

Statenstuk 2007-310

HERZIEN

Huus van de Taol: voorstel voor prestatiesubsidie per boekjaar per 2008

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Cultuur en Welzijn op 5 december 2007
- provinciale staten op 19 december 2007
- fatale beslisdatum: 19 december 2007

Voorgestelde status: **B-stuk**

Behandeld door mevrouw E. Alkema, telefoonnummer (0592) 36 56 91, e-mail e.alkema@drenthe.nl

Portefeuillehouder: de heer R.W. Munniksma

Inleiding

Korte inleiding

Een verzoek voor ondersteuning van het Huus van de Taol stond al eerder op uw agenda. In de vastgestelde provinciale Cultuurnota 2005-2008 is de wens neergelegd de Stichting Drentse Taol, Stichting Het Drentse Boek en Stichting Uitgaaf Oeze Volk per 2007 samen te voegen tot een Huis van de Taal.

Op basis van het rapport Huus van de Taol "De sprong voorwaarts" van oktober 2006 besloot u zowel de totstandkoming van één Huus van de Taol in 2007, als de start van gezamenlijke activiteiten te steunen met een incidentele prestatiesubsidie ad € 95.000,--.

Dit bedrag besloot u bovendien vanaf 2007 structureel in de begroting vrij te maken voor activiteiten van Stichting Huus van de Taol. Echter, op basis van een meerjarenbeleidsplan en -begroting wilde u de hoogte van de subsidie per boekjaar vanaf 2008 bepalen.

Bestuurlijke besluitvorming tot nu toe in 2007

Om de prestatiesubsidie per 2008 en de daaraan verbonden prestatieafspraken nader te kunnen vaststellen hebben wij de nieuwe Stichting Huus van de Taol gevraagd het volgende in te dienen:

- een op de ASV Drenthe aansluitend activiteitenplan met productbegroting voor het begrotingsjaar 2008;
- een meerjarenbeleidsplan met bedrijfsplan inclusief stappenplan tot werkelijke fusie.

De eerdergenoemde aanvulling op de prestatiesubsidie per 2007 ad € 95.000,-- is in 2007 grotendeels opgegaan aan (start)activiteiten en planvorming voor de totstandkoming van een volwaardig functionerend Huis van de Taal.

Ook is in 2007 een deel van deze € 95.000,-- besteed aan uitvoering van de reguliere werkzaamheden, zoals uitvoering van de activiteitenplannen van de toenmalige stichtingen Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk.

Wij hebben waardering voor de inspanningen van deze drie organisaties, die het afgelopen jaar samen, in dialoog met de eigen vrijwilligers en met andere organisaties in de provincie, hebben gewerkt aan meerjarenplannen en de voorgenomen fusie.

Hoe verder?

In januari jl. hebt u besloten dat samenvoeging van de Drentse streektaalorganisaties meerwaarde heeft in het kader van verbreding en vernieuwing van streektaalactiviteiten.

Om deze samenvoeging en de daarmee gepaard gaande ambities en prestaties te realiseren hebt u een extra bedrag toegezegd van jaarlijks € 95.000,--, mits daar een deugdelijk bedrijfsplan voor zou worden ingediend.

U hebt aangegeven dat extra subsidie voor de Stichting Huus van de Taol mogelijk is, wanneer extra ambities en extra vernieuwende activiteiten gerealiseerd gaan worden. In onze ogen betekent dat meer dan louter samenvoeging en de noodzakelijke verbetering van bestaande producten, zoals de tijdschriften Roet en Oeze Volk en goede samenwerking tussen de verschillende organisaties en een voorzichtige aanzet tot nieuwe producten.

Naar ons oordeel is het huidige bedrijfsplan zeker wel een goede basis voor de fusie van de Drentse streektaalorganisaties. In principe betekent dit, dat door de fusie er meer met hetzelfde geld gedaan zou kunnen worden. Het bedrijfsplan geeft voldoende informatie om de in beginsel toegezegde structurele uitbreiding van het budget vanaf 2008 beschikbaar te stellen.

Echter, zowel het bedrijfsplan als de toelichting daarop geeft ook blijk van een voorzichtige insteek van het bestuur van het Huus van de Taol. Het plan gaat uit van een verbeterde voortzetting van bestaande activiteiten en er is sprake van intensivering.

Echter, extra ambities en de daarbij behorende plannen (verbreding en het aanboren van nieuwe markten) worden bewust in deze fase niet of beperkt door het Huus opgepakt.

Wel hebben wij in goed overleg geconstateerd, dat in Drenthe die verbreding en het zoeken naar innovatie wel aan de orde is, maar niet als onderdeel van het Huus van de Taol. Wij wijzen hierbij bijvoorbeeld naar de activiteiten van de Drentse Muziek Maatschappij. Activiteiten die wij in 2007 en waarschijnlijk ook de komende twee jaar incidenteel subsidiëren, maar die (voorlopig) bewust geen deel uitmaken van het Huus.

Wij respecteren deze keuze. Maar de consequentie daarvan is naar onze mening dat er wel een goed uitgangspunt ligt voor de onderbouwing van de uitbreiding van het budget met € 95.000,--, maar dat er geen reden is in dit stadium tot een hogere structurele subsidie te komen.

In de wetenschap dat er op dit moment nog geen aanvraag van de Stichting Huus van de Taol ligt die ASV-proof is, volstaan wij met een beoordeling op hoofdlijnen tot een subsidie per boekjaar voor de jaren 2008-2012 van € 333.683,--.

1. Wij stellen voor de vraag naar een lectoraat niet te honoreren. Wel zullen wij samen met de andere Nedersaksische organisaties de erkenning van het Nedersaksisch als rijkstaal bevorderen. Dit onder de voorwaarde dat dit niet tot (veel) bureaucratie leidt.
2. Wij stellen voor een van de streektaalfunctionarissen grotendeels vrij te maken voor ondersteuning aan het onderwijs. Dit door bovenop het bestaande budget voor administratieve ondersteuning - dat via de PBC liep - extra administratieve formatie beschikbaar te stellen. De streektaalfunctionaris wordt hierdoor ontlast van oneigenlijk werk ten gunste van het inhoudelijke werk. Hiermee wordt een gekoesterde wens vervuld. Echter, nog meer uitbreiding van de onderwijsformatie vinden wij in dit stadium onvoldragen. Er zal een goed evenwicht tussen aanbod- en vraaggericht werken binnen het onderwijs moeten zijn. Wij willen deze vraag naar Drents op de basisschool verder onderzoeken in het kader van ons onderwijsachterstandenbeleid, dat in 2008 aan u wordt voorgelegd. Bij projecten binnen het onderwijs is het inhuren van onderwijsspecifieke kennis¹ bovendien een goed en flexibel alternatief.
3. Extra ambities die gerealiseerd zouden kunnen worden, bijvoorbeeld in samenwerking met de Drentse Muziek Maatschappij, zien wij in het huidige plan onvoldoende terug. Wel zullen wij deze activiteiten op een positieve manier benaderen bij de niet structurele subsidieaanvragen in 2008 en de volgende jaren. Dit als onderdeel van de nieuwe cultuurnota.
4. De plannen zijn weinig ASV-proof. Het is op basis hiervan moeilijk in te schatten welk resultaat bij de beoogde doelgroep bereikt kan worden of welke activiteiten kunnen worden gerealiseerd, terwijl de provincie de subsidie aan prestaties wil relateren.
5. Er worden deels organisatie-, product- en formatiekosten opgevoerd die niet in verhouding staan tot de activiteiten. Bovendien hebben wij de indruk dat de inkomsten laag ingeschat worden. Dit zeker gelet op de plaats die het Drents in onze samenleving inneemt.

Wij verwachten in de komende maanden van de stichting een uitwerking van het huidige bedrijfsplan conform provinciale besluitvorming die in ASV-termen aangeeft welke prestaties precies gerealiseerd zullen worden. Dit ASV-product zullen wij ook ter kennis van de staten(commis­sie) brengen.

Wij staan in de toekomst open voor meer en extra ambitie van Stichting Huus van de Taol in de richting van vernieuwing en verbreding. Wij gaan ervan uit dat hiervoor ook in de nieuwe cultuurnota een plek is.

¹ Zoals het Huus nu succesvol doet met een onderwijsbegeleidingsdienst in het provinciaal gesubsidieerde pilotproject Klaor veur de start. Het project richt zich op peuters en heeft als doel de taalontwikkeling van kleine kinderen te stimuleren. Hierbij wordt de streektaal niet vergeten, maar wordt er juist gebruik van gemaakt om de taalontwikkeling van het jonge kind te bevorderen.

Tot slot vraagt Stichting Huus van de Taol ook voor 2008 een incidentele prestatiesubsidie van € 139.000,-- voor 2008 om de fysieke samenvoeging (verhuizing en dergelijke) te realiseren. Dit in aanvulling op de in 2007 beschikbaar gestelde € 95.000,--. Wij stellen u voor om deze aanvraag toe te kennen.

Advies

1.
 - a. Op basis van het strategisch beleidsplan en bedrijfsplan Huus van de Taol 2008-2012 aan de Stichting Huus van de Taol de intentie kenbaar maken om voor deze jaren een prestatie-subsidie te verlenen van maximaal € 333.683,--, zijnde de som der subsidiedelen ad € 238.683,-- plus de d.d. 31 januari 2007 door provinciale staten per 2007 beschikbaar ge-stelde prestatiesubsidie ad € 95.000,--. Hiermee afwijken van de voor deze jaren gevraagde prestatiesubsidie ad € 425.677,--, met name vanwege het niet honoreren van een extra on-derwijskundige/(streek)taalwetenschapper.
 - b. Gedeputeerde staten deze subsidie definitief aan de Stichting Huus van de Taol te laten ver-lenen op basis van een nog te ontvangen, op de ASV aansluitende, aanvraag voor een pres-tatiesubsidie voor het jaar 2008.
2.
 - a. Aan de Stichting Huus van de Taol voor 2008 een incidentele prestatiesubsidie conform de ASV te verlenen van maximaal € 139.000,-- voor totstandkoming van een fysiek Huus van de Taol in Drenthe.
 - b. Instemmen met het dekkingsvoorstel voor verlening van een incidentele prestatiesubsidie van maximaal € 139.000,-- aan de Stichting Huus van de Taol voor 2008:
 - € 100.000,-- ten laste brengen van bestaand exploitatiebudget, namelijk project 13000282
 - € 39.000,-- ten laste brengen van de vrije ruimte cultuurnota 2005-2008 De Kunst van het Combineren
3. Het subsidieverzoek van de Stichting Huus van de Taol ad € 37.000,-- voor het project Lecto-raat & wetenschappelijk onderzoek Drentse taal vanaf 2009 als zodanig afwijzen. Gedeputeer-de staten een nieuwe opdracht laten formuleren voor een breder onderzoek naar de invloed van meertaligheid (onder andere streektaalvaardigheid) op de taalprestaties van jonge kinderen c.q. het terugdringen van onderwijsachterstanden (Drentse Onderwijsagenda Onderwijs Werkt).
4. Kennisnemen van de hierbij gevoegde informerende brief aan de Stichting Huus van de Taol.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

1. Het besluit om aan het Huus van de Taol vanaf 2008 een prestatiesubsidie per boekjaar te verle-nen van ten hoogste € 333.683,--, betekent:
 - dat het Huus in de huidige functionaliteit in stand kan blijven en bovendien een intensivering mogelijk wordt op:
 - a. redactie van tijdschriften (levert 25% meer abonnees op in 2012 (kwartaalblad Roet 2006: 300 abonnees/maandblad Oeze Volk 2006: 2.750 abonnees) en publicaties (2007: minima-le afzet van 7.500 boeken)
 - b. onderwijs en wetenschap (door administratieve en secretariële ontlasting van de streek-taalfunctionarissen)
 - een grotere zichtbaarheid, professionaliteit en uitstraling voor de streektaal

- dat de in 2006 en 2007 ingezette lijn van versterking van de organisatie naar realisatie van het Huus van de Taol als hét ondersteunende instituut voor het Drents kan worden doorgetrokken naar 2008 en verder (levert verdubbeling (2007: 335) van aantal donateurs op).
2. Het besluit om aan het Huus van de Taol voor 2008 een incidentele prestatiesubsidie van € 139.000,- te verlenen betekent dat de organisatie per 1 maart 2008 in één Huus ook fysiek één organisatie wordt met één, centraal in Drenthe gelegen, loket. Het bestuur van het Huus heeft hierbij voor vestiging in Beilen gekozen.

Argumenten

Prestatiesubsidie per boekjaar 2008				
			Honoreren	Niet Honoreren
a. Expertise (personele kwaliteit) streektaaleducatie	Fte	Kosten in €	Kosten in €	Kosten in €
Onderwijs/wetenschap	+ 1	60.000,--		60.000,--
Uitgever	+ 0,1	5.000,--	5.000,--	
Administratie/secretariaat	+ 0,7	26.000,--	26.000,--	
Redacteur	+ 0,5	27.000,--	27.000,--	
Totaal	+ 2,3	118.000,--	58.000,--	60.000,--
b. Huisvesting, automatisering en organisatiekosten inclusief promotiekosten				
(Meerkosten) huisvesting		31.000,--	28.000,--	3.000,--
Automatisering		11.000,--	6.000,--	5.000,--
Organisatiekosten inclusief promotiekosten		20.000,--	3.000,--	17.000,--
Totaal		62.000,--	37.000,--	25.000,--
Totaal indirecte kosten (a + b)		180.000,--	95.000,--	85.000,--
c. Totaal directe kosten op producten				
		10.000,--		10.000,--
Totaal directe en indirecte kosten		190.000,--	95.000,--	95.000,--

Het is wenselijk de prestatiesubsidie per boekjaar te verhogen met de meerkosten voor huisvesting, automatisering en organisatie:

- Van de meerkosten voor huur van gezamenlijke huisvesting (€ 24.500,-- per jaar) is in 2008 10/12 honorabel, vanwege het aangaan van een nieuw huurcontract per maart 2008. Per 2009 zal een eventuele (geringe) kostenstijging voor huisvesting worden beoordeeld in het kader van een subsidieaanvraag (met activiteitenplan en productbegroting) op grond van de ASV.
- Slechts een deel van de extra gevraagde € 11.000,-- voor automatisering betreft de jaarlijkse meerkosten na totstandkoming van het Huus; de kosten die voor dit doel in 2007 werden opgevoerd brengen wij daarom hierop in mindering.
- Van de extra gevraagde € 20.000,-- voor dekking van organisatiekosten en promotiekosten, is op grond van de door ons voorgestelde personele uitbreiding slechts een deel subsidiabel. Het grootste deel betreft echter promotiekosten die in dit kader niet (aanvullend) subsidiabel zijn: deze kosten worden gemaakt voor promotie van de producten en activiteiten van het Huus van de Taol en worden ook ten laste van de desbetreffende producten en activiteiten gebracht.

Uitvoering

Tijdsplanning

In afwijking van de beoogde planning (behandeling door uw staten tijdens de begrotingsvergadering op 14 november 2007):

- 5 december 2007 Statencommissie Cultuur en Welzijn
- 19 december 2007 vergadering provinciale staten

In 2008 wordt het meerjarenplan 2008-2012 door het bestuur van het Huis van de Taal vastgesteld.

Financiën

Prestatiesubsidie per boekjaar per 2008

Inkomsten van derden	Te bepalen op basis van een nog te ontvangen, op de ASV aansluitende, aanvraag voor een prestatiesubsidie voor het jaar 2008
Lasten voor de provincie	Maximaal € 333.683,-- voor 2008

Incidentele prestatiesubsidie 2008

Inkomsten derden	€ 0,--
Lasten voor de provincie	Maximaal € 139.000,-- in 2008

Dekking:

Prestatiesubsidie per boekjaar per 2008

€ 333.683,-- ten laste van bestaand exploitatiebudget, namelijk:

Prestatienummer:	3830802
	Drentse taal
Projectnummer:	13000282
	Huis van de Taal
Taaknummer:	01 Huis van de Taal
Categorie/ kostensoort:	440.434
Referentie:	besluit provinciale staten d.d. 31 januari 2007.

Incidentele prestatiesubsidie 2008

€ 39.000,-- ten laste van bestaand exploitatiebudget, namelijk:

Prestatienummer:	3830880
	Sociale en Culturele ontwikkeling: Parels van Drenthe
Projectnummer:	13000262
	Sociale en Culturele ontwikkeling: Parels van Drenthe
Taaknummer:	03 De Kunst van het Combineren
Categorie/kostensoort:	440.435

€ 100.000,-- ten laste van bestaand exploitatiebudget, namelijk:

Prestatienummer:	3830802
	Drentse taal
Projectnummer:	13000282
	Huis van de Taal
Taaknummer:	01 Huis van de Taal
Categorie/kostensoort:	440.434

Monitoring en evaluatie

Zoals voorzien in de ASV Drenthe.

Extern betrokkenen

Stichting Drentse Muziekmaatschappij, 't Nei Drèents Geneutschap, Stichting De Literaire Hemel (culturele activiteit in Café De Amer).

Communicatie

Brief aan de Stichting Huus van de Taol, waarin GS aan het bestuur en de directie meedelen dat aan PS zal worden voorgesteld een besluit te nemen over de prestatiesubsidie per boekjaar vanaf 2008.

Bijlagen

1. Stichting Huus van de Taol, *Hiel wat in Huus. Strategisch beleidsplan van Huus van de Taol voor de periode 2008-2012*, (Assen 2007).
2. Stichting Huus van de Taol, *Bedrijfsplan Huus van de Taol. Uitwerking van het strategisch beleidsplan Hiel wat in Huus 2008-2012*, (Assen 2007).
3. Samenvatting subsidieaanvraag Stichting Huus van de Taol 2008-2012.
4. Brief aan bestuur Stichting Huus van de Taol.

Ter inzage in de leeskamer

1. Statuten Stichting Huus van de Taol.
2. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *Rapport Nedersaksisch in Nederland 2002-2007*, conceptversie 19 september 2007.
Deze driejaarlijkse rapportage dient ertoe (de commissie van deskundigen van) de Raad van Europa op de hoogte te stellen van de toepassing van het Europees Handvest voor regionale talen en talen van minderheden op het Nedersaksisch, onder andere de opvattingen van maatschappelijke organisaties die zich bezighouden met de bevordering van het Nedersaksisch.
3. Adviesrapport *Huus van de Taol. De sprong voorwaarts. Hoe te komen tot bundeling van krachten in een hecht verband*, Frans Westenbrink namens Stichting Drentse Taol, Stichting Het Drentse Boek en Stichting Oeze Volk, oktober 2006.

Assen, 13 december 2007

Kenmerk: 44/5.4/2007004746

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.M. Imhof, secretaris

gm/coll.

Vergelijking met inzet provincies Gelderland, Overijssel en Groningen voor de streektaal d.d. 2006

Provincie Gelderland

Jaarlijkse subsidie

Organisaties

Bedragen in €

Staring Instituut/streektaalfunctionaris (sinds 2002) 23.333,-- (prijspeil 2002, exclusief indexering)

Staring Instituut/WALD-project (Woor- 4.265,-- (prijspeil 1998, exclusief indexering)
denboek Achterhoekse en Liemerse
Dialecten)

Totaal 27.598,--

Incidentele subsidies:

- één of twee kleine projecten ter bevordering van streektaal per jaar. Het gaat hierbij om een subsidie van twee- tot vijfduizend euro
- met een bedrag van € 74.420,-- subsidieert de provincie Gelderland vanaf 1 april 2002 een groot dialectonderzoek op de Veluwe en in het Gelderse Rivierengebied

Provincie Overijssel

Jaarlijkse subsidie

Organisaties

Bedragen in €

Van Deinse Instituut in Enschede 123.000,--

inclusief regionale streektaalfunctionaris Van Deinse Instituut 53.000,--

IJssel Academie in Kampen 136.000,--

inclusief regionale streektaalfunctionaris IJssel Academie 53.000,--

Stichting Grensoverschrijdende Streektalen (GOS) 25.000,--

Totaal 284.000,--

Incidentele subsidies:

- Regiosoap Van Jonge Leu en Oale Groond subsidie 2005 € 350.000,--
- Regiosoap Van Jonge Leu en Oale Groond subsidie 2006 € 92.000,--

In diverse door de provincie Overijssel gesubsidieerde projecten op het terrein van cultuur, cultuur-educatie en toerisme is expliciet aandacht voor het bevorderen van streektaal. Voorbeeld zijn de dvd Utsprek'n en de Twentse wegge route. Een totaalbedrag voor deze subsidies is moeilijk te bepalen.

Provincie Groningen

Jaarlijkse subsidie

Organisaties en activiteiten

Bedragen in €

Bureau Groninger taal en cultuur/streektaalfunctionaris (1,0 fte) 105.500,--

Huis van de Groninger cultuur (taal én geschiedenis) 325.000,--

Stichting Grunneger Toal 15.900,--

Mediabudget regionale cultuur 25.000,--

Totaal 471.400,--

De subsidies aan Bureau Groninger taal en cultuur (RuG), de Stichting Grunneger Toal zijn door de provincie Groningen gehandhaafd ten opzichte van 2003. Structurele subsidies aan Stichting Kostverloren en aan de activiteit Provinciale Schriefwedstried zijn geschrapt. Op incidentele basis kunnen instellingen en organisaties via het Huis van de Groninger Cultuur subsidie aanvragen. Voor wat betreft de Schriefwedstried heeft het Huis van de Groninger Cultuur de organisatie van dit project in samenwerking met Biblionet Groningen overgenomen. De structurele subsidie aan het Huis van de Groninger cultuur is met ingang van 2007 van € 175.000,- verhoogd tot € 325.000,-. Het Huis van de Groninger cultuur stimuleert activiteiten en organisaties gericht op het ontwikkelen, verspreiden, behouden en beschermen van de Groninger cultuur (taal én geschiedenis) en informeert daarnaast particulieren, culturele organisaties, instellingen en overheden.

Incidentele subsidies:

- Activiteiten en publicaties van derden via een bij het Huis van de Groninger Cultuur beschikbaar subsidiebudget.
- Activiteiten van derden die via het Mediabudget regionale cultuur georganiseerd worden.
- Activiteiten en publicaties van derden die via de vier regionale cultuurplannen georganiseerd worden.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 13 december 2007, kenmerk 44/5.4/2007004746;

BESLUITEN:

- I.
 - a. Op basis van het strategisch beleidsplan en bedrijfsplan Huus van de Taol 2008-2012 aan de Stichting Huus van de Taol de intentie kenbaar te maken om voor deze jaren een prestatiesubsidie te verlenen van maximaal € 333.683,--, zijnde de som der subsidiedelen ad € 238.683,-- plus de d.d. 31 januari 2007 door provinciale staten per 2007 beschikbaar gestelde prestatiesubsidie ad € 95.000,--. Hiermee af te wijken van de voor deze jaren gevraagde prestatiesubsidie ad € 425.677,--, met name vanwege het niet honoreren van een extra onderwijskundige/(streek)taalwetenschapper.
 - b. Gedeputeerde staten deze subsidie definitief aan de Stichting Huus van de Taol te laten verlenen op basis van een nog te ontvangen, op de ASV aansluitende, aanvraag voor een prestatiesubsidie voor het jaar 2008.
- II.
 - a. Aan de Stichting Huus van de Taol voor 2008 een incidentele prestatiesubsidie conform de ASV te verlenen van maximaal € 139.000,-- voor totstandkoming van een fysiek Huus van de Taol in Drenthe.
 - b. In te stemmen met het dekkingsvoorstel voor verlening van een incidentele prestatiesubsidie van maximaal € 139.000,-- aan de Stichting Huus van de Taol voor 2008:
 - € 100.000,-- ten laste te brengen van bestaand exploitatiebudget, namelijk project 13000282
 - € 39.000,-- ten laste te brengen van de vrije ruimte cultuurnota 2005-2008 De Kunst van het Combineren
- III. Het subsidieverzoek van de Stichting Huus van de Taol ad € 37.000,-- voor het project Lectoraat en wetenschappelijk onderzoek Drentse taal vanaf 2009 als zodanig af te wijzen. Gedeputeerde staten een nieuwe opdracht te laten formuleren voor een breder onderzoek naar de invloed van meertaligheid (onder andere streektaalvaardigheid) op de taalprestaties van jonge kinderen c.q. het terugdringen van onderwijsachterstanden (Drentse Onderwijsagenda Onderwijs Werkt).
- IV. Kennis te nemen van de hierbij gevoegde informerende brief aan de Stichting Huus van de Taol.

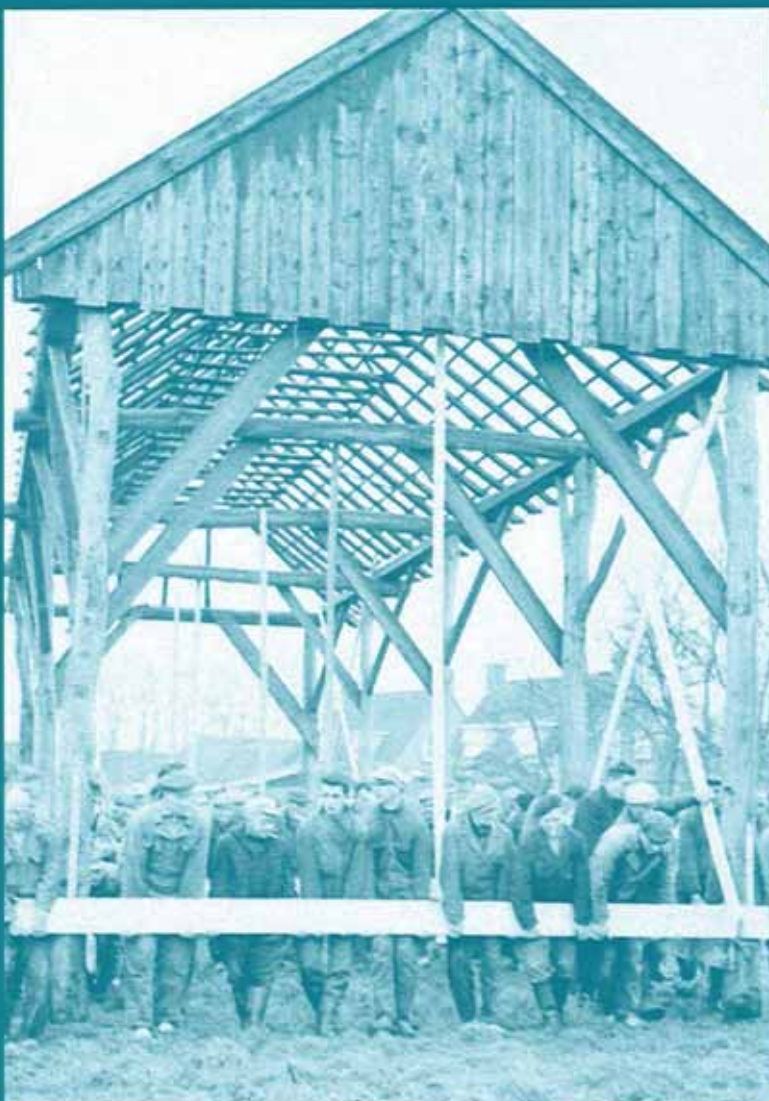
Assen, 19 december 2007

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

gm/coll.

Bedrieftsplan

Huus van de Taol

oetwarking van het strategisch beleidsplan

“Hiel wat in Huus” 2008 - 2012

Bedrieftsplan Huus van de Taol

***oetwarking van het strategisch beleidsplan
“Hiel wat in Huus” 2008 - 2012***

augustus 2007

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Oetgangspunten	3
2	Bestuurlijke Organisaotie	4
3	Personeel	5
3.1	Algemien	5
3.2	Personele organisaotie	5
3.3	Taaken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	6
3.4	Personele kwaliteit	6
3.5	CAO	6
3.6	Vrijwilligers	7
3.7	Overzicht kosten	7
4	Hoesvesting	8
4.1	Huidige situaotie	8
4.2	Wenste situaotie	8
4.3	Nei kantoorpand	8
4.4	Kosten hoesvesting	9
5	Administratieve organisaotie	10
5.1	Huidige situaotie	10
5.2	Naor ien administraotie	10
5.3	In eigen beheer	10
5.4	Verantwoording kosten metwarkers	10
5.5	Automaotisering	11
5.6	Kosten administraotie/automaotisering	11
6	Marketing/productkosten	12
6.1	Neie opzet	12
6.2	Productgroepen	12
6.3	Netwarken	12
6.4	Start Huus van de Taol	13
6.5	Kosten	13
7	Opbrengsten	14
7.1	Subsidies	14
7.2	Tiedschriften	14
7.3	Boeken en meziek	14
7.4	Donateurs/sponsoren	14
8	Saomenvatting exploitaotieoverzicht	15
9	Activiteitenplanning	17

1 Inleiding

Het bedrijfsplan is de concrete oetwarking van het strategisch beleidsplan “Heel wat in huus” en omvat een periode van 5 jaor, te weten: 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012.

1.1 Oetgangspunten

Het Huus van de Taol is een kleine organisaotie, waarbij veul zaoken en taoken in underling overleg snel regeld wordt. Der is spraoke van een proactieve en innovatieve organisaotiecultuur. Een organisaotie met daodkracht.

De volgende oetgangspunten geldt hierbij:

- Gien bureaucraotische organisaotie.
- De taoken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB) goed benumen en verbinden an metwarkers van kwalificeerd niveau.
- Het delegeren van de TVB vergroot de slagkracht.
- Overleg daor waor neudig, het Huus van de Taol is gien vergaoderfebriek.

De neie organisaotie is een saomengaon van de drei stichtings Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk. Bij de opbouw van de neie organisaotie wordt der rekening met holden, dat drei bedriefsculturen bij mekaor bracht wordt.

2 Bestuurlijke Organisatie

Der bint twee Algemeene Besturen; ien veur het Huus van de Taol en ien veur Het Drentse Boek. Daornaost hef elke organisaotie nog een Daogelijks Bestuur. Dizze besturen bestaot oet dezölfde personen.

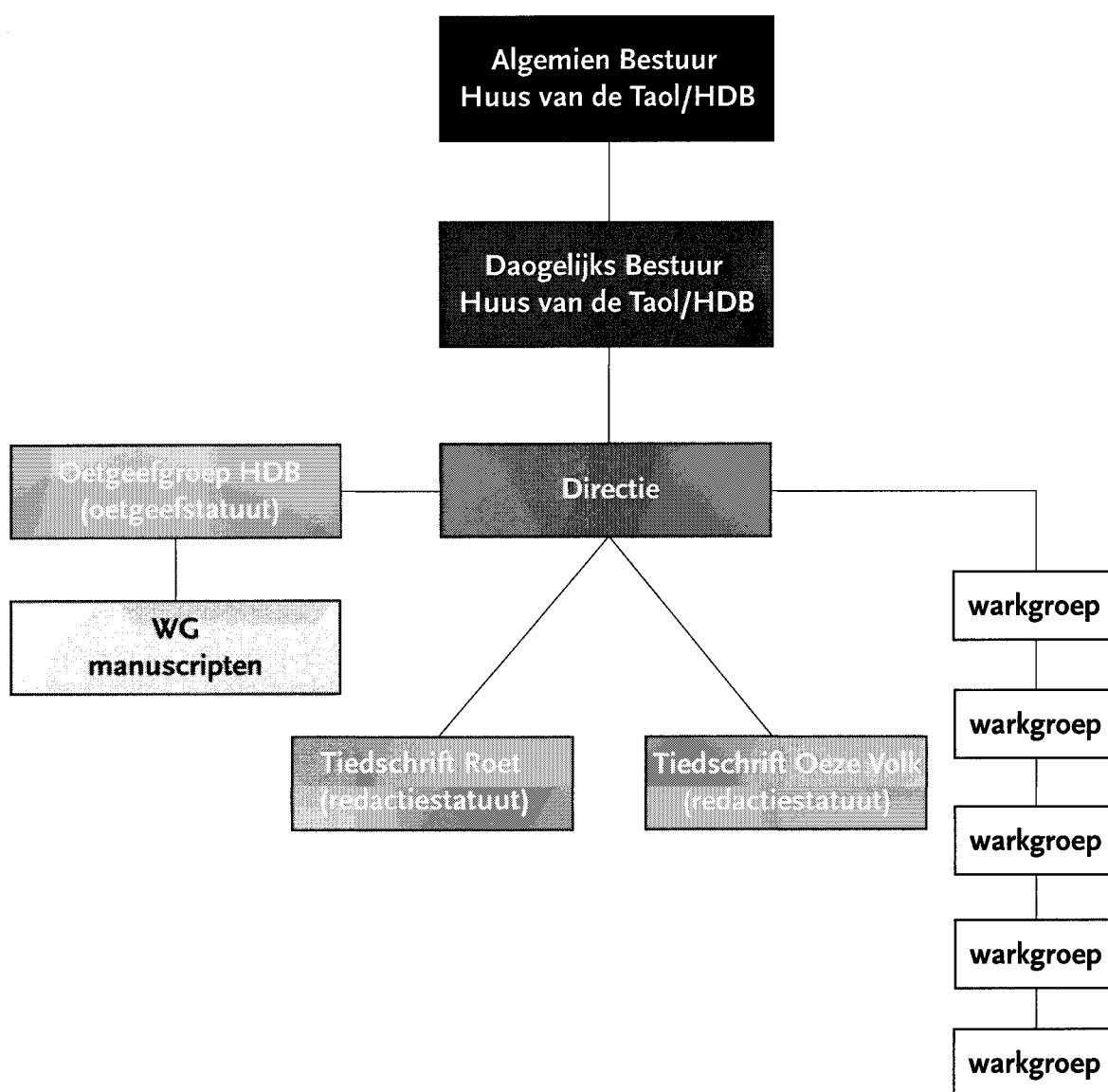
Der is keuzen veur besturen op ofstand. De Algemeene Besturen stelt het beleid vast en controleert of het vaststelde beleid oetvoerd is.

De Daogelijkse Besturen bereidt saomen met de directie het beleid veur, controleert de veurtgang en bint aanspreekpunt veur de directie.

De besturen hebt dezölfde saomenstelling zodat der feitelijk spraoke is van ien organisaotie.

Veur de oetvoering van taoken en activiteiten bint verschillende warkgroepen actief. De Oetgeefgroep Het Drentse Boek hef een eigen bevoegdheid as het giet um de oet te geven titels.

De bestuurlijke organisaotie wordt in onderstaond organogram weergeven.

3 Personeel

3.1 Algemein

Drei organisaoties, waarvan twee met beroepskrachten, wordt saomenvoegd. Dit betiekent ok dat verschillende culturen bij mekaor komt. Der wordt warkt an een neie, eigen bedrieffcultuur. De directeur hef daorin een veurtrekkersrol. Het saomengaan op ien neie locaotie stimuleert het tot stand kommen van die neie bedrieffcultuur. De bedoeling is dat het Huus van de Taol per 1 meert 2008 opereert vanoet een kantoorpand an de Wattweg 2 in Beilen. De kantoorruimte wordt huur van Alescon.

3.2 Personele organisaotie

Ok al is der formeel spraoke van twee stichtings, der wordt warkt vanoet ien organisaotie. De daogelijkse leiding is in handen van de directie.

De taoken bint as volgt verdieeld.

De directeur is veur het Huus van de Taol eindverantwoordelijk naor het bestuur. Tot zien taoken beheurt de volgende warkvelden:

- algehiele leiding
- externe contacten, personeelszaoken
- streeктаol
- onderwies
- wetenschap

De oetgeverij en tiefschriften, de administraotie en automaotisering staot under leiding van de Oetgever en het Heufd Financieel Beheer, tevens plaotsvervangend directeur.

Ten behoeve van de oetgaove van tiefschriften en boeken wordt een redacteur ansteld (0,5 fte). De functie streeктаolfunctionaris is al anwezig, in de neie organisaotie geldt hierveur 0,5 fte. De taoken ten behoeve van het onderwies en de wetenschap wordt oetbreid. De oetvoering van de taoken vargt

1 fte.

De administraotieve en sikketaoriële ondersteuning umvat 1,2 fte.

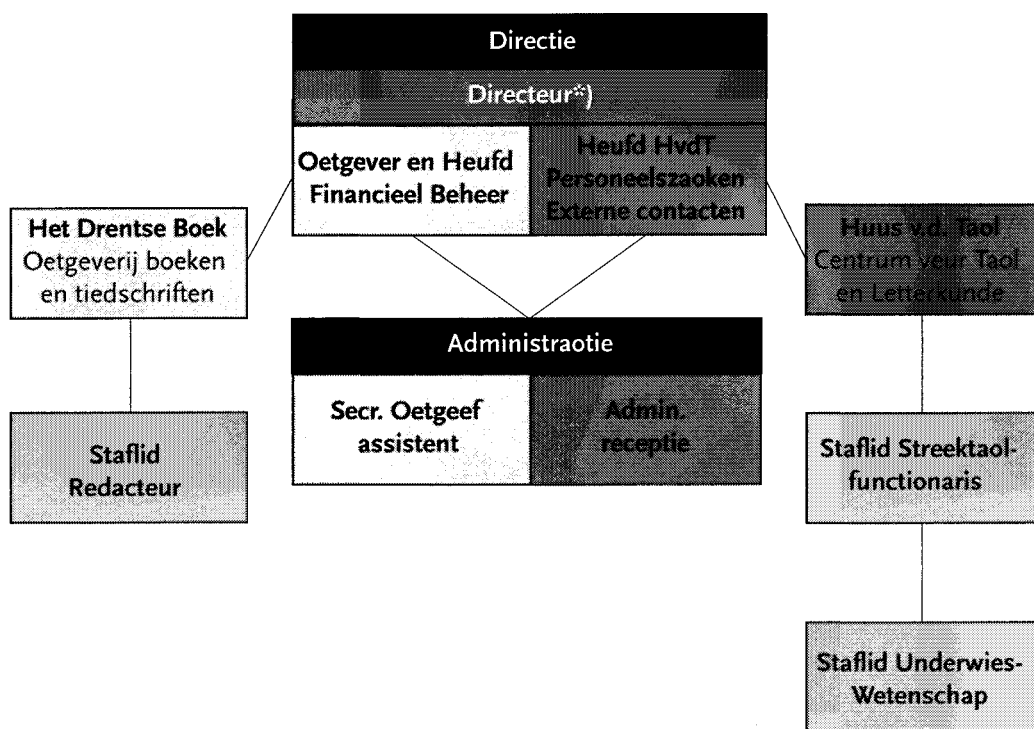
Veur het wetenschappelijk onderzuuk en het lectoraot wordt op projectbasis nog 2 maol 0,2 fte inzet.

De huidige bezetting van de drei veurlopers van de neie organisaotie is:

<i>Streeктаolfunctionaris/coördinator (DT)</i>	<i>1.0</i>	<i>fte</i>
<i>Streeктаolfunctionaris (DT)</i>	<i>1.0</i>	<i>fte</i>
<i>Directeur (HDB)</i>	<i>0,7</i>	<i>fte</i>
<i>Sikketariaotmetwarker (HDB)</i>	<i>0,5</i>	<i>fte</i>
<i>Totaol</i>	<i>3.2</i>	<i>fte</i>

Op basis van de herziene begroting 2007 bint de bijbeheurende personeelskosten in totaol € 229.700,00.

De personele organisaotiestructuur van het Huus van de Taol is in volgend organogram weergeven.

*) meewerkend voorman

3.3 **Taaken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden**

De taaken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden moet veur de metwarkers duidelijk weden. De functies wordt beschreven. De functiebeschrieving bint weer de basis veur de functiewaardering. Omdat kennis hierover niet in eigen hoese aanwezig is, wordt hierveur deskundigheid van boeten inschaokeld. Deur een goeie beschrijving van de taaken kunt ok de functionerings- en beoordelingsgesprekken structureerd plaatsvinden.

De ienmaolige kosten veur de begeleiding van boetenof wordt begroot op € 5.000,00.

3.4 **Personele kwaliteit**

De warkzaamheden beweegt zich op een bried terrein. De metwarkers zet zich actief in um neie ontwikkelings um te zetten in neie dienstverlening. Het instandhouden van kennis, kunde en vaardigheden vrag aalgedurige scholing. Hieran wordt op een structureerde wieze aandacht besteed. Veur elk begrotingsjaor wordt het opleidingsbudget vaststeld en veur alle metwarkers wordt een opleidingstraject oetwarkt. Op oetienlopende wieze kan kennis opdaon worden, zoas deur het volgen van een opleiding of cursus, het ofleggen van warkbezuken enz.

Der komp een organisaotie met neie metwarkers. Met de bestaonde metwarkers wordt gesprekken voerd over heur taaken. Veur de functies wordt functiebeschrieving maakt. Veur de toekomstige individuele ontwikkeling van de metwarkers wordt veur elke metwarker een Persoonlijk OntwikkelingsPlan (POP) opsteld.

3.5 **CAO**

Het Drentse Boek warkt met de CAO voor het Boeken- en Tijdschriften-uitgeverijbedrijf, terwijl Drentse Taal warkt met de CAO Openbare Bibliotheken. Veur de huidige metwarkers veraandert der niks, maor neie metwarkers wordt under de CAO Openbare Bibliotheken annummen.

3.6 Vrijwilligers

De inzet van de vrijwilligers bij de drie organisaties wordt op verschillende wijze waardeerd. De inzet moet op passende wijze beloond worden. De non-geldende afspraken worden tegen het locht houden.

3.7 Overzicht kosten

De personele kosten voor de nieuwe organisatie bedraagt op basis van het prijspeil van 2007 en ontgaande van een volledige invulling: € 324.225.

Tabel 1: personele kosten, wenste situatie, prijspeil 2007

personeel	fte	kosten in €
directeur-streektaolfunctionaris	1,0	76.725
oetgever	0,8	43.500
redacteur	0,5	27.000
streektaolfunctionaris	0,5	27.000
stafid onderwijs / wetenschap	1,0	60.000
metwerker sikketariaot/ oetgeefassistent	0,6	22.500
administratief medewerker	0,6	22.500
totaol vast	5,0	279.225
projectbasis		
wetenschappelijk onderzoek	0,2	17.500
lectoraot	0,2	17.500
div. pers. kosten		10.000
totaol	5,4	324.225

Rekening houdend met de momenten waarop de verscheidene functies invuld wordt, ienmaolige startkosten en jaorlijkse aanpassing van 4% voor indexering en periodieken, geldt voor de eerste 5 jaar onderstaonde meerjaorenbegroting.

Tabel 2: ontwikkeling personele kosten

personeel	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
salariskosten medewerkers	279.225	290.394	302.010	314.090	326.654
projectbasis					
wetenschappelijk onderzoek 1)	0	18.200	18.928	19.685	20.473
lectoraot 1)	0	18.200	18.928	19.685	20.473
div. pers. kosten	10.000	10.400	10.816	10.486	11.945
ienmaolige kosten functiebesch.	5.000				
totaal	294.225	337.194	350.682	363.946	379.545

1) warkzaam per 1 jannewaori 2009

4 Hoesvesting

4.1 Huidige situaotie

Het Drentse Boek warkt vanoet de locaotie in Zuudwolde en huurt daor plm. 90 m². De opslag van boeken vindt in verschillende ruimtes plaats. Het Drentse Boek beschikt over eigen meubilair en apparatuur.

Drentse Taol huurt ongeveer 50 m² effectieve kantoorruimte bij de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBC); dit is inclusief het meubilair. Veur vergaoderings e.z.m. wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de PBC.

Oeze Volk warkt vanoet een privé-situaotie in Stadskenaol.

De totale kosten veur hoesvesting in de huidige situaotie bedraagt in 2007 ca. € 13.000,00.

4.2 Wenste situaotie

De opzet van de organisaotie leidt tot onderstaond programma van eisen veur de hoesvesting.

	± m ²
Reprissentatieve heufdingang	10
Ontvangstruimte	15
Administraotie/receptie (2 warkplekken)	24
Twei ofzonderlijke ruimtes directieleden, met meugelijkheid veur besprekings	40
Warkruimte veur 2 stafmetwarkers	24
Warkruimte/stilteplek	15
Vergaoder-/cursusruimte veur ca. 25 personen	50
Idem veur ca. 15 personen	30
Magazien veur boeken en materiaolen (gien daglochttoetreding)	75
Keuken/pantry	15
Facilitaire ruimtes (toiletten en douche)	12
Documentaotiecentrum DLD	15
Facilitaire ruimte printers e.z.m.	12
Totaal	±337 m ²

4.3 Nei kantoorpand

Huur

De bedoeling is um kantoorruimte te huren an de Wattweg 2 in Beilen. Een gunstige locaotie die as makkelk te bereiken is. Het trein- en busstation lig op ongeveer 400 meter.

Bij het pand is parkeerruimte genog.

De beschikbaore ruimte is in totaal 375 m². De huurpries is € 100,- ex BTW per m² per jaor. De totale huursom is € 37.500,-. Daor zit gas, waoter, elektra en schoonmaaken bij in.

Inrichting kantoorpand

Het neie pand mot inricht worden. De beneudigde investering bedrag € 85.000,00. De inventaoris umvat naost meubilair ok de inrichting van de vergaoder- en spreekkaomers met neie communicatiemiddelen. Ok zult der veurzienings kommen moeten ten behoeve van de communicaoit en reproductie. De anschaf wordt als ienmaolige kostenpost opvoerd in 2008 en subsidiaobel acht. Toekomstige investerings gebeurt op basis van reserveringen.

4.4 Kosten hoesvesting

De ontwikkeling van hoesvestingskosten veur de ankommende jaoren is in onderstaonde tabel geven.

Tabel 3: jaorkosten hoesvesting

hoesvesting	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
structureel					
huur	37.500	38.250	39.015	39.795	40.591
underholdskosten inrichting	900	918	936	955	974
reservering inventaoris	7.000	8.500	8.500	8.500	8.500
ienmaolig					
kantoorinrichting (neie anschaf)	85.000				
verhoezen	8.000				
huurcompensaotie	13.000				
totaol	151.400	47.668	48.451	49.250	50.065

Veur de verhoezing is ienmaolig € 8.000,00 opnummen. Umdat de lopende huurcontracten waarschienlijk niet per 1 meert 2008 eindigt, is nog rekening holden met een huurcompensaotie ter grootte van ien jaarhuur.

5 Administratie en automatisering

5.1 Huidige situatie

Vanaf 1 maart 2007 is het in organisatorische zin ien organisatie. Strikt formeel bint der nog twee zelfstandige organisaties met een eigen verantwoordelijkheid in zake de financiën.

De huidige drie organisaties hebt in 2007 nog heur eigen administratie en eigen bankrekenings. Zij maakt elk heur begrotings, activiteitenplannen, jaarrekenings enzomeer. De besturen van het Huus van de Taol en Het Drentse Boek bint verantwoordelijk veur de financiële ofhandeling over 2007.

Het Drentse Boek döt zölf heur administratie. De kennis, kunde en vaardigheid is aanwezig. Der wordt met een professioneel boekholdpakket warkt (Exact). Een pakket waormet boekholdkundig naadloos aansluiten worden kan bij de wensen van de neie organisatie.

Drentse Taol hef de financieel administratieve werkzaamheden oetbesteed an PBC-Drenthe.

De loonadministratie wordt verzörgd deur PBC-Drenthe (veur Drentse Taol) en Gamma Borger (veur Het Drentse Boek).

Drentse Taol is wat automatisering angiet volledig integreerd in die van PBC-Drenthe. Het Drentse Boek hef heur eigen automatisering.

5.2 Naor ien administratie

Der is sprake van ien organisatie, naomelijk het Huus van de Taol. De administratieve organisatie wordt hierop inricht. De provincie hef angeven dat zij een goed onderscheid wil tussen de marktgerichte en taolpremotieactiviteiten. De administratieve organisatie wordt zo inricht dat an deze veurweerde voldaan wordt. Umreden doelmatigheid, effectiviteit, controlebaarheid en functiescheidingen is het verstandig de financiële administratie in ien administratie onder te brengen. Zowel het Huus van de Taol as Het Drentse Boek hebt een eigen financiële verantwoordelijkheid met as gevolg dat der twee jaarrekenings opmaakt wordt.

5.3 In eigen beheer

De financiële administratie kan bievend in eigen beheer plaatsvinden, waarbij gebroek maakt wordt van het bestaonde boekholdpakket van Het Drentse Boek.

De veurdielen:

- Voortgang in deskundigheid
- Gien extra kosten
- De administratie kan op eigen kantoor plaatsvinden

De administratie levert ok jaarbegroting, kwartaalrapportaoges en wieder management informaotie ten behoeve van management en bestuur.

De loonadministratie wordt extern onderbracht.

5.4 Verantwoording kosten metwarkers

De personele kosten vörmt een substantieel onderdeel van de totaole kosten. De metwarkers staot op de loonliet van het Huus van de Taol. De kosten moet verdiel worden over de verscheidene projecten. Veur een antal metwarkers zal dit dudelijk weden, omdat zij koppeld bint an een project. Veur aanderen is dit niet zo, zij zult heur tidsbesteding bijhouden moeten deur middel van een tidschriefsysteem. Op basis van de tidsbesteding wordt de personele kosten verdiel over de verscheidene kostendraogers. Oet administratieve en managementoverwegingen wordt hierveur een automaotiseerd tidschriefsysteem anchaft.

De anchaftkosten van het software pakket wordt beraomd op € 2000,00, de jaorkosten

veur onderhoud e.z.m. op € 1000,00.

5.5 **Automaotisering**

Op automaotiseringsgebied mot vanneis investeed worden. Drentse Taol hef gien eigen apparatuur, Het Drentse Boek wal.

De investering umvat undermeer computers, netwerk, printers, (lichtkaans) server.

De bedoeling is um het systeembeheer under te brengen bij de verhuurder van het pand. Zij beschikt over een systeembeheerder.

De investering bedrag: € 26.000,00

5.6 **Kosten administratie/automaotisering**

De kosten van de administratie bint, met oetzundering van de personele kosten, in understaonde tabel weergeven.

Tabel 4: administratie- en automaotiseringskosten

administratie / automaotisering	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
structureel					
financiële administratie	2.000	2.040	2.081	2.122	2.165
loonadministratie	2.500	2.550	2.601	2.653	2.706
automaotisering (jaorlijks)	6.000	6.120	6.242	6.367	6.495
tiedschrieven (underhold,vraagbaak)	1.000	1.020	1.040	1.061	1.082
ienmaolig					
anschaf tiedschriefsysteem	2.000				
automaotisering	26.000				
totaol	39.500	11.730	11.965	12.204	12.448

6 Marketing/productkosten

6.1 Neie opzet

Het streven zoas dat umschreven is, mot leiden tot een grui van het producten- en dienstenanbod. Umdat Huus van de Taol ok een begrip worden mot, zal de warkgroep Marketing zich naost het op de markt brengen van de producten, diensten en activiteiten ok richten op het vergroten van de naomsbekendheid van het Huus van de Taol. Veur dat leste is in elk geval neudig:

- Een nei logo
- Een neie hoesstijl

Het Drentse Boek hef een eigen logo, dit zal bestaon blieven en in combinaotie met het logo van Huus van de Taol gebroekt worden. Dit wordt daon um de productnaom blievend te ondersteunen en um dudelk te maoken dat het een underdiel is van het Huus van de Taol.

Het ontwarpen van een nei logo en hoesstijl en de anschaf van briefpepier e.z.m. vrag een ienmaolige investering van € 10.000,00. In de extra subsidie van € 95.000,00 is hier rekening met holden.

6.2 Productgroepen

Het aanbod van producten, activiteiten en diensten umvat een bried pakket en is baseerd op bestaonde ofspraoken met de previncie. Het Huus van de Taol en Het Drentse Boek hebt met de previncie ofpraot, dat de productbegroting 2008 geliek an 2007 weden mag.

(Nao het akkederen van het strategisch beleidsplan en bedrijfsplan vindt anpassing plaots).

In de meerjaorenbegroting wordt ien en aander financiesel inzichtelijk.

Der wordt warkt an naomsbekendheid en het gebroek van het Drèents wordt anfieterd. De warkgroep Marketing begunt een premotiecampagne um de verscheidene producten under de andacht van de verschillende doelgroepen te brengen. Het begun van het Huus van de Taol in 2008 is daorveur een prima kapstok.

6.3 Netwerken

Het Huus van de Taol warkt as een spin in het web wat het anfieteren van het Drèents angiet. Het bestuur, de directie en de staf hebt heur specifieke functies in het netwerk, maor vrijwilligers speelt hierin ok een belangrieke rol. Der bint contacten met tientallen organisaoties. De contacten met dizze organisaoties bint belangriek veur de plaotsverwarving van het Huus van de Taol as kennisinstituut bij oetstek, wat het Drèents angiet en veur de ondersteuning van het te voeren beleid.

Het is een mengelaotie van beroeps-, half-beroeps- en vrijwilligersorganisaoties. De verscheidenheid van de organisaoties vrag een passende benaodering vanoet de organisaotie.

Hierunder een overzicht:

- Kunst en Cultuur Drenthe
- Previncie Drenthe
- Gemienten in Drenthe
- Drèents Plateau
- Federaotie Sont (Streektaolorganisaoties Nedersaksische taol)
- Provinciaole Bibliotheekcentraole
- RTV Drenthe
- Dagblad van het Noorden
- Briede Overleggroep Kleine Dörpen Drenthe
- Fryske Academie
- RUG en aandere wetenschappelijke instellings inzaoke het Nedersaksisch
- Hogeschool Drenthe

- Middelbaor Beroepsunderwies
- Basisunderwies
- Lokaole kraanten en umroepen
- Landelijke media
- Stichting Kostverloren Grunning
- Heimat Museum Leer
- Karkgeneutschappen
- Historische Verenings
- Drenten in de Vrömde
- Drentse verenings
- Drentse Meziekmaotschappij

6.4 **Begun Huus van de Taol**

Het begun van de neie organisaotie was op 1 maart 2007. Maar dit was meer een administratieve gelegenheid; de boetenwacht hef der weinig van vernummen. De opening van het neie pand is een gelegenheid bij oetstek um de neie organisaotie bried under de aandacht te brengen. De lokaole dagbladen, RTV Drenthe en aandere media wordt benaoderd um hieran de neudige aandacht te geven. De Drenten maakt kennis met het Huus van de Taol.

6.5 **Kosten**

De kosten, verbonden aan marketing en productgroepen, bint weergeven in onderstaonde tabel. Daarbij is rekening holden met een jaarlijkse indexering van 2%. De personele kosten stiegt jaarlijks met 4% (indexering en periodieken) De bepaoling van de kosten van de productgroepen is baseerd op het non geldende systeem zoas dat gebroekt wordt ten behoeve van de productbegrotings.

Tabel 5: Kosten productgroepen / promotie

jaarkosten productgroepen / promotie	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
Vraagofhaankelijke Ontwikkeling Streektaolunderwies	22.750	23.205	23.669	24.142	24.894
Culturele activiteiten	22.250	23.192	23.655	24.128	24.610
Informaotieverstrekking	14.500	14.790	15.085	15.386	15.693
Publicaoties	95.000	96.900	98.838	100.814	102.830
totaol	154.500	158.087	161.247	164.470	168.027

7 Opbrengsten

7.1 Subsidies

De Provincie Drenthe hef veur 2006 € 236.000,- an subsidies verstrekt. Veur 2007 is der een extra subsidie geven, bedoeld veur de opzet van het Huus van de Taol en reguliere anpassing van de begroting waordeur de totaole bijdraoge in 2007 oetkwam op € 331.000,00.

De provincie hef angeven dat zij in de toekomst ien subsidiebedrag verstrekt an het Huus van de Taol. Jaorlijks wordt op basis van een productbegroting de subsidie anvroagd. Achternao vindt de verantwoording hiervan plaats.

7.2 Tiedschriften

Huus van de Taol gef de tiedschriften Oeze Volk en Roet oet. Het bint twee tiedschriften waormet Huus van de Taol zuch zien lat. Oeze Volk hef de kenmerken van lectuur en Roet is een literair tiedschrift.

Um de tiedschriften heur stee te laoten holden zal der flink an de weg timmerd worden. Het tiedschrift Oeze Volk zal zowal inhoudelijk as ok qua oetvoering verneid worden. An het einde van de looptied van dit meerjaorenplan moet de abonneebestanden van zowal Roet as Oeze Volk met 25 % gruid weden.

7.3 Boeken en meziek

Het oetgeven van boeken is een marktgerichte activiteit op basis van een ideële doelstelling. Het anfietern van het Drèents en Drentse schrievers zal niet aaid saomengaan met succes. De te verkopen hoeveulheden bint niet op veurhand te veurspellen, succesvolle schrievers oetzunderd.

Het Drentse Boek gef ok begunnende schrievers een kaans, mits zij genog niveau hebt. Um dit te financieren is van de iene kaant subsidie neudig, van de aander kaant de opbrengst van de verkoop van succesvolle boeken. Ok wordt non en dan gebroek maakt van sponsorbijdraogen. De verkoop van de boeken gebeurt via de reguliere boekhandel en aandere verkooppunten. Het Drentse Boek verzörgt de premotionele activiteiten um de deur heur oetgeven boeken under de andacht van de lezers te brengen.

In de toekomst wordt meugelijk ok het oetgeven van meziek opnummen in het pakket. De activiteiten van de Drentse Meziek Maatschappij wordt, as ze succesvol bint en op nog te definiëren veurweerden, over drei jaor overnummen. In de exploitaotie is daormet non nog gien rekening holden, umdat eerst de resultaoten van het project Drentse Meziek Maatschappij ofwacht wordt.

7.4 Donateurs/sponsorsoren

Het Drentse Boek en Drentse Taol hadden al gezaomenlijk donateurs. Dizze wordt non donateurs van het Huus van de Taol. Ze ontvangt De Taolkraant, waarin ze op de heugte blijft van allerhaande wetenswaardigheden over het Drèents en de organisaoties. Ok veur het Huus van de Taol blijft donateurs belangriek. De bedoeling is um het antal in 2012 te hebben verdubbeld. De Taolkraant wordt under de loep nummen en kan wallicht vervangen worden deur aandere communicatiemiddelen. Ok zult gemientes en bedrieven benaoderd worden veur een donateurschup en/of sponsoring. Der komp een donateur - en sponsorbeleid, dit wordt umzet in een activiteitenplan um de beoogde antallen te realiseren. De opbrengsten zult gebroekt worden veur het ontwikkelen en oetvoeren van activiteiten die niet direct subsidiaobel bint.

8 Saomenvatting exploitatieoverzicht

De in dit bedrijfsplan nuumde activiteiten leidt tot de volgende meerjaarenbegroting.

Tabel 6: meerjaarenbegroting 2008 -2012, ter vergelieking is 2007 opnummen

Oetgaoven:

	Jaar 2007	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€	€
Personeelskosten	217.700	289.225	337.194	350.682	363.946	379.545
Ienmaolige personeelskosten	9.500	5.000				
Hoesvesting	13.000	45.400	47.668	48.451	49.250	50.065
Ienmaolige hoesvestingskosten		106.000				
Administraotiekosten/auto maotisering		11.500	11.730	11.965	12.204	12.448
Ienmaolige administraotie automaotiseringskosten		28.000				
Organisaotiekosten incl. premotiekosten	52.870	73.927	75.405	76.913	78.451	80.020
Ienmaolige organisaotiekosten	39.000					
Producten:						
Vraagofhaankelijke ontwikkeling	19.750	22.750	23.205	23.669	24.142	24.894
Culturele activiteiten	20.250	22.250	23.192	23.655	24.128	24.610
Informaotieverstrekking	11.500	14.500	14.790	15.085	15.386	15.693
Publicaoties	90.250	95.000	96.900	98.838	100.814	102.830
Totaol	473.820	713.552	630.084	649.258	668.321	690.105

Inkomsten

	Jaar 2007	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€	€
Subsidie provincie Drenthe	223.990	425.677	478.233	494.371	510.335	528.960
Ienmaolige subs. Provincie Drenthe	95.000	139.000				
Incidentele subsidies en sponsoring	15.000	15.300	15.606	15.918	16.236	16.561
Bezondere inkomsten	11.330	11.557	11.788	12.023	12.264	12.509
Producten:						
Vraagofhaankelijke ontwikkeling	8.500	8.670	8.843	9.020	9.201	9.385
Culturele activiteiten	13.500	13.770	14.045	14.326	14.613	14.905
Informatieverstrekking	5.000	5.100	5.202	5.306	5.412	5.520
Publicaoties	92.625	94.478	96.367	98.294	100.260	102.265
Totaol	464.945	713.552	630.084	649.258	668.321	690.105

De heugte van de kosten in 2008 is legen in de ienmaolige investerings die as daon wordt um de organisaotie in de steigers te zetten. De organisaotiekosten bint bepaold op basis van het niveau van de veurgaonde jaoren.

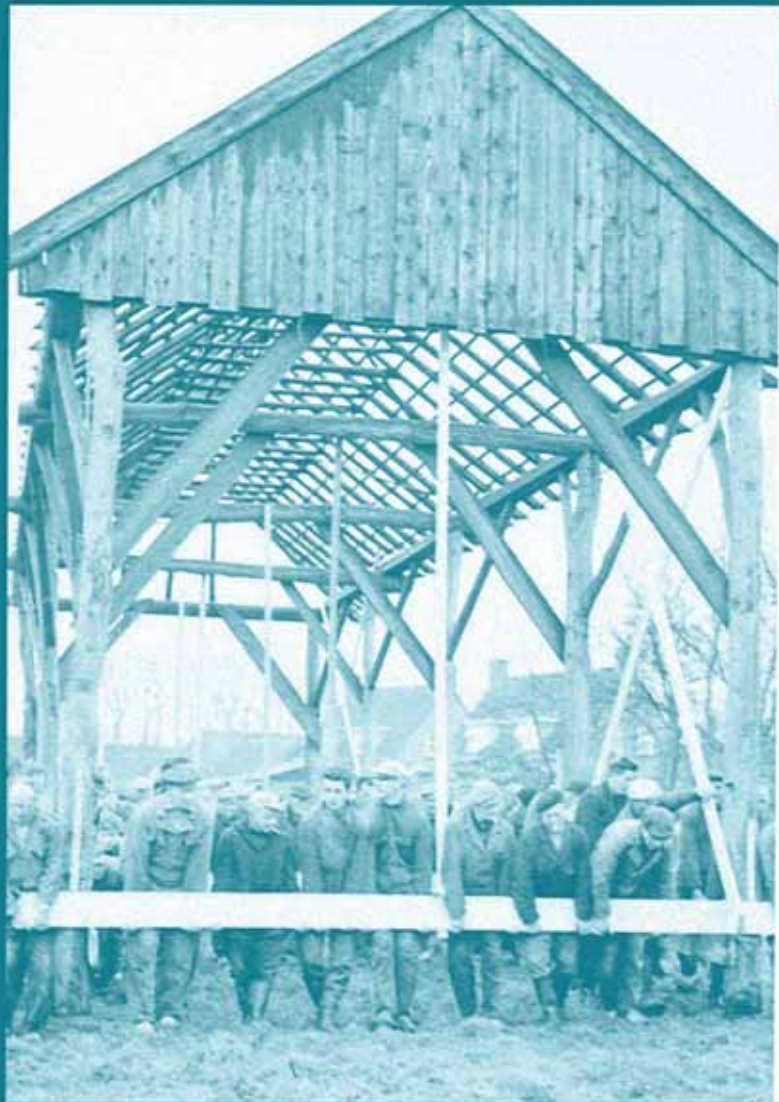
Oetzundering is 2008 umreden de al nuumde ienmaolige kosten.

9 Activiteitenplanning

Der mot nog veul gebeuren um de neie organisaotie op te zetten. In understaond overzicht is een globaole activiteiten- en tiedsplanning opzet die as risselteren mot in ien organisaotie; 2007 en 2008 wordt beschouwd as overgangsjaoeren. De neie organisaotie warkt per 1 jannewaori 2009, overienkomstig de in dit bedrieffsplan formuleerde opzet.

Tabel 7: activiteiten- en tedsplanning

activiteiten en tedsplanning Huus van de Taol aug. 2007 - dec. 2008										
nr.	activiteit	maonden 2007					kwartaolen 2008			
		Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	I	II	III	IV
1	subsidieaanvraag									
1.1	strategisch plan									
1.2	bedrieftsplan									
1.3	bespreken gedippeteerde									
1.4	anpassings									
1.5	def.plannen bij gedippeteerde staoten									
1.6	productbegrotings									
1.7	besluitvorming provinciaole staoten									
2	hoesvesting									
2.1	zuken pand/pve									
2.2	huuroverienkomst									
2.3	selectie tel.centraole									
2.4	inrichten									
2.5	verhoezen, start I maart 2008									
3	personeel									
3.1	maoken functiebeschrieving									
3.2	gesprekken huidige functionaorissen									
3.3	akkederen functiebeschrieving									
3.4	functiewaardering									
3.5	vaststellen waardering									
3.6	warving neie metwarkers									
3.7	maoken POP									
4	vrijwilligers									
4.1	stroomlienen vrijwilligersofspraoken									
4.2	neie iendudige ofspraoken									
5	administratieve organisaotie									
5.1	opzet administratieve organisaotie									
5.2	opzet ICT/automaotisering									
5.3	selectie tedschrieftsysteem									
5.4	administraotie in Beilen									
5.5	administraotie op ien locaotie									
6	marketing en premotie									
6.1	veurbereiding opening									
6.2	opzetten premotiecampagnes									
6.3	opening kantoor									
6.4	beleidsplan donateurs/sponsors									
6.5	oetvoeren plan									

Bedrijfsplan

Huus van de Taol

Uitwerking van het strategisch beleidsplan

'Hiel wat in Huus' 2008-2012

Bedrijfsplan Huus van de Taol

***Uitwerking van het strategisch beleidsplan
“Hiel wat in Huus” 2008 - 2012***

augustus 2007

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Uitgangspunten	3
2	Bestuurlijke Organisatie	4
3	Personeel	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Personele organisatie	5
3.3	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	6
3.4	Personele kwaliteit	6
3.5	CAO	6
3.6	Vrijwilligers	7
3.7	Overzicht kosten	7
4	Huisvesting	8
4.1	Huidige situatie	8
4.2	Gewenste situatie	8
4.3	Nieuw kantoorpand	8
4.4	Kosten huisvesting	9
5	Administratieve organisatie	10
5.1	Huidige situatie	10
5.2	Naar één administratie	10
5.3	In eigen beheer	10
5.4	Verantwoording kosten medewerkers	10
5.5	Automatisering	11
5.6	Kosten administratie/automatisering	11
6	Marketing/productkosten	12
6.1	Nieuwe opzet	12
6.2	Productgroepen	12
6.3	Netwerken	12
6.4	Start het Huus van de Taol	13
6.5	Kosten	13
7	Opbrengsten	14
7.1	Subsidies	14
7.2	Tijdschriften	14
7.3	Boeken en muziek	14
7.4	Donateurs/sponsors	14
8	Samenvatting exploitatieoverzicht	15
9	Activiteiten planning	17

1 Inleiding

Het bedrijfsplan is de concrete uitwerking van het strategisch beleidsplan “Heel wat in huus” en omvat een periode van 5 jaar, te weten: 2008, 2009, 2010, 2011 en 2012.

1.1 Uitgangspunten

Het Huus van de Taol is een kleine organisatie, waarbij veel zaken en taken in onderling overleg snel worden geregeld. Er is sprake van een proactieve en innovatieve organisatiecultuur. Een organisatie met daadkracht.

De volgende uitgangspunten gelden hierbij:

- Geen bureaucratische organisatie.
- De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB) goed benoemen en verbinden aan medewerkers van gekwalificeerd niveau.
- Het delegeren van de TVB vergroot de slagkracht.
- Overleg daar waar nodig, het Huus van de Taol is geen vergaderfabriek.

De nieuwe organisatie is een samengaan van de drie stichtingen Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk. Bij de opbouw van de nieuwe organisatie wordt rekening gehouden met het feit dat drie bedrijfsculturen bij elkaar worden gebracht.

2 Bestuurlijke Organisatie

Er zijn twee Algemene Besturen; één voor het Huus van de Taol en één voor Het Drentse Boek. Daarnaast heeft elke organisatie nog een Dagelijks Bestuur. Deze besturen bestaan uit dezelfde personen.

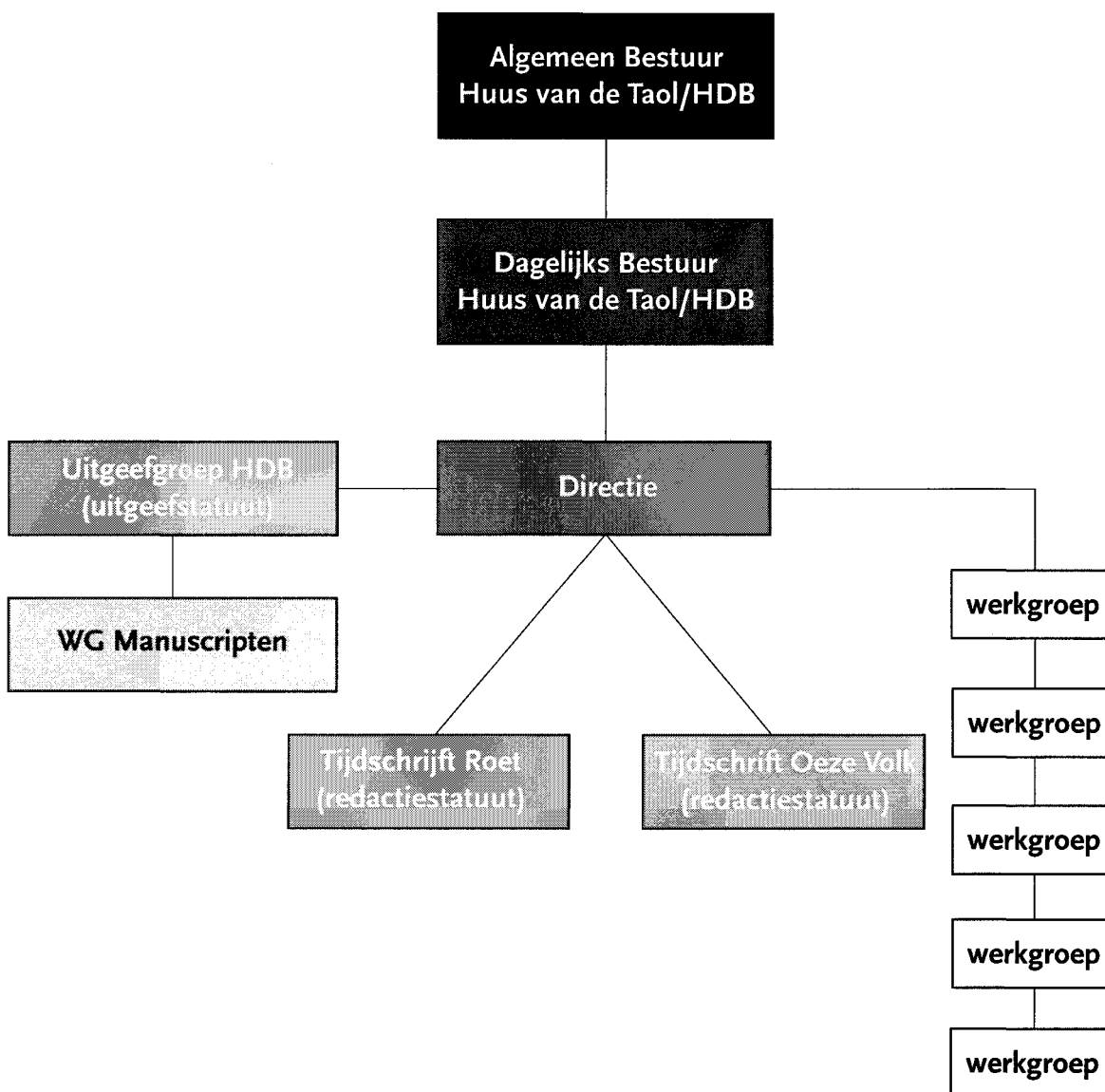
Er is gekozen voor besturen op afstand. De Algemene Besturen stellen het beleid vast en controleren of het vastgestelde beleid gerealiseerd is.

De Dagelijkse Besturen bereiden samen met de directie het beleid voor, controleren de voortgang en zijn aanspreekpunt voor de directie.

De besturen hebben dezelfde samenstelling zodat er feitelijk sprake is van één organisatie.

Voor de uitvoering van taken en activiteiten zijn verschillende werkgroepen actief. De Uitgeefgroep Het Drentse Boek heeft een eigen bevoegdheid aangaande de uit te geven titels.

De bestuurlijke organisatie wordt in onderstaande organogram weergegeven.

3 **Personeel**

3.1 **Algemeen**

Drie organisaties, waarvan twee met beroepskrachten, worden samengevoegd. Dit betekent ook dat verschillende culturen bij elkaar komen. Er wordt gewerkt aan een nieuwe, eigen bedrijfscultuur. De directeur heeft daarin een voortrekkersrol. Het samengaan op één nieuwe locatie stimuleert het tot stand komen van die nieuwe bedrijfscultuur. De bedoeling is dat het Huus van de Taol opereert per 1 maart 2008 vanuit een kantoorpand aan de Wattweg 2 te Beilen. De kantoorruimte wordt gehuurd van Alescon.

3.2 **Personele organisatie**

Ondanks het feit dat er formeel sprake is van twee stichtingen wordt er gewerkt vanuit één organisatie. De dagelijkse leiding is in handen van de directie.

De taken zijn als volgt verdeeld.

De directeur is voor het Huus van de Taol eindverantwoordelijk richting het bestuur. Tot zijn taken behoren de volgende werkvelden:

- algehele leiding
- externe contacten, personeelszaken
- streektaal
- onderwijs
- wetenschap

De uitgeverij en tijdschriften, de administratie en automatisering staan onder leiding van de Uitgever en Hoofd Financieel Beheer, tevens plaatsvervangend directeur.

Ten behoeve van de uitgave van tijdschriften en boeken wordt een redacteur aangesteld (0,5 fte). De functie streektaalfunctionaris is reeds aanwezig; in de nieuwe organisatie geldt hiervoor 0,5 fte. De taken ten behoeve van het onderwijs en wetenschap worden uitgebreid. De uitvoering van de taken vergt 1 fte.

De administratieve en secretariële ondersteuning omvat 1,2 fte.

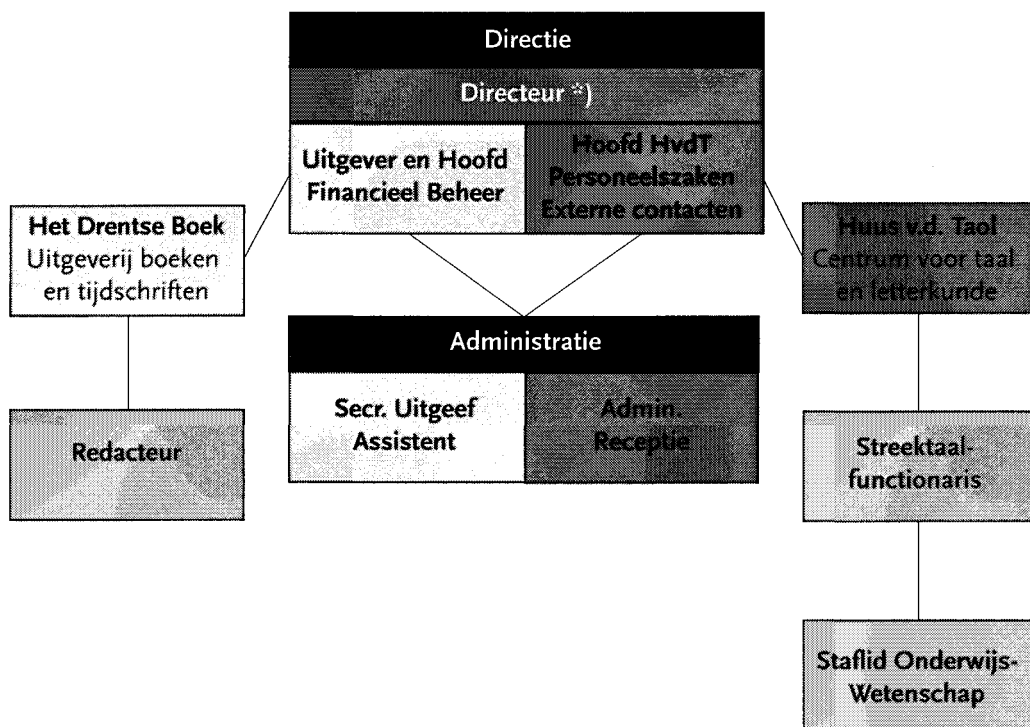
Voor het wetenschappelijk onderzoek en het lectoraat wordt op projectbasis nog 2 maal 0,2 fte ingezet.

De huidige bezetting van de drie voorlopers van de nieuwe organisatie is:

<i>Streektaalfunctionaris/coördinator (DT)</i>	<i>1.0</i>	<i>fte</i>
<i>Streektaalfunctionaris (DT)</i>	<i>1.0</i>	<i>fte</i>
<i>Directeur (HDB)</i>	<i>0,7</i>	<i>fte</i>
<i>Secretariaatmedewerker (HDB)</i>	<i>0,5</i>	<i>fte</i>
<i>Totaal</i>	<i>3,2</i>	<i>fte</i>

Op basis van de herziene begroting 2007 zijn de bijbehorende personeelskosten in totaal € 229.700,00.

De personele organisatiestructuur van het Huus van de Taol is in volgend organogram weergegeven.

*) meewerkend voorman

3.3 **Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden**

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten voor de medewerkers duidelijk te zijn. De functies worden beschreven. De functiebeschrijvingen zijn weer de basis voor de functiewaardering. Aangezien kennis hieromtrent niet in eigen huis aanwezig is, wordt hiervoor externe deskundigheid ingeschakeld. Door een goede beschrijving van de taken kunnen ook de functionering- en beoordelingsgesprekken gestructureerd plaatsvinden.

De eenmalige kosten voor de externe begeleiding worden begroot op € 5.000,00.

3.4 **Personele kwaliteit**

De werkzaamheden bewegen zich op een breed terrein. De medewerkers zetten zich actief in om nieuwe ontwikkelingen om te zetten in nieuwe dienstverlening. Het instandhouden van kennis, kunde en vaardigheden vraagt continue scholing. Hieraan wordt op een gestructureerde wijze aandacht besteed. Voor elk begrotingsjaar wordt het opleidingsbudget vastgesteld en voor elke medewerker wordt een opleidingstraject uitgewerkt. De manier waarop kennis wordt opgedaan vindt op verschillende manieren plaats: opleidingen, cursussen, werkbezoeken enz.

Er komt een organisatie met nieuwe medewerkers. Met de bestaande medewerkers worden gesprekken gevoerd over hun taken. Voor de functies worden functiebeschrijvingen gemaakt. Voor de toekomstige individuele ontwikkeling van de medewerkers wordt voor elke medewerker een Persoonlijk Ontwikkeling Plan (POP) opgesteld.

3.5 **CAO**

Het Drentse Boek werkt met de CAO voor het Boeken- en Tijdschriften-uitgeverijbedrijf, terwijl Drentse Taol werkt met de CAO Openbare Bibliotheken. Voor de huidige medewerkers verandert er niets, maar nieuwe medewerkers worden onder de CAO Openbare Bibliotheken aangenomen.

3.6 Vrijwilligers

De inzet van de vrijwilligers bij de drie organisaties wordt op verschillende wijze gewaardeerd. De inzet dient op passende wijze te worden beloond. De huidige afspraken worden tegen het licht gehouden.

3.7 Overzicht kosten

De personele kosten voor de nieuwe organisatie bedragen op basis van het prijspeil van 2007 en uitgaande van een volledige invulling: € 324.224.

Tabel 1: personele kosten, gewenste situatie, prijspeil 2007

personeel	fte	kosten in €
directeur-streektaalfunctionaris	1,0	76.725
uitgever	0,8	43.500
redacteur	0,5	27.000
streektaalfunctionaris	0,5	27.000
staflid onderwijs/wetenschap	1,0	60.000
medewerker secretariaat/uitgeefassistent	0,6	22.500
administratief medewerker	0,6	22.500
totaal vast	5,0	279.225
projectbasis		
wetenschappelijk onderzoek	0,2	17.500
lectoraat	0,2	17.500
div. pers. kosten		10.000
totaal	5,4	324.225

Rekening houdend met de momenten waarop de diverse functies worden ingevuld, eenmalige startkosten en jaarlijkse aanpassing van 4% voor indexering en periodieken geldt voor de eerste 5 jaar onderstaande meerjarenbegroting.

Tabel 2: ontwikkeling personele kosten

personeel	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
salariskosten medewerkers	279.225	290.394	302.010	314.090	326.654
projectbasis					
wetenschappelijk onderzoek 1)	0	18.200	18.928	19.685	20.473
lectoraat 1)	0	18.200	18.928	19.685	20.473
div. pers. kosten	10.000	10.400	10.816	10.486	11.945
eenmalige kosten functiebesch.	5.000				
totaal	294.225	337.194	350.682	363.946	379.545

1) werkzaam per 1 januari 2009

4 Huisvesting

4.1 Huidige situatie

Het Drentse Boek werkt vanuit de locatie in Zuidwolde en huurt daar plm. 90 m². De opslag van boeken vindt in verschillende ruimtes plaats. Het Drentse Boek beschikt over eigen meubilair en apparatuur.

Drentse Taol huurt ongeveer 50 m² effectieve kantoorruimte bij de Provinciale Bibliotheekcentrale (PBC); dit is inclusief het meubilair. Voor vergaderingen e.d. wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de PBC.

Oeze Volk werkt vanuit een privé-situatie in Stadskanaal.

De totale kosten voor huisvesting in de huidige situatie bedragen in 2007 ca. €13.000,00.

4.2 Gewenste situatie

De opzet van de organisatie leidt tot onderstaand programma van eisen voor de huisvesting.

	± m ²
Representatieve entree	10
Ontvangstruimte	15
Administratie/receptie (2 werkplekken)	24
Twee afzonderlijke ruimtes directieleden, met faciliteit voor besprekingen	40
Werkruimte voor 2 stafmedewerkers	24
Werkruimte/stilteplek	15
Vergader-/cursusruimte voor ca. 25 personen	50
Idem voor ca. 15 personen	30
Magazijn voor boeken en materialen (geen daglichttoetreding)	75
Keuken/pantry	15
Facilitaire ruimten (toiletten en douche)	12
Documentatiecentrum DLD	15
Facilitaire ruimte printers e.d.	12
Totaal	±337 m ²

4.3 Nieuwe kantoorpand

Huur

De bedoeling is om kantoorruimte te huren aan de Wattweg 2 in Beilen. Een gunstige locatie welke gemakkelijk te bereiken is. Het trein- en busstation ligt op ongeveer 400 meter.

Bij het pand is voldoende parkeerruimte.

De beschikbare ruimte is in totaliteit 375 m². De huurprijs bedraagt € 100,- ex BTW per m² per jaar. De totale huursom bedraagt € 37.500,-. Dit is inclusief gas, water, elektra en schoonmaken.

Inrichting kantoorpand

Het nieuwe pand moet worden ingericht. De benodigde investering bedraagt € 85.000,00. De inventaris omvat naast meubilair ook de inrichting van de vergader- en spreekkamers met nieuwe communicatiemiddelen. Ook zullen er voorzieningen moeten komen ten behoeve van de communicatie en reproductie. De aanschaf wordt als eenmalige kostenpost opgevoerd in 2008 en subsidiabel geacht. Toekomstige investeringen geschieden op basis van reserveringen.

4.4 Kosten huisvesting

De ontwikkeling van huisvestingskosten voor de komende jaren is in onderstaand tabel gegeven.

Tabel 3: jaarkosten huisvesting

huisvesting	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
structureel					
huur	37.500	38.250	39.015	39.795	40.591
onderhoudskosten inrichting	900	918	936	955	974
reservering inventaris	7.000	8.500	8.500	8.500	8.500
eenmalig					
kantoorinrichting (nieuwe aanschaf)	85.000				
verhuizen	8.000				
huurcompensatie	13.000				
totaal	151.400	47.668	48.451	49.250	50.065

Voor de verhuizing is eenmalig € 8.000,00 opgenomen. Omdat de lopende huurcontracten waarschijnlijk niet per 1 maart 2008 eindigen is nog rekening gehouden met een huurcompensatie ter grootte van één jaarhuur.

5 Administratie en automatisering

5.1 Huidige situatie

Vanaf 1 maart 2007 is het in organisatorische zin één organisatie. Strikt formeel zijn er nog twee zelfstandige organisaties met een eigen verantwoordelijkheid inzake de financiën.

De huidige drie organisaties hebben in 2007 nog hun eigen administratie en eigen bankrekeningen. Zij maken ieder hun begrotingen, activiteitenplannen, jaarrekeningen en dergelijke. De besturen van het Huus van de Taol en Het Drentse Boek zijn verantwoordelijk voor de financiële afhandeling over 2007.

Het Drentse Boek doet zelf haar administratie. De kennis, kunde en vaardigheid is aanwezig. Er wordt met een professioneel boekhoudpakket gewerkt (Exact). Een pakket waarmee boekhoudkundig naadloos kan worden aangesloten bij de wensen van de nieuwe organisatie.

Drentse Taol heeft de financieel administratieve werkzaamheden uitbesteed aan de PBC-Drenthe.

De loonadministratie wordt verzorgd door PBC (voor Drentse Taol) en Gamma Borger (voor Het Drentse Boek).

Drentse Taol is wat betreft automatisering volledig geïntegreerd in die van PBC. Het Drentse Boek heeft haar eigen automatisering.

5.2 Naar één administratie

Er is sprake van één organisatie, namelijk het Huus van de Taol. De administratieve organisatie wordt hierop ingericht. De provincie heeft aangegeven dat zij een goed onderscheid wil tussen de marktgerichte en taalpromotieactiviteiten. De administratieve organisatie wordt zo ingericht dat aan deze voorwaarde wordt voldaan. Vanwege efficiency, effectiviteit, controleerbaarheid en functiescheidingen is het verstandig de financiële administratie in één administratie onder te brengen. Zowel het Huus van de Taol als Het Drents Boek hebben een eigen financiële verantwoordelijkheid hetgeen leidt tot het opmaken van twee jaarrekeningen.

5.3 In eigen beheer

De financiële administratie kan in eigen beheer blijven plaatsvinden, waarbij gebruik wordt gemaakt van het bestaande boekhoudpakket van Het Drentse Boek.

De voordelen:

- Continuïteit in deskundigheid
- Geen extra kosten
- De administratie kan op eigen kantoor plaatsvinden

De administratie levert tevens jaarbegroting, kwartaalrapportages en overig managementinformatie ten behoeve van management en bestuur.

De loonadministratie wordt extern ondergebracht.

5.4 Verantwoording kosten medewerkers

De personele kosten zijn een substantieel onderdeel van de totale kosten. De medewerkers staan op de loonlijst van het Huus van De Taol. De kosten moeten worden verdeeld over de diverse projecten. Voor een aantal medewerkers zal dit duidelijk zijn, omdat zij gekoppeld zijn aan een project. Voor anderen is dit niet zo, zij zullen hun tijdsbesteding moeten bijhouden door middel van een tijdschrijfsysteem. Op basis van de tijdsbesteding worden de personele kosten verdeeld over de diverse kostendragers. Uit administratieve en managementoverwegingen wordt hiervoor een geautomatiseerd tijdschrijfsysteem aangeschaft.

De aanschafkosten van het software pakket wordt begroot op € 2000,00, de jaarkosten

ten behoeve van onderhoud e.d. op € 1000,00.

5.5 Automatisering

Op automatiseringsgebied moet opnieuw worden geïnvesteerd. Drentse Taol heeft geen eigen apparatuur, Het Drentse Boek wel.

De investering omvat ondermeer computers, netwerk, printers, (wellicht) server.

De bedoeling is om het systeembeheer onder te brengen bij de verhuurder van het pand. Zij beschikt over een systeembeheerder.

De investering bedraagt: € 26.000,00

5.6 Kosten administratie/automatisering

De kosten van de administratie zijn, exclusief de personele kosten, in onderstaande tabel weergegeven.

administratie / automatisering	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
structureel					
financiële administratie	2.000	2.040	2.081	2.122	2.165
loonadministratie	2.500	2.550	2.601	2.653	2.706
automatisering (jaarlijks)	6.000	6.120	6.242	6.367	6.495
tijdschrijven (onderhoud, helpdesk)	1.000	1.020	1.040	1.061	1.082
eenmalig					
aanschaf tijdschrijfsysteem	2.000				
automatisering	26.000				
totaal	39.500	11.730	11.965	12.204	12.448

Tabel 4: administratie- en automatiseringskosten

6 Marketing/productkosten

6.1 Nieuwe opzet

De gedefinieerde ambitie leidt tot een groei van het producten en dienstenaanbod. Omdat het Huus van de Taol ook een begrip moet worden zal de werkgroep Marketing zich naast het verkopen van de producten, diensten en activiteiten ook richten op het vergroten van de naamsbekendheid van het Huus van de Taol. Voor dat laatste is in elk geval nodig:

- Een nieuw logo
- Een nieuwe huisstijl

Het Drentse Boek heeft een eigen logo, deze zal blijven bestaan en in combinatie met het logo van het Huus van de Taol worden gebruikt. Dit wordt gedaan om de productnaam blijvend te ondersteunen en om duidelijk te maken dat het een onderdeel is van het Huus van de Taol.

Het ontwerpen van een nieuw logo en huisstijl en de aanschaf van briefpapier e.d. vraagt een éénmalige investering van € 10.000,00. In de extra subsidie van € 95.000,00 is hier rekening mee gehouden.

6.2 Productgroepen

Het aanbod van producten, activiteiten en diensten omvat een breed pakket en is gebaseerd op bestaande afspraken met de provincie. Het Huus van de Taol en Het Drentse Boek hebben met de provincie afgesproken dat de productbegroting 2008 identiek aan 2007 mag zijn.

(Na het accorderen van het strategisch beleidsplan en bedrijfsplan vindt aanpassing plaats).

In de meerjarenbegroting wordt een en ander financieel inzichtelijk.

Er wordt gewerkt aan naamsbekendheid en het gebruik van het Drents wordt gestimuleerd. De werkgroep Marketing start een promotiecampagne om de diverse producten onder de aandacht van de verschillende doelgroepen te brengen. De start van het Huus van de Taol in 2008 is daarvoor een prima kapstok.

6.3 Netwerken

Het Huus van de Taol opereert als een spin in het web inzake het stimuleren van het Drents. Het bestuur, de directie en de staf hebben hun specifieke functies in het netwerk, maar vrijwilligers spelen hierin ook een belangrijke rol. Er zijn contacten met tientallen organisaties. De contacten met deze organisaties zijn belangrijk voor de positionering van het Huus van de Taol als hét kennisinstituut aangaande het Drents en voor de ondersteuning van het te voeren beleid.

Het is een mix van professionele, semi-professionele en vrijwilligersorganisaties. De diversiteit van de organisaties vraagt een passende benadering vanuit de organisatie. Onderstaand een overzicht:

- Kunst en Cultuur Drenthe
- Provincie Drenthe
- Gemeenten in Drenthe
- Drents Plateau
- Federatie Sont (Streektaalorganisaties Nedersaksische taal)
- Provinciale Bibliotheekcentrale
- RTV Drenthe
- Dagblad van het Noorden
- Brede Overleggroep Kleine Dorpen Drenthe
- Fryske Academie
- RuG en andere wetenschappelijke instellingen inzake het Nedersaksisch
- Hogeschool Drenthe
- Middelbaar Beroepsonderwijs

- Basis Onderwijs
- Lokale kranten en omroepen
- Landelijke media
- Stichting Kostverloren Grunning
- Heimat Museum Leer
- Kerkgenootschappen
- Historische Verenigingen
- Drenten in de Vrömde
- Drentse verenigingen
- Drentse Muziekmaatschappij

6.4 **Start het Huus van de Taol**

De start van de nieuwe organisatie was op 1 maart 2007. Dit was echter meer een administratieve aangelegenheid; de buitenwacht heeft er weinig van gemerkt. De opening van het nieuwe pand is een gelegenheid bij uitstek om de nieuwe organisatie breed onder de aandacht te brengen. De lokale dagbladen, RTV Drenthe en andere media worden benaderd om hieraan de nodige aandacht te schenken. De Drenten maken kennis met het Huus van de Taol.

6.5 **Kosten**

De kosten verbonden aan marketing en productgroepen zijn weergegeven in onderstaande tabel. Daarbij is rekening gehouden met een jaarlijkse indexering van 2%. De personele kosten stijgen jaarlijks met 4% (indexering en periodieken). De bepaling van de kosten van de productgroepen is gebaseerd op het huidige systeem zoals dat wordt gebruikt ten behoeve van de productbegrotingen.

Tabel 5: Kosten productgroepen / promotie

jaarkosten productgroepen / promotie	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€
Vraaggestuurde Ontwikkeling Streektaaleducatie	22.750	23.205	23.669	24.142	24.894
Culturele activiteiten	22.250	23.192	23.655	24.128	24.610
Informatieverstrekking	14.500	14.790	15.085	15.386	15.693
Publicaties	95.000	96.900	98.838	100.814	102.830
totaal	154.500	158.087	161.247	164.470	168.027

7 Opbrengsten

7.1 Subsidies

De Provincie Drenthe heeft voor 2006 € 236.000,- aan subsidies verstrekt. Voor 2007 is er een extra subsidie gegeven ten behoeve van de opzet van het Huus van de Taol en reguliere aanpassing begroting waardoor de totale bijdrage in 2007 uitkwam op € 331.000,00.

De provincie heeft aangegeven dat zij in de toekomst één subsidiebedrag verstrekt aan het Huus van de Taol. Jaarlijks wordt op basis van een productbegroting de subsidie aangevraagd. Achteraf vindt de verantwoording hiervan plaats.

7.2 Tijdschriften

Het Huus van de Taol geeft de tijdschriften Oeze Volk en Roet uit. Het zijn twee tijdschriften waarmee het Huus van de Taol zich laat zien. Oeze Volk heeft de kenmerken van lectuur en Roet is een literair tijdschrift.

Om de tijdschriften hun plaats te laten behouden zal er flink aan de weg worden getimmerd. Het tijdschrift Oeze Volk zal zowel inhoudelijk alsook qua uitvoering worden vernieuwd. Aan het eind van de looptijd van dit meerjarenplan moeten de abonneebestanden van zowel Roet als Oeze Volk met 25 % gestegen zijn.

7.3 Boeken en muziek

Het uitgeven van boeken is een marktgerichte activiteit op basis van een ideële doelstelling. Het stimuleren van het Drents en Drentse schrijvers zal niet altijd gepaard gaan met succes. De te verkopen aantallen zijn niet op voorhand te voorspellen, succesvolle schrijvers uitgezonderd.

Het Drentse Boek geeft ook startende schrijvers een kans, mits van voldoende niveau. Om dit te financieren is enerzijds subsidie nodig, anderzijds de opbrengst van de verkoop van succesvolle boeken. Ook wordt incidenteel gebruik gemaakt van sponsorbijdragen. De verkoop van de boeken vindt plaats via de reguliere boekhandel en andere verkooppunten. Het Drentse Boek verzorgt de promotionele activiteiten om de door haar uitgegeven boeken onder de aandacht van de lezers te brengen.

In de toekomst wordt mogelijk ook het uitgeven van muziek opgenomen in het pakket. De activiteiten van de Drentse Muziek Maatschappij worden, bij gebleken succes en nog te definiëren voorwaarden over drie jaar overgenomen. In de exploitatie is daarmee nu nog geen rekening gehouden omdat eerst de resultaten van het project Drentse Muziek Maatschappij worden afgewacht.

7.4 Donateurs/sponsors

Het Drentse Boek en Drentse Taol hadden al gezamenlijk donateurs. Deze worden nu donateurs van het Huus van de Taol. Zij ontvangen De Taolkrant, waarin zij op de hoogte blijven van allerlei wetenswaardigheden over het Drents en de organisaties. Ook voor het Huus van de Taol blijven donateurs belangrijk. De bedoeling is om het aantal in 2012 verdubbeld te hebben. De Taolkrant wordt onder de loep genomen en wellicht vervangen door andere communicatiemiddelen. Ook zullen gemeenten en bedrijven worden benaderd voor een donateurschap en/of sponsoring. Er komt een donateur - en sponsorbeleid, dit wordt omgezet in een activiteitenplan om de beoogde aantallen te realiseren. De opbrengsten zullen worden gebruikt voor het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten die niet direct subsidiabel zijn.

8 Samenvatting exploitatieoverzicht

De verwoorde activiteiten in dit bedrijfsplan leiden tot de volgende meerjarenbegroting.

Tabel 6: meerjarenbegroting 2008 -2012, ter vergelijking is 2007 opgenomen

Uitgaven:

	Jaar 2007	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€	€
Personeelskosten	217.700	289.225	337.194	350.682	363.946	379.545
Eenmalige personeelskosten	9.500	5.000				
Huisvesting	13.000	45.400	47.668	48.451	49.250	50.065
Eenmalige huisvestingskosten		106.000				
Administratiekosten/automatisering		11.500	11.730	11.965	12.204	12.448
Eenmalige administratie/automatiseringskosten		28.000				
Organisatiekosten incl. promotiekosten	52.870	73.927	75.405	76.913	78.451	80.020
Eenmalige organisatiekosten	39.000					
Producten:						
Vraaggestuurde ontwikkeling	19.750	22.750	23.205	23.669	24.142	24.894
Culturele activiteiten	20.250	22.250	23.192	23.655	24.128	24.610
Informatieverstrekking	11.500	14.500	14.790	15.085	15.386	15.693
Publicaties	90.250	95.000	96.900	98.838	100.814	102.830
Totaal	473.820	713.552	630.084	649.258	668.321	690.105

Inkomsten

	Jaar 2007	2008	2009	2010	2011	2012
	€	€	€	€	€	€
Subsidie provincie Drenthe	223.990	425.677	478.233	494.371	510.335	528.960
Eenmalig subs. Provincie Drenthe	95.000	139.000				
Incidentele subsidies en sponsoring	15.000	15.300	15.606	15.918	16.236	16.561
Bijzondere inkomsten	11.330	11.557	11.788	12.023	12.264	12.509
Producten:						
Vraaggestuurde ontwikkeling	8.500	8.670	8.843	9.020	9.201	9.385
Culturele activiteiten	13.500	13.770	14.045	14.326	14.613	14.905
Informatieverstrekking	5.000	5.100	5.202	5.306	5.412	5.520
Publicaties	92.625	94.478	96.367	98.294	100.260	102.265
Totaal	464.945	713.552	630.084	649.258	668.321	690.105

De hoogte van de kosten in 2008 vindt zijn oorzaak in de eenmalige investeringen die gedaan worden om de organisatie in de steigers te zetten. De organisatiekosten zijn bepaald op basis van het niveau van de voorgaande jaren.

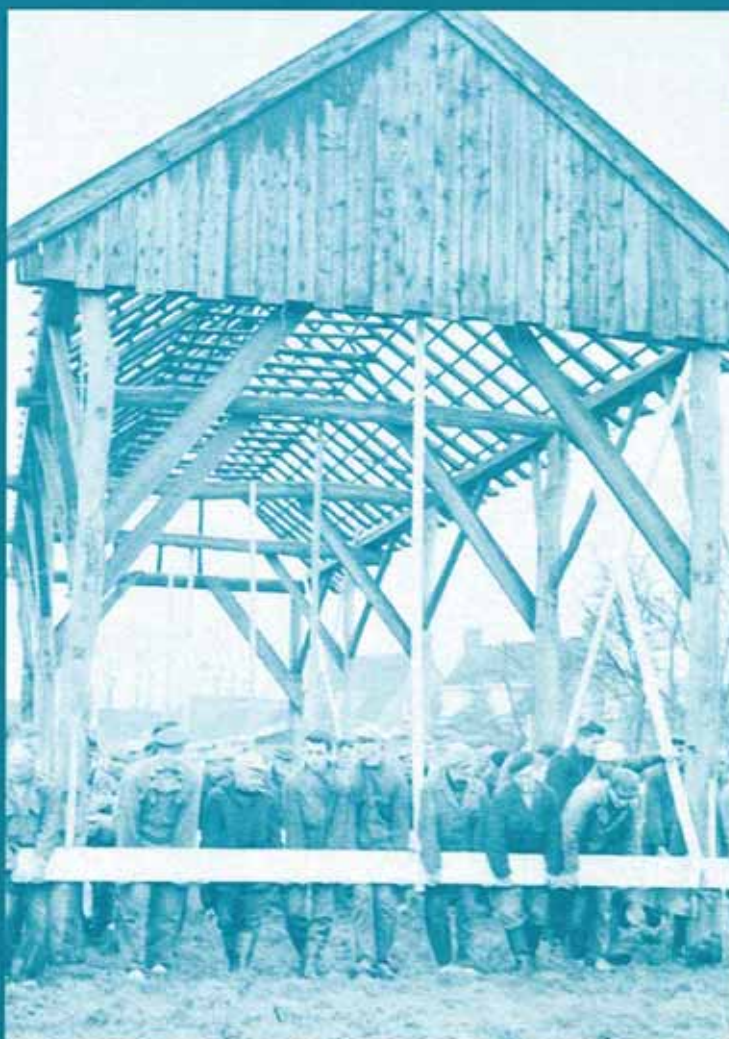
Uitzondering is 2008 vanwege de reeds gemelde eenmalige kosten.

9 Activiteiten planning

Er moet nog veel gebeuren om de nieuwe organisatie op te zetten. In onderstaand overzicht is een globale activiteiten- en tijdsplanning opgezet dat moet leiden tot één organisatie; 2007 en 2008 worden beschouwd als overgangsjaren. De nieuwe organisatie werkt per 1 januari 2009 overeenkomstig de geformuleerde opzet in dit bedrijfsplan.

Tabel 7: activiteiten- en tijdsplanning

activiteiten en tijdplanning Huus van de Taol aug. 2007 - dec. 2008										
nr.	activiteit	maanden 2007					kwartalen 2008			
		Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	I	II	III	IV
1	subsidieaanvraag									
I.1	strategisch plan									
I.2	bedrijfsplan									
I.3	bespreken gedeputeerde									
I.4	aanpassingen									
I.5	def.plannen bij gedeputeerde staten									
I.6	productbegrotingen									
I.7	besluitvorming provinciale staten									
2	huisvesting									
2.1	zoeken pand/pve									
2.2	huurovereenkomst									
2.3	selectie tel.centrale									
2.4	Inrichten									
2.5	verhuizen, start 1 maart 2008									
3	personeel									
3.1	maken functiebeschrijvingen									
3.2	gesprekken huidige functionarissen									
3.3	accorderen functiebeschrijvingen									
3.4	functie waardering									
3.5	vaststellen waardering									
3.6	werving nieuwe medewerkers									
3.7	maken POP									
4	vrijwilligers									
4.1	stroomlijnen vrijwilligers afspraken									
4.2	nieuwe eensluidende afspraken									
5	administratieve organisatie									
5.1	opzet administratieve organisatie									
5.2	opzet ITC/automatisering									
5.3	selectie tijdschijfsysteem									
5.4	administratie in Beilen									
5.5	administratie op één locatie									
6	marketing en promotie									
6.1	voorbereiding opening									
6.2	opzetten promotiecampagnes									
6.3	opening kantoor									
6.4	beleidsplan donateurs/sponsors									
6.5	uitvoeren plan									

Hiel wat in huus

Strategisch beleidsplan van Huus van de Taol
veur de periode 2008-2012

augustus 2007

Hiel wat in huus

*Strategisch beleidsplan
van Huus van de Taol
veur de periode 2008-2012*

augustus 2007

Inhold

• Veurwoord		3
• Saomenvatting		4
1 Inleiding		6
2 De positie van de Drèentse taol		7
3 Producten en diensten van het Huus van de Taol		10
4 Relevante ontwikkelings rond het Drèents		13
5 Belangriekste taoken van het Huus van de Taol		16
6 Belangriekste succesfactoren veur de organisaotie		18
7 Benaodern van doelgroepen		20
8 Organisaotie en organisaotiecultuur		22
• Tenslotte		24
Bijlage 1	Raodpleegde literatuur	25
Bijlage 2	Ciefermaotige underbouwing positie Drèentse taol	26
Bijlage 3	Product-marktcombinaoties	27
Bijlage 4	Organogram bestuurlijk	28
Bijlage 5	Personele organisaotie	29

Veurwoord

Taol is mèensenwark. Mèensenwark bij oetstek, umdat, zowied wij weet, taol oes onderscheidt van alle aandere levende wezens. Met daordeur drag taol zo stark bij an waw identiteit nuumt, het gevuul argenswaor bij te heuren en diel van oet te maoken. Dat geldt ok, en lichtkaans wal meer as veur de standaardtaol, veur de streeктаolen. En het Drèents is wat dat angiet gien oetzundering.

Umdat taol mèensenwark is, is het veurtbestaon van een taol ofhankelijk van mèensen die as die taol koestert, spreekt, schriefft en bescharmt.

Der bint aaid nog hiel veul inwoners van Drenthe die de streeктаol gebroekt en der groots op bint. Die grootsheid wordt diel deur het provinciaol bestuur, wat as bereid is middeln ter beschikking te stellen um het gebroek van de streeктаol in stand te holden en an te fietern.

Sund begun 2006 is hard warkt an de bouw van het *Huus van de Taol*. De stichtings Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk hebt de kaans die de previncie beud angrepen. Vanof 1 meert 2007 is de stichting Huus van de Taol een feit. Vrijwilligers, stafleden en bestuur hebt daarnao stevig deurbouwd an het neie hoes. Was de periode veur 1 meert het grondwark, dit beleidsplan en het hierbijheurend bedrieffsplan bint de fundamenten. De stiepen waarop dommit het gebint komp te staon. Aw dizze plannen oetvoeren kunt, stiet der dommit een stevig huus. Een taolhuus waarop wij, en een bult inwoners van Drenthe, groots weden kunt en wat een begrip weden zal in Drenthe. En wat der an bijdraogen zal dat de Drenten groots blieven zult op heur taol, het Drèents. Nog hiel lang.

– Anne Doornbos,

Veurzitter Stichting Huus van de Taol en stichting Het Drentse Boek

Saomenvatting

In opdracht van de provinsie Drenthe voert streektalorganisaoties het beleid van de provinsie op het gebied van de streektal oet. Gelukkig besteedt de provinsie in heur leste kultuurnota roem andacht an de streektal.

Want het Drèents leeft ja. Meziek in de Drentse taal is populairder as ooit. Drèents wordt in het daogelijks leven nog veul gebroekt. De streektal hef in Drenthe nog aaid een briede basis. Maor wat gebeurt der as elk en ien dèenkt dat alles wal zo blieven zal?

De provinsie Drenthe vun het hoog tied um de haanden inien te slaon en gaf de bestaonde streektalinstellings Het Drentse Boek, Drentse Taal en Oeze Volk opdracht um zuch saomen actief veur de toekomst van de streektal te gaon inzetten.

De stichtings Drentse Taal, Het Drentse Boek en het maandblad Oeze Volk hebt per 1 maart 2007 saomen underdak vunden in het Huus van de Taal. Ok het tidschrift Roet is der underbracht. De bestuurlijke fusie giet non op operationeel niveau vörm kriegen. Het Strategisch Beleidsplan wil daoran richting en inhold geven.

Missie en doelstelling

De missie van het Huus van de Taal is kört en bondig: het anfiern van het Drèents deur het ontwikkeln en oetvoeren van aktiviteiten um de streektal in stand te holden. In de visie van het Huus van de Taal hef de streektal grote weerde. Het Drèents is een levend, immaterieel kultuurgoed. Het is een gezaomenlijk bezit waar aw slim zunig op weden moet.

Het Huus van de Taal wil het spreken, verstaon, schrieven, lezen en zingen van de Drentse taal op een eigentiedse wieze anfiern. De producten en diensten van de neie stichting beslaot een gloepens bried terrein. Een belangrieke aktiviteit is het oetgeven van boeken, tidschriften en aandere media; publicaoties in het Drèents en over Drenthe. Het Huus van de Taal organiseert wieder cursussen en voert wetenschappelijk underzuuk oet en fietert aandere organisaoties an um underzuuk te verrichten. Ok helpt de organisaotie met um neie Drentse meziek veur het voetlocht te kriegen.

Het Huus van de Taal wordt een begrip in Drenthe, dat is het stellige veurnimmen in het beleidsplan. Over vijf jaar mot het Huus van de Taal hét understeunende instituut veur het Drèents weden.

Succesfactoren

Het succes van het Huus van de Taal stiet of valt met de inzet van vrijwilligers, de betrökkenheid van de metwarkers en met een duurzaome organisaotie. Naor boeten toe zal het Huus van de Taal warken blieven moeten an zien maotschappelijk draogvlak en zal het belangrieke signaolen tiedig herkennen moeten. Waor meugelijk giet de organisaotie saomenwarken met aandere instellings die een meerweerde hebt veur het Huus van de Taal. Ok mot de organisaotie een scharp oog hebben veur de meugelijkheden van neie technologische ontwikkelings.

Productontwikkeling

Het ontwikkeln van neie producten en diensten en het bij de tied holden van het bestaonde aanbod kriegt veul andacht in het Huus van de Taal. Besleuten is dat de tidschriften Oeze Volk en Roet bestaon blieft.

Het oetvoeren van meer taoken mak een oetbreiding van het personeelsbestand unvermijdelijk. Allèn dan kan het Huus van de Taal de neie strategische opzet succesvol invullen. De organisaotie zet in op meer deskundigheid op het gebied van redactionele vaordigheden, wetenschappelijk underzuuk, underwies en administratieve understeuning.

Organisaotie

Het algemien bestuur van het Huus van de Taal is verantwoordelijk veur de organisaotie als geheel. Um inholdelijke redens is keuzen veur twee besturen. Der is een bestuur van Stichting Huus van de Taal en een bestuur van Stichting Het Drentse Boek. Beide

besturen hebt dezelfde saamenstelling.

Beleid en begroting geeft de kaders aan waorbinnen staf en vrijwilligers van het Huus van de Taol opereert. Ze kriegt genug ruimte um de activiteiten naor eigen inzicht oet te voeren. Het Huus van de Taol wordt vestigd in Beilen.

1 Inleiding

Per 1 maart 2007 bint de stichtings Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk in opdracht van de Provincie Drenthe opgaon in het Huus van de Taol. Ok het tidschrift Roet is der onderbracht. Dit Strategisch Beleidsplan zal de kommende jaoren de neie organisaotie richting geven. In dit beleidsplan zet de neie bewoners van het Huus van de Taol op een rieg waarhen het met de streektaol zul moeten gaon, wat de stee van het Drèents binnen de Drentse saomenleving zul moeten worden en wat veur rol het Huus van de Taol zul kunnen en moeten speulen.

De drie stichtings brengt heur activiteiten, heur vrijwilligers, heur bladen, de leiding over de warknemers, plus de bevoegdheid um subsidies an te vraogen en de gelden te verantwoorden naor de provincie, under ien noemer in het Huus van de Taol.

Functie beleidsplan

Dit strategisch beleidsplan vörmt de basis veur toetsbaore activiteiten en risseltaoten van het Huus van de Taol veur de periode 2008 - 2012. Het is gien plan met een onantastbaore inhoud. Het plan zal bijsteld kunnen worden op basis van de veraanderings die plaatsvindt. In 2012 zal dit plan dan ok worden vervangen deur een neie beleidsplan. Der is een meerjaorenbedrieftsplan maakt.

Jaorlijks wordt bekeken of het bedrieftsplan bijstelling neudig hef. Veur het anvroagen van de provinciaole subsidies stelt het Huus van de Taol jaorlijks een activiteitenplan met productbegroting op.

Het beleidsplan *mot* zien worden as de structuriele basis van waoroet het Huus van de Taol heur ambitie waar wil maoken. Vanoet *dizze basis* kan een groot antal (neie) initiatieven en activiteiten ontplooid worden, die diels met projectgeld oetvoerd worden zult. *Dit zal in het jaorlijks op te stellen activiteitenplan naoder oetwarkt worden.*

Totstandkommen beleidsplan

In maart 2005 verscheen de neie cultuurnota van de provincie Drenthe under de titel *De kunst van het combineren*. De nota vörmdet het begun van het saomenwarkingstraject wat as de drie Drentse streektaolorganisaoties in het veurjaor van 2007 under ien dak bracht. Belangrieke mijlpaol an het begun van de rit was de notitie *Huus van de Taol, de sprong voorwaarts* van Frans Westenbrink oet oktober 2005.

Zie Bijlage 1 veur een overzicht van de verschillende rapporten en onderziken die met an de basis van dit plan ligt.

Dit strategisch beleidsplan is in nauwe saomenwarking met de bestuurders, de staf en de warkgroepen van Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk tot stand kommen. Tiedens een speciaole bijienkomst bint ok de meningen en gevulens van de betrökken vrijwilligers in bield bracht. Het plan wordt draogen deur alle geledingen, binnen en boeten de neie organisaotie. Een plan wat as met enthousiasme en risseltaotgericht oetvoerd worden kan.

2 De positie van de Drentse taol

Het Drèents leeft. Bands, zangers en zangeressen die in de Drentse taol meziek maakt, bint populair. Benaom jongern sprek dizze meziek slim an. Oet underzuuk van Henk Bloemhoff blek under meer dat het Drèents in het daogelijks leven nog veul gebroekt wordt en dat de streeктаol nog aal een briede basis hef. Wal zôt hij in de toekomst bedreigingen aw oes niet actief veur de streeктаol in gaot zetten.

Letterlijk kwam Henk Bloemhoff in 2005 in zien *Taaltelling Nedersaksisch* tot de conclusie: 'Bij de bevolking wordt nog in aanzienlijke mate gebruikgemaakt van het Nedersaksisch, zowel wat het eigen mondeling gebruik betreft als met betrekking tot het lezen. Het potentieel gebruik is nog groter, omdat er grote groepen zijn die het Nedersaksisch wel kunnen spreken maar dat in de thuissituatie niet doen. Ook het aantal mensen dat het Nedersaksisch kan lezen, is groter dan het aantal dat wekelijks tot maandelijks in het Nedersaksisch leest. Ook hier zou het gebruik van het Nedersaksisch waarschijnlijk gemakkelijk versterkt kunnen worden. We kunnen dus stellen dat er nog een brede basis is van waaruit het Nedersaksisch in levend gebruik zou kunnen blijven bestaan.' Bloemhoff giet wieder: 'Tegelijkertijd moeten we echter constateren dat de tendens die het verschil in gebruik en beheersing tussen de generaties laat zien, juist wijst op een verminderde beheersing en een afnemend gebruik. Indien de terugloop van generatie op generatie zo doorgaat, dan zal het Nedersaksisch op termijn ophouden te bestaan, aan die conclusie valt moeilijk te ontkomen.'

De conclusie van Bloemhoff geldt ok veur het Drèents, as underdiel van het Nedersaksisch. Zien bevindings wordt bevestigd deur het underzuuk *Drenten en hun taal* (Lange, E. (2007) Drenten en hun taal, een onderzoek naar de houding en het standpunt van de Drentse burgers ten opzichte van hun taal. Assen: Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe).

Streeктаol as bron van identiteit

Underzuuk as *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs* lat an duidelijkheid niks te wensen over: het praoten van de streeктаol hef gien slechte invloed op de algemiene taolontwikkeling. Studies in aandere taolgebieden stelt hetzölfde vast. In de jaoren zeuventig was de gedachte opkommen dat het spreken van dialect slecht weden zul veur de leerprestaoties. Het is een onbewezen stelling bleven. Wal denkt op dit moment nog zu'n 40 procent van de Drentstaolige olders dat het better is um Nederlands met de kinder te praoten.

Der bint gloepens veul argumenten um de streeктаol positief te benaoderen en de angst veur het spreken dervan veurgoed vort te nimmen:

- De streeктаol is de bron van identiteit. Materieel zien bint veul zaoken van een landelijk niveau bezien hetzölfde of bijkaans hetzölfde. De taol die derbij spreuken wordt, mak heur evenwel tot wat gebiedseigens.
- De streeктаol is een uniek, immaterieel argoed.
- De streeктаol is een cultuurgoed wat as in levend gebroek is.
- Vrogge meertaoligheid bevôrdert het algemiene taolgevuul van kinder en de meugelijkheid um meer taolen te leren.
- De streeктаol is van belang um het taolunderwies te intensiveren en te activeren en een middel um de taolprestaoties te verbeteren.

Zie Bijlage 2 veur ciefermaotig materiaal van de verschillende rapporten en underziken over de positie van het Drèents as streeктаol.

Streeктаol en underwies

Het underzuuk *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs* komp tot de conclusie dat der gien oorzaokelijk verbaand bestiet tussen het spreken van streeктаol en underwiesachterstanden.

De understaonde tabel gef een overzicht van de reacties op een antal stellings die underziker Lange in *Drenten en hun taal* an de enquêterden veurlegde.

	(hielemoal) met iens	neutraol	(hielemoal) niet iens
Drèentstaolige olders kunt better Nederlands met heur kinder praoten.	40%	25%	35%
Basisschoelkinder zulden Drèentse les kriegen moeten.	24%	25%	51%
Leerkrachten zulden het goedvinden moeten dat Drèents praotende leerlingen in de klas Drèents praot.	23%	20%	57%
Op een schoel met veul Drèents praotende kinder zul het Drèents as heufdtaol gebroekt worden moeten.	9%	14%	77%

Oet de reacties komp een taomelijk negatieve kiek op Drèents in het underwies naor veuren. Veurzichtig mag concludeerd worden dat toch nog vrij veul mèensen dèenkt dat het spreken van streeктаol ten koste giet van het Nederlands. Experimenten in under meer Friesland met de dreitaolige schoel spreeket dit overigens dudelijk tegen. Maor veul taolkundige underzuken bereikt het underwiesveld bliekbaor in onvoldoende maote, zodat de veurlichtende en informerende taok de kommende jaoren van groot belang blef. Daornaost is het vanzölfsprekend dat der zoveul meugelijk vraogofhankelijk warkt wordt.

De stelling dat kinder op de basisschoel Drentse les zulden moeten kriegen, blek in het underzuuk niet iendudig formuleerd. De respondenten hebt de stelling kunnen opvatten as: 'Basisschoelen moet de kinder het Drèents anleren volgens een methodische leergang'. As 24 procent van de enquêteerden het hiermet iens is, is dat gien beroerd draogvlak veur het Drèents. Maor as enkel 24 procent van de undervraogden vindt dat der 'allèn maor' andacht veur het Drèents weden mot, dan stiet de streeктаol der veul beroerder veur.

Beleidsrichtings

Oet de verschillende underzuken bint veur het Huus van de Taol twei belangrieke beleidsrichtings of te leiden:

- Der is behoefte an meer veurlichting over streeктаol en streektaoligheid, under meer as bron van weerde veur het Nederlands en um tegenwicht te bieden an negatieve ideeën derover. Een structuriele plaots van de streeктаol in het curriculum op de Drentse pabo's en de opleidingsinstituten veur porkenleidsters zul hieran een belangrieke bijdraoge leveren kunnen.
- Der is vervolgunderzuuk neudig um het juuste draogvlak in het underwies in bield te kriegen. Veurloupig lek het verantwoord te concluderen dat de weerde van de streeктаol as levend cultuurgoed bried draogen wordt. Lesmateriaol op dit gebied mot dan ook wieder ontwikkeld worden.

Beleving streeктаol

De andacht veur de streeктаol gruit. Der komt aal meer vraogen over gebroek en betiekenis van Drentse woorden, aal meer mèensen draogt heur Drentse taol oet. Der komt meer streeктаolcursussen, der wordt meer boeken in de streeктаol oetgeven, het Dagblad van het Noorden hef een streektaolpries insteld. Boetendes wordt het Drèents ok meer deur Drenten op belangrieke functies gebroekt. Dit bint de neie ambassadeurs van de Drentse taol.

Op schoelen gruit de andacht veur het Drèents. Hogeschoel Drenthe wil de streeктаol as belangrieke cultuurdraoger een prominente plaots geven in het curriculum van de pabo in Emmen. Eindredacteur Klaas Samplonius van RTV Drenthe hef angeven dat het tied

wordt dat de streektaol ok op de Drentse tv een bettere stee kreg.
Dit alles is maor een greep oet de signaolen die angeeft dat de streektaol aal positiever beleefd wordt en dat het Drèents een aal dudelijker rol te speulen kreg. Het is belangriek dat jongern, die tiedens heur schoelloopbaon wal met de streektaol in anraoking west hebt, nao heur onderwiesloopbaon, bereikt wordt. Under meer meziek kan hierbij een belangrieke rol vervullen.

3 Producten en diensten van het Huus van de Taol

Het Huus van de Taol evalueert zien producten en diensten regelmaotig. Zo neudig wordt ze bijsteld en anpast. Hier geldt aaid de vraog of het aanbieden van een bepaold product of bepaolde dienst nog aal zinvol is. Met aandere woorden: of het nog bijdrag an het oetvoeren van de missie en het bereiken van de doelen van het Huus van de Taol.

Het ontwikkelen van neie producten en diensten en het bij de tied holden van het bestaonde anbod kriegt veul andacht. Boetendes is het Huus van de Taol meer as de bij mekaor optelde dielen. Dizze saomenwarking ledt tot een nog sterkere profilering as grote streeктаolorganisaotie in de Drentse saomenleving. Zo zal het Huus van de Taol ok non en dan een inventarisaoitie maoken van het totaol an streeктаolactiviteiten en -evenementen.

Bestaonde producten en diensten

Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk leverden in het verleden een groot antal producten en diensten (al dan niet in saomenwarking met aanderen) en gaven daormet oetvoering an het beleid wat as de Provincie Drenthe veur ogen stun. In het verleden is dudelijk worden dat oes wark op pries steld wordt deur de inwoners van Drenthe. In het vervolg zult de gewenste producten en diensten vanoet een aandere constellaotie, naomelijk het Huus van de Taol, anbeuden worden um te kommen tot een nog better risseltaot.

Het anbod van de streeктаolorganisaoties umvat tegenwoordig een roem pakket en richt zuch in feite op alle inwoners van Drenthe (en veur een diel daarboeten).

Vanzölfsprekend kunt der verschillende doelgroepen formuleerd worden met een bijpassend anbod van producten en diensten.

Understaond een greep oet het anbod, niet oetsplitst naor de onderscheiden doelgroepen. Veur het Huus van de Taol bint de product / marktcombinaoties helder formuleerd (zie bijlage 3); de indieling geldt grotendiels ok veur understaond overzicht.

- boeken
- cursussen veur volwassenen
- Drents Letterkundig Documentaotiecentrum
- Drents Dictee
- evenementen
- lesmateriaol
- zölf schrieven van publicaoties
- activiteiten op schoelen
- lezings en workshops
- toonstellings
- Drentse Boekenweek
- streeктаolfestivals
- Taal aan Tafel / Taol an Taofel
- Taal aan Tafel veur kinder
- websteden van de drei organisaoties
- webstee 'Taolpad Drenthe'
- dielnaome cultuurmarkten
- literaire aovonds
- loketfunctie (het Huus van de Taol as vraogbaak)
- Meertmaond - Streeктаolmaond
- Oktobermaond - Kindermaond
- ondersteunen van karkdiensten in het Drèents
- schriftelijke veurlichting
- wetenschappelijk onderzuuk
- ondersteuning Drenten in de Vrömde
- schriefwedstrieden

-
- metwerken aan programma's van RTV Drenthe
 - schrieverspetretten op video en dvd
 - Taolkraant
 - tidschrift Oeze Volk
 - tidschrift Roet
 - tenielstukken

Ontwikkeling streeктаolmeziek

Streeктаolmeziek nimp in het Huus van de Taol een bezondere plaots in. Op dit moment wordt het anboren van nei meziek talent oetvoerd deur de Drentse Meziek Maotschappij. Dizze organisaotie hef zuchzölf drei jaor de tied geven um nei talent met eigentieds rippertoire an het Drentse pebliek te prissentieren. Het Huus van de Taol underschref de doelstellingen van de Drentse Meziek Maotschappij van harte en warkt met an de activiteiten die dizze stichting organiseert. Het sikketariaot van de Drentse Meziek Maotschappij mak al gebroek van de faciliteiten en het netwerk van het Huus van de Taol.

De saomenwarking tussen het Huus van de Taol en de Drentse Meziek Maotschappij zal de kommende drei jaor zo intensief meugelijk weden, opdat de activiteiten daornao in de warkplannen van het Huus van de Taol opnummen kunt worden. Zo wordt zorgde veur continuïteit en zal dizze belangrieke, ansprekende draoger van de streeктаol een groot en ok jong pebliek blievend bereiken.

Ontwikkeling tidschriften

Het Huus van de Taol gef twee tidschriften oet. Beide valt in de organisaotie under Het Drentse Boek. Roet is een literair tidschrift met wark in het Drèents en het Nederlands. Oeze Volk is leegdrempeliger van karakter en kan het best as lectuur karakteriseerd worden. Oeze Volk wordt hielemaol in het Drèents schreven. Der is oetdrukkelijk spraoke van onderscheiden doelgroepen.

Op dit moment is het neudig dat Oeze Volk een nei gezicht kreg. Het Huus van de Taol hef de ambitie um zowal van Roet as van Oeze Volk het abonneebestand gedurende de looptied van dit beleidsplan met 25 % te laoten gruien.

Het oetgeven van dergelijke tidschriften vrag veul professionaliteit. Het is wenst um de redactie van beide tidschriften met het oog op de toekomstige ambities te laoten ondersteunen deur een professionele redacteur.

Ontwikkeling boekpublicaoties

Um in de toekomst in staot te blieven verantwoorde Drentstaolige (literaire) publicaoties oet te geven, zal der intensief warkt worden an het warven van neie schrievers.

Schrievers bint het kapitaol van de oetgever. Zunder schrievers gien oetgaoven. Het is daorum van wezenlijk belang um neie schrievers te warven, te koesteren en an de oetgeverij te binden. Het lestnuumde geldt vanzölfsprekend ok veur het bestaonde schrieversbestand. Deur persoonlijke contacten en/of (vraogofhaankelijke) opdrachten moet schrievers zuch met-verantwoordelijk vulen veur het verschienen van Drentstaolige publicaoties.

Het warven van neie schrievers zal gebeuren deur het regelmaotig organiseren van schriefwedstrieden. Deur het anbieden van schriefcursussen kan nei talent wieder ontwikkeld worden.

De an te trekken redacteur zal zuch hiermet intensief gaon bezigholden. Ien en aander mot plaotsvinden in nauwe saomenwarking met de redacties van de tidschriften. De tidschriften moet kweekvieveer en podium weden veur nei talent. Ofhaankelijk van de meugelijkheden zult schrievers eerst met regelmaat publiceren moeten in Roet of Oeze Volk veurdat overgaon wordt tot het oetgeven van boekpublicaoties.

Gebroek van neie media (luusterboeken, internetboeken) wordt underzocht en as het wèenselijk en meugelijk is, wordt neie producten in de markt zet.

Ontwikkeling Taolkraant

De Taolkraant nimp binnen de organisaoitie een aparte plaots in. Het kan dienen as het informaotieblad van het Huus van de Taol wat as veer maol per jaor aan de donateurs verstrekt wordt. Nut en noodzaak van de Taolkraant - zeker in relaotie tot de webstee - wordt nog onderzöcht. Dit kan tot risseltaot hebben dat der aandere communicaotietrajecten opzet wordt.

Ontwikkeling onderwies en cursussen

Um het onderwiesveld bried te kunnen bedienen giet het Huus van de Taol in mènskracht investeren. Het bestaonde schoelennetwerk wordt wieder oetbouwd en het gebroek van het lesmateriaol van het Huus van de Taol zal anfieterd worden. Het Huus van de Taol zal de rol zoveul meugelijk vervullen in saomenwarking met schoelbegeleidende instanties. Umdat neie taolkundige inzichten op het gebied van de verholding tussen thoestaol en tweede taol nog gien gemiengood bint in het onderwies, is het van belang dat neie lesgevers hiervan *wal* weet hebt. Een lectoraot streeктаol bij Hogeschoel Drenthe *is* in dit kader slim belangriek.

De bestaonde cursussen Drentse taol voldoet aal nog an de vraag. Het anpassen en actueel maoken van die cursussen frag um aalgedurige andacht. Ok wordt der neie cursussen ontwikkeld.

Ontwikkeling wetenschappelijk onderzoek

Oet alle beschikbaore onderzuken blek dat het Drèents nog een slim belangrieke plek hef binnen de Drentse saomenleving. Die plaots zul better verankerd worden moeten via wetenschappelijk taolonderzoek. Het is belangriek dat der neie wetenschappers in de bienen komt, die zuch speciaoliseert in de streeктаol. Het is noodzaakelijk een diel van de wetenschappelijke ondersteuning bij een instelling in het Nedersaksische taolgebied under te brengen. Saomen met de streeктаolorganisaoties in Grunning, Friesland (Stellingwarven), Overiessel en Gelderland zul weer veurtgang realiseerd kunnen worden.

Het is belangriek dat het Huus van de Taol een diel van de wetenschappelijke invulling zölf in hoes hef. De wetenschapper kan onderzoek doen en onderzoek initiëren. Het is van belang dat risseltaoten toepast wordt in het onderwies.

Naost onderzoek mot de wetenschapper studenten (HBO en universiteit) an zuch binden.

Saomenvattend is inzet op drei sporen wenselijk:

1. Vanoet het Huus van de Taol, richt op Drenthe en het Drèents;
2. Saomen met aandere overheden en organisaoties richt op het hiele Nedersaksisch taolgebied;
3. Op projectbasis richt op (lectoraot) Hogeschoel Drenthe en Rieksuniversiteit Grunning.

Ontwikkeling mediasaomenwarking

Het Huus van de Taol warkt saomen met RTV Drenthe, de regionaole kraanten en tiedschriften en aandere media um de streeктаol under de andacht van een zo bried meugelijk pebliek te brengen. In die saomenwarking mot het Huus van de Taol zuch ontwikkelen tot een informaotie- en neisentrum waar de media met al heur vraogen terecht kunt.

Product-marktcombinaoities

Inzicht in de product-marktcombinaoities mak een doelgericht en efficiënt marketingbeleid van het Huus van de Taol meugelijk. De verschillen tussen de doelgroepen en het in meer of mindere maote subsidieerd weden van de producten en diensten bint essentieel.

Zie Bijlage 3 veur een overzicht van de meugelijke product-marktcombinaoities.

4 Relevante ontwikkelings rond het Drèents

De provincie Drenthe nimp in heur cultuurnota De kunst van het combineren een dudelijk standpunt in over de streeктаol: 'Het Drèents is een taol waor men groots op kan weden. De provincie zet in op ien daodkrachtige organisaotie, die minder kwetsbaor is as de huidige kleinschaolige streeктаolorganisaoties. De wederziedse beïnvloeding van de verschillende organisaoties kan naor heur miening verneierende, professionaliseerde en eigentiedse initiatieven oplevern.' De nota zeg wieder: 'Met de oprichting van ien centraol aanspreekpunt veur advies, informaotie en ondersteuning wordt de kwaliteit en de structuur van het aanbod op het gebied van de streeктаol verbeterd. De komst van een Huus van de Taol ledt tot impulsen veur de Drentse taol en cultuur.'

In *De kunst van het combineren* sprek de provincie de verwachting oet dat het Huus van de Taol op een bried terrein zal opereren: 'De provincie zet actief in op het bevorderen van onderwijsactiviteiten op het gebied van streektaal. Er komen cultuureducatieve activiteiten op basis van taalwetenschappelijk onderzoek naar de behoefte aan streektaalactiviteiten in het onderwijs. De scholen vullen hun vraag in, het Huus van de Taol richt zich op de invulling van die vraag.

De provincie blijft zich ervoor inzetten dat het Drents, als onderdeel van het Nedersaksisch, door de Nederlandse regering wordt erkend onder Hoofdstuk III van het Europees Handvest voor Regionale en Minderheidstalen. Deze erkenning draagt bij aan het behoud en de verdere ontwikkeling van de eigen streektaal.'

Komst Huus van de Taol

In *De kunst van het combineren* hef de provincie angeven waor zij veur stiet en wat ze van het Huus van de Taol verwacht. Dit strategisch beleidsplan is het antwoord van de saomenwerkende streektaolorganisaoties op de vraag van de provincie. Per 1 maart 2007 is de neie organisaotie het Huus van de Taol opricht. Op bestuurlijk niveau is alles zo goed meugelijk regeld. Op operationeel niveau bint ofspraoken maakt um het Huus van de Taol tot een effectieve organisaotie te maoken.

Dankzij veulvuldig overleg met alle betrökken partijen hef het Huus van de Taol een bried draogvlak kregen. Aalgedurig is wederbordurd op de sterke kaanten van de drei Drentse streektaolorganisaoties. En der is neie swoeng bijkommen. Dit strategisch beleidsplan gef de aanzet veur een goed verankerd en inspirerend beleid. Onmisbaor daorbij bint een dudelijke geldelijke opzet, een goed marketingbeleid baseerd op product-marktcombinaties die der toe doet, en een goed deurtimmerd vrijwilligersbeleid.

Vraag naar Drentse boeken

Neie ontwikkelings op mediagebied zal het Huus van de Taol ok in de toekomst vanzölf sprekend met grote aandacht volgen. De betiekenis en de rol van de neie media wordt groter. Ze biedt neie kaansen en meugelijkheden. Maor oetgangspunt is ok dat de traditionele vorm van publiceren in boeken en tiedschriften de kommende jaoren bestaon blef. Het Huus van de Taol zal veur Drenthe en de streektaol weerdevolle boeken en tiedschriften blieden oetgeven die op de commerciële markt niet oetgeven zuden kunnen worden.

Het is zaak um, zowal wat vorm as inhoud angiet, veur een eigentieds aanbod te zörge. Kennis van en schoeling in het oetgeefvak moet waarborgd blieden. De inhoudelijke invulling van de boeken en tiedschriften is de kommende jaoren een belangriek speerpunt van het Huus van de Taol. Schrievers moet een beroep kunnen blieden doen op professionele ondersteuning en begeleiding. Het Huus van de Taol giet de kommende jaoren op zuuk naor neie schrievers, bijveurbield deur het organiseren van schriefwedstrieden. Aspirant-schrievers moet vervolgens anfieterd en begeleid worden um tot verantwoorde publicaoties in tiedschriften en boeken te kommen.

Um heur van dienst te weden is het noodzaakelijk um een professionele redacteur an te trekken die een bijdraoge levert an het realiseren van inhoudelijk en kwalitatief goed

wark. Het ondersteunen van de tidschrijfredacties en de redacties van bepaalde boekoetgaoven heurt ok tot de taoken van de redacteur.

Vraag vanoet het onderwies

Het Huus van de Taol bedient alle geledings van het onderwies: van porkenspeulzaol tot en met het hbo. Het is van groot belang dat in het onderwies een structuriele plaots veur de streektaol verwörven wordt.

De vraag vanoet het Drentse onderwies is gruiende en het Huus van de Taol zal veur de schoelen nei en kwalitatief oetstekend materiaol helpen ontwikkelen moeten.

Vanzölfsprekend zal hierbij saomenwarking en partnerschap zöcht worden met begeleidingsdiensten en aandere instellings die actief bint in het onderwiesveld.

Ok zal de kommende jaoren de veurlichting over de weerde van de streektaol veurtzet worden moeten. Vanzölf giet het Huus van de Taol wieder met het anbieten van onderwies an volwassenen via cursussen. Waor meugelijk wordt dit aanbod verdiept en oetbreid.

Behoeft an wetenschappelijk onderzuuk

Veur de toekomst van de streektaol is het van boetengewoon belang dat onderzuuk en onderwies op wetenschappelijk niveau plaotsvindt. Het is dan ok wenselijk en noodzaakelijk dat binnen het Nedersaksisch taolgebied actief warkt wordt an het in stand holden van het wetenschappelijk wark. Wat dat angiet, zöt het Huus van de Taol het toekomstig verdwienen van het Nedersaksisch Instituut van de Rieksuniversiteit Grunning as een slim zörgelijke ontwikkeling. Bij onveraanderd beleid betieket dit dat het Nedersaksisch Instituut in 2010 zien deuren sluten zal, met as gevolg dat onderwies en onderzuuk veur het Nedersaksisch op universitair niveau vanoet de Rieksuniversiteit in Grunning niet meer oetvoerd en initieerd wordt.

Belang streektaolmeziek

Meziek is een cultuurdraoger bij oetstek veur de streektaol. Meziek kan een belangrieke bijdraoge levern an de wiedere ontwikkeling van de identiteit van jongern op het platteland. Ok bödt ze tal van meugelijkheden um amateurkunstenaors zuch wieder te laoten ontwikkelen. In 2006 is de Drentse Meziek Maotschappij opricht veur de periode van drei jaor. Ofpraot is dat nao ofloop daarvan de taoken, under nog naoder te maoken ofspraoken, overdraogen wordt an het Huus van de Taol.

Warven en draogvlak vrijwilligers

Net zoas veur zoveul aandere organisaoties geldt ok veur het Huus van de Taol dat der anno 2007 hard warkt moet worden um vrijwilligers te warven en te beholden.

Belangriek is dat de vrijwilligers daodwarkelijk vuult dat zij mét de draogende krachten van de organisaotie bint. Veur de vrijwilligers hef de oprichting van het Huus van de Taol as zodaonig weinig gevolgen. In principe veraandert heur wark niet.

Maotschappelijke ontwikkelings in perspectief

In dit heufdstuk is een groot antal maotschappelijke ontwikkelings an de örder west die van invloed bint op het beleid van het Huus van de Taol. Belangriek bint met naome de volgende ontwikkelings:

- De previncie Drenthe hef een cultuurbeleid dat behold en ontwikkeling van de streektaol positief ondersteunt.
- De oprichting van het Huus van de Taol zörgt veur een bried draogvlak bij de direct betrökkenen en bij de inwoners van Drenthe in zien algemienheid.
- De tied is der riep veur um de sterke maotschappelijke positie van de streektaol in de leste jaoren wieder oet te bouwen.
- Het Huus van de Taol vindt dat de streektaol meer Drèents praotende ambassadeurs nodig is in pebliek relevante functies.
- Het Huus van de Taol giet een professioniel redacteur antrekken veur zien boek- en tidschrijftproducties.

-
- Het Huus van de Taol wil der intensief an warken dat het Drèents een plek kreg in het underwies.
 - Het Huus van de Taol giet zuch inzetten veur het op peil brengen van wetenschappelijk underzuuk en underwies.
 - Het Huus van de Taol nimp op termijn de activiteiten van de Drentse Meziek Maotschappij over.
 - De inzet van vrijwilligers giet in het Huus van de Taol op dezölfde betrökken wieze plaatsvinden as bij de 'olde' streeктаolorganisaoties het geval was.

5 Belangrijkste taaken van het Huus van de Taol

De missie van het Huus van de Taol is kört en bondig: het anfietern van het Drèents deur het ontwikkelen en oetvoeren van activiteiten um de streeктаol in stand te holden. In de visie van het Huus van de Taol is de streeктаol van grote weerde: het Drèents is een levend, immaterieel cultuurgoed. As cultuurdraoger is de streeктаol een weerdevol underdiel van het cultuureigene van Drenthe.

Der bestiet een dudelijk verbaand tussen de streeктаol en de aandere underdielen van het Drèents cultureel arfgoed. Saomenwarken met de aandere arfgoedorganisaoties is veur het Huus van de Taol dan ok gloepens belangriek. Deur het spreken, verstaon, schrieven en lezen van het Drèents ontstiet een klimaot waarin de verschillende initiatieven heur stee kriegt en het cultuureigene bevörderd wordt.

Ambitie Huus van de Taol

De streeктаol is in Drenthe springlevend. Deur meer as de helft van de inwoners wordt vaok Drèents praot. Het Huus van de Taol wil de streeктаol op eigentiedse wieze anfietern. Over veer jaor wil het Huus van de Taol hét ondersteunende instituut weden veur het behold en de wiedere ontwikkeling van het Drèents.

Kerntaaken organisaotie

Het Huus van de Taol giet zuch bezigholden met het anfietern van ontwikkelings op het gebied van onderwies en wetenschappelijke ondersteuning en plaotsverwarving van het Drèents. Daornaost zult der ok hiel concrete activiteiten ontwikkeld worden. Het Drentse Boek döt dit bijveurbield as zölfstaandige stichting binnen het Huus van de Taol deur het oetgeven van boeken en tidschriften en deur gebroek te maoken van neie media. De initiatieven tot neie activiteiten kunt zowal binnen as boeten de organisaotie liggen.

Zie Heufdstuk 8 veur meer informaotie over de organisaotiestructuur.

Succesfactoren

Um de kerntaaken goed te kunnen oetvoeren mot rekening holden worden met de factoren die bepaolend weden zult veur het succes van het Huus van de Taol:

- optimaol börigen van de betrökkenheid en inzet van vrijwilligers bij de organisaotie
- gedurig warken an het maotschappelijk draogvlak
- in dienst hebben en holden van kwalificeerde metwarkers
- opbouwen van een duurzaome organisaotie vanoet geldelijke veurtgang
- oppakken van signaolen oet de markt
- saomenwarken met aandere organisaoties en instellings die een meerweerde hebt veur het Huus van de Taol
- een scharp oog hebben veur de meugelijkheden van neie technologische ontwikkelings

Zie Heufdstuk 6 veur een oetwarking van dizze succesfactoren.

Doelstellings

Het Huus van de Taol giet vanoet vief doelstellings aan de slag:

- *Het Huus van de Taol bevörderet het spreken, verstaon, schrieven, lezen en zingen van de Drentse taol.* Het warken an dizze doelstelling betieket impliciet dat an de emancipaotie van de streeктаol warkt wordt. Het anfietern van het actief en passief gebroek van het Drèents mot as risseltaot hebben dat de streeктаol in het daogelijks gebroek bestaon blef en zo meugelijk meer gebroekt wordt.
- *Het Huus van de Taol wil het centrum van Drentse taol en letterkunde in Drenthe weden.* Der is een centraol anspreekpunt veur advies, informaotie en ondersteuning veur alle angelegenheden die te maoken hebt met de Drentse taol. Ok wordt dizze functies fysiek in ien gebouw underbracht.

-
- *Het Huus van de Taol* gef boeken, tidschriften en aandere media oet: publicaoties in het Drèents, over Drenthe en van begunnende Drentse schrievers in het Nederlands. Dizze activiteiten beweegt zich op een markt waarop een antal oetgeverijen actief is. De oetvoering en de warkwieze zal meer as bij de aandere doelstellings op een commerciële, bedrijfsmaotige wieze plaots moeten vinden. Der wordt met aandere oetgeverijen saomenwarkt um de doelstellings te realiseren.
 - *Het Huus van de Taol* faciliteert de Drentse Meziek Maotschappij, d.w.z. stelt ruimte beschikbaar veur administraotie en ondersteunt met advies en netwerk. Ofhaankelijk van de risseltaoten van het project wordt de activiteiten over drei jaor, under nog naoder te maoken ofspraoken, rechtstreeks bij het Huus van de Taol underbracht.
 - *Het Huus van de Taol* wordt een begrip in Drenthe. De betrökkenheid van het Huus van de Taol bij diverse producten en activiteiten dient dudelijk zichtbaor te worden. Een hulpmiddel hierbij is het slim fienmaozige netwerk van vrijwilligers. Ok het neie pand waarin veul activiteiten (prissentaoties, matinees, cursussen, lezings enz.) plaots kunt vinden, drag hieran positief bij.

Anbod producten en diensten

De vijf doelstellings leidt tot een differentieerd aanbod van producten en diensten veur verschillende doelgroepen. Elke doelgroep hef zien eigen bezondere kenmerken en het is de kunst um met de producten en diensten an te sluten bij de wensen van de doelgroepen. Daornaost bint der specifieke taoken vanoet een ideële en zaakelijke grondslag richt op taolpromotie, onderwijsactiviteiten en de wetenschappelijke ondersteuning.

Het aanbieden van producten en diensten deur het Huus van de Taol gebeurt vanoet verschillende achtergronden, maor in alle gevallen giet het um vraogen as 'Hoe benaodert wij de klanten?' en 'Wel bint oeze klanten?' Het Huus van de Taol kôs veur een actieve benaodering: 'Wij gaot zölf de markt op' en 'Wij zuukt de klanten op en perbeert der achter te kommen wat heur bezigholdt'.

Zie Bijlage 3 veur een matrix product-marktcombinaties waarin de verschillende relaoties oetwarkt bint.

6 Belangrike succesfactoren veur de organisaotie

Um invulling an de doelstellings te geven is een antal succesfactoren van wezenlijk belang. In het veurige heufdstuk kwamen ze al aan de order. Het succes van het Huus van de Taol stiet of valt met de inzet van vrijwilligers, de betrökkenheid van de metwarkers en met een duurzaome organisaotie. Hen boeten zal het Huus van de Taol warken blieden moeten an maotschappelijk draogvlak en zal het belangrike signaolen vanoet de markt tiedig herkennen moeten. Waor meugelijk mot de organisaotie saomenwarken met aandere instellings die een meerweerde veur het Huus van de Taol hebt. Ok mot de organisaotie een scharp oog hebben veur de meugelijkheden van neie technologische ontwikkelings. In dit heufdstuk wordt dizze zeuven succesfactoren wieder oetwarkt.

Contacten vrijwilligers

De olde streektaolorganisaoties en het Huus van de Taol waren en bint baot bij een actieve, enthousiaste groep vrijwilligers. De inbrenge en bijdraoge van vrijwilligers bint draogende elementen veur een bliende organisaotie. Ze bint boetendes belangrike 'vuulsprieten' richting warkveld. Het vrag veul tied en andacht um de bestaonde vrijwilligersgroep te beholden en neie vrijwilligers an te trekken.

De aard van de warkzaamheden beweegt zuch op verschillende niveaus. Wat van de vrijwilligers vragd wordt, mot maoken dat ze zuch daodwarkelijk bij de organisaotie betrökken vuult. Belangrik is dat de neie organisaotie leegdrempelig is. Niet allèn wat de contactmeugelijkheden angiet, maor ok in fysieke zin. De vrijwilligers moet het pand in Beilen waarin het Huus van de Taol underdak vindt, ok echt als heur 'huus' zien.

Maotschappelijk draogvlak

Um de doelstellings van het Huus van de Taol te realiseren is een groot maotschappelijk draogvlak van belang. Zu 'n draogvlak mot er weden veur zowal de streektaol als veur de organisaotie zölf. Het tweede zal deurgaons -maor lang niet aaid - het logische gevolg van het eerste weden. Beide kaanten op zal hard warkt moeten worden, wil het Huus van de Taol zien missie veur de streektaol kunnen oetvoeren.

Betrökkenheid metwarkers

De aard en de oetbreiding van de warkzaamheden bij het Huus van de Taol vragt um meer en betrökken metwarkers. Um de taoken goed te kunnen oetvoeren moet de metwarkers in staot weden um hier op een verantwoord niveau met gangs te weden. De oetbreiding van taoken (zie heufdstuk 7) vrag um meer capaciteit in het Huus van de Taol die op kôrte termijn invuld worden mot.

Vanoet heur eigen beleving ondersteunt de metwarkers missie, visie en doelstellings van de organisaotie. Dit wark vrag een slim directe betrökkenheid. Metwarkers moet bereid weden um op een flexibele wieze te warken, mekaor te ondersteunen en te vervangen. Het bint noodzaakelijke veurweerden om de veurtgang in de organisaotie te waarborgen. Een schoelingsprogramma veur metwarkers is een noodzaak.

Geldelijke veurtgang

Genog geldelijke kracht is belangrik veur de veurtgang van het Huus van de Taol. Subsidies bint daorveur een belangrike veurweerde, net as de inkomsten die verkregen wordt oet de verkoop van producten en diensten. Umdat de organisaotie sterk ofhaankelijk is van de subsidie van de provincie Drenthe is het belangrik dat der dudelijke meerjaorenofspraoken maokt wordt. Goed underbouwde meerjaorenplassen met de activiteitenplassen die daoroet ontstaot, moet de subsidiestromen veur langere tied veiligstellen.

Een nog actiever verkoopbeleid van boeken en het binnenhaolen van neie abonnees op de tidschriften vergroot de beschikbaore middeln. Ok giet het Huus van de Taol een actief sponsor- en donateurbeleid ontwikkelen.

Relaotie met doelgroepen

Een goeie relaotie met de verschillende doelgroepen is belangriek. Weten wat heur wensen bint en hierop inspeulen szept een baand die de organisaotiedoelstellings verstarcken kunt. Saomen moet vrijwilligers, staf en bestuur in staot weden um relevante signaolen vanoet de markt op te pakken en te vertaolen in acties. Inzicht in maotschappelijke ontwikkelings zal van deurslaggevende betiekenis blieken veur de wiedere oetbouw van de organisaotie.

Saomenwarking met aandern

Saomenwarken met aandern is een must, niet allèn um het Huus van de Taol een stevig maotschappelijk fundament te verschaffen, maor ok umdat de Drentse taol raokvlakken hef met aandere vörms van cultuurgoed. De Drentse arfgoedorganisaoties hebt in 2007 acht speerpunten opsteld. Twei daorvan raokt de Drentse taol direct en het is dan ok belangriek dat de saomenwarking met de betrökken organisaoties, zoas het Drents Plateau, intensief veurtzet wordt.

Wieder zult neie saomenwarkingsvörms koppeld an neie initiatieven oppakt worden. Veur Het Drentse Boek geldt dat de saomenwarking met paartie commerciële oetgeverijen blef zoas die is. Ok hier kunt neie saomenwarkingsverbaanden angaon worden.

Neie technologische ontwikkelings

Deur gebroek te maoken van neie technologische ontwikkelings wordt de jongere generaotie benaoderd. Um de streektaol bij heur under de andacht te kunnen blieden brengen, mot het Huus van de Taol aalgedurig op neie ontwikkelings inspeulen en rap de kaansen griepen die daoroet ontstaot. Dit geldt trouwens niet allèn voor de jeugd. Ok veur aandere doelgroepen moet neie technologieën waor neudig en meugelijk toepast worden.

7 Benaodern van doelgroepen

Het Huus van de Taol hef doelgroepen en benaodert dizze op een zaakelijke, bedrijfsmaatige en tegeliekertied betröcken wieze. De kwaliteit van het leverde wark is de beste garantie um de beoogde risseltaoten te behaolen. Producten en diensten wordt doelgericht anbeuden. Het aanbod is vanoet een oogpunt van exploitatie aaid verantwoord. Körtum: de benaodering van doelgroepen is zinvol en zaakelijk.

Het Huus van de Taol hef een veurlichtende rol. Het brengt neie inzichten op taolkundig en cultureel gebied under de andacht van de inwoners van Drenthe. De organisaotie wil heur ertoe bewegen het Drèents meer te gebroeken. Tegeliekertied zöt het Huus van de Taol de Drenten as potentiële klanten um de producten en diensten van de organisaotie of te nimmen. Beide benaoderingswiezes dient aalgedurig goed in bield te weden en moet leiden tot passende marktbenoeding. Marktonderzuuk, zoas *Drenten en heur taol oet 2007*, is daarbij een noodzaakelijk instrument.

Primaire doelgroepen

Der bint verschillende doelgroepen van het Huus van de Taol te onderscheiden. In een antal gevallen zult mēnsken under meer as ien doelgroep vallen.

Dit bint de primaire doelgroepen:

- de inwoners van Drenthe
- de lezers van Drentse boeken
- jeugd en jongern
- de oldern
- de Drenten boeten Drenthe (diels organiseerd in Drentse verenings)

Belangrieke subgroepen binnen de groep jeugd en jongern bint: kinder veur- en vroschoels onderwies, basisschoelleerlingen, schoelgaonde jeugd van 12-16 jaor en jongern vanof 17 jaor. Wel de jeugd hef, hef de toekomst. Um jongern effectief te bereiken mot het gaon um zaaken als interactiviteit, verbundenheid en personalisaotie.

Intermediaire doelgroepen

Naost de primaire doelgroepen bint ok personen, organisaoties en instituten die een intermediaire rol speelt veur het Huus van de Taol van belang:

- provinciaole instituten (de 'preferente instellings'), zoas de Provinciaole Bibliotheekcentraole, het Drents Plateau, Kunst & Cultuur Drenthe, het Drents Archief e.d.
doel: deur saomenwarking de streektaol een stee geven in het totaole aanbod van cultureel arfgoed
- basisschoelen en schoelen voor veurtgezet onderwies
doel: anfietern um leerlingen te ondersteunen bij het schrieven, het lezen en het spreken van het Drèents
- olders
doel: bewustmaoken van de taolkundige en culturele weerde van de Drentse taol
- bibliotheken
doel: anfietern een actueel aanbod Drentse en Drentstaolige boeken en tidschriften beschikbaor te stellen
- historische verenings
doel: anspreken op heur meugelijkheden as anfieteraors en saomenwarkingspartners en as potentiële gebroekers van het Huus van de Taol as informaotiecentrum.
- pabo's
doel: der veur zörgen dat toekomstige leerkrachten op de heugte bint van de meugelijkheden en het gebroek van het Drèents.
- literatuurclubs
doel: anfietern um naost Nederlandstaolige literatuur ok andacht te besteden aan Drentse schrievens en Drentstaolige boeken.

-
- tenielverenings
doel: anfietern Drentstaolige tenielstukken te speulen en Drèents cabaret te maoken
 - schrievers
doel: een inspiraotiebron vörmen en actief weden met begeleiding
 - musici
doel: anspreken op de meugelijkheden van meziek as draoger van de streeктаol
 - karkgeneutschappen
doel: ondersteunen van het holden van karkdiensten in het Drèents

8 Organisatie en organisatiecultuur

Het Huus van de Taol ontwikkelt een proactieve en innovatieve organisatiecultuur. Proactief wil zeggen dat de organisatie waakzaam is as het giet um ontwikkelings rond de Drentse taol, vervolgens in staot is dizze te vertaolen naor de eigen organisatie en daordeur ok zölf weer de omgeving beïnvloedt. As innovatieve organisatie speelt het Huus van de Taol in op de ontwikkelings in de saomenleving deur neie producten en diensten te ontwikkelen. Het Huus van de Taol handelt vanoet de eigen sterkte. Kwaliteit is de norm.

Het algemien bestuur van het Huus van de Taol is verantwoordelijk veur de organisatie als geheel. Feitelijk is der spraoke van twee besturen. Der is een bestuur van Stichting het Huus van de Taol en een bestuur van Stichting Het Drentse Boek. Beide besturen hebt dezölfde saomenstelling, dus is der spraoke van ien organisatie. Ok de daogelijkse besturen van de beide stichtings bestaot oet dezölfde personen.

Taaken en bevoegdheden

Het bestuur bestuurt op ofstand. Het bestuur stelt het beleid, de begroting, de bedrijfsplannen en activiteitenplannen vast. Op basis van managementinformaotie wordt de veurtgang bewaakt. Het bestuur keurt jaarrekening en jaoverslag goed. Beleid en begroting geeft de kaders an waorbinnen staf en warkgroepen opereert. Ze kriegt genog ruimte um de activiteiten naor eigen inzicht oet te voeren.

Taaken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van staf en warkgroepen wordt de kommende tied oetwarkt. Oetgangspunt is dat de betrökkenheid van elk en ien bij het Huus van de Taol anfieterd wordt. Het mot de kracht van een organisatie waorin veul vrijwilligers actief bint, versterken.

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur brengt de relaotie tussen de organisatieunderdielen in bield. Het bestuur van het Huus van de Taol is verantwoordelijk veur het geheel. De vrijwilligers en de stafleden voert de taaken oet vanoet een eigen verantwoordelijkheid. In het hoeshoudelijk reglement en stafstatuut bint daarover de neudige ofspraoken maakt. De begroting gef de geldelijke kaders an.

Het Drentse Boek is vanoet twee invalshoeken as aparte stichting handhaofd: het behold van een sterke marknaom en het anbrenge van een dudelijke scheiding tussen marktrelateerde producten en taolpremotionele activiteiten. Veur de beleidsontwikkeling is Het Drentse Boek integreerd in het Huus van de Taol. De oetgeefgroep van Het Drentse Boek hef een eigen mandaot. Dizze stelt in overleg met de oetgever een liest op met oet te geven boeken en brengt zölfstandig titels oet.

Zie Bijlage 4 en 5 veur een overzicht van de organisatiestructuur van de neie organisatie.

Personeel

De personele organisatie mot aan de neie situaotie anpast worden. Het oetvoeren van meer taaken mak een oetbreiding van het personeelsbestand onvermijdelijk. Allèn dan kan het Huus van de Taol de neie strategische opzet succesvol invullen. De organisatie zet in op meer deskundigheid op het gebied van redactionele vaordigheden, wetenschappelijk onderzuuk, onderwijs en administratieve ondersteuning.

Met naome in een kleine organisatie as het Huus van de Taol bint flexibiliteit en veurtgang belangriek. De metwarkers bint in staot um de warkzaamheden van mekaor over te nimmen tiedens vekaansie, ziekte en zuks meer. De beoogde oetbreiding van het personeelsbestand is neudig um veur het Huus van de Taol op de langere termijn een goeie plaots te verwarven en de missie van de organisatie verantwoord en optimaol in te vullen.

Veur een concretere oetwarking van de personele organisatie verweist we naor het bedrijfsplan.

Vrijwilligers

Vrijwilligers bint de draogende krachten van het Huus van de Taol. Saomen met het bestuur en de staf warkt zij an het realiseren van de beoogde doelen. Zoas al bij de succesfactoren in Heufdstuk 5 angeven weur, moet de vrijwilligers zuch vinden kunnen in de warkwieze.

De organisaotie voert een actief beleid um vrijwilligers te warven en an zuch te binden. Binnen de kaders die deur het bestuur op basis van informaotie van de achterban vaststeld bint, kriegt de vrijwilligers in het Huus van de Taol de ruimte um heur wark zo te doen dat ze zuch met de organisaotie verbunden blieft vulen.

Hoesvesting

Alle activiteiten van het Huus van de Taol wordt op ien locaotie underbracht. De locaotie mot centraol in Drenthe liggen, makkelk bereikbaor weden, ok met openbaor vervoer. Op basis van het plan van eisen is in totaol ongeveer 340 m² vloerooppervlak neudig. Het pand wordt ok het gezicht van het Huus van de Taol. De binding tussen vrijwilligers en het Huus van de Taol wordt verstartk deur veul activiteiten in het pand te laoten plaatsvinden. Daorum zal in het gebouw ok een ruimte weden moeten die as deur grotere groepen te gebroeken is. Dizze roemte kan ok gebroekt worden veur bezondere evenementen.

Inmiddels is in Beilen een pand vunden dat an de eisen voldöt. Het gebouw is eigendom van Alescon, dat zölf een diel van het pand in gebroek hef. Het Huus van de Taol kan genog veerkaante meters huren en de beschikbaore ruimte naor eigen inzicht indielen, zodat der een goed, functioneel underkommen ontstaon zal. Daornaost lig het pand centraol in Drenthe en is zowal met het openbaor vervoer (ongeveer 400 meter vanof het station) as over de weg goed bereikbaor.

Het gebouw is vestigd an de Wattweg 2. Het is jammer dat het gien karakteristiek pand is.

Exploitaotie

De bedrijfsvoering van het Huus van de Taol moet kwalificeerd worden as sober en kwalitatief goed. De verschillende activiteiten brengt kosten met zuch met, maor genereert weer opbrengsten, of in de vörm van subsidie, opbrengsten oet verkoop of aandere bijdraogen van darden. De organisaotie mot een bufferkaptal opbouwen um schommelings in de oetgaoven te kunnen opvangen. Daorbij wordt veurtborduurd op de bestaonde ofspraoken over het treffen van veurzienings.

De sturing op de exploitatie vindt plaats op basis van een jaorlijkse begroting. Um de beslissings verantwoord te kunnen nimmen, wordt naost de jaorlijkse begroting ok een meerjaorenbegroting op heufdlienen maakt. Hierdeur wordt dudelk of bepaolde ontwikkelings een ienmaolig of een structureel karakter hebt.

Tenslotte

Dit strategisch beleidsplan wil het Huus van de Taol de kommende jaoren zo ansturen dat de doelen realiseerd wordt. Het Huus van de Taol is een kleine organisaotie met een veulumvattende en oetdaogende taok. Die taok zal regelmaotig veur de neudige discussie zörgen en zal meugelijk heroverwegings met zuch metbrengen.

Dit beleidsplan wil zucht geven op de plannen en ze in perspectief zetten. Het wil alle betrökkenen boetendes zien laoten dat het Huus van de Taol een transparante organisaotie is met dudelijke, warkbaore en pragmatische doelstellings.

Elk jaor giet het Huus van de Taol dit strategisch beleidsplan toetsen an neie ontwikkelings. Nao verloop van tied zal het plan vanneis maakt worden um goed rekening te kunnen holden met alle neie ontwikkelings, inzichten en meugelijkheden. Veurlopig mot het Huus van de Taol met dit plan vief jaor veuroet kunnen.

Bijlage 1

Raadpleegde literatuur

- Het Huus van de Taol, de sprong voorwaarts, Frans Westenbrink (2005)
- Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs, dr. E.C.M. van Ruijven (Leeuwarden 2005)
- Drenten en hun taal, een onderzoek naar de houding en het standpunt van de Drentse burgers ten opzichte van hun taal, Lange. E (2007); Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe
- Taaltelling Nedersaksisch, een enquête naar het gebruik en de beheersing van het Nedersaksisch in Nederland, dr. Henk Bloemhoff (Groningen 2005)
- De kunst van het combineren, cultuurnota van de provincie Drenthe (Assen, 2005)
- Jaarverslag 2006 Stichting het Drentse Boek
- Jaarverslag 2006 van Stichting Drentse Taol
- Onderzoek door Carl Rohde, cultuursociologisch onderzoeker Universiteit Utrecht en Academisch trendwatcher, zoals gepubliceerd in het tijdschrift Bestuur Rendement (juni 2007)

Bijlage 2

Ciefermaatige onderbouwing positie Drentse taal

- Van de inwoners van Drenthe kan 76,6 procent Drents spreken. (bron: *Taaltelling Nedersaksisch*)
- Van de inwoners van Drenthe spreekt 52,9 procent thuis hoofdzakelijk Drents. (bron: *Taaltelling Nedersaksisch*)
- Van de inwoners van Drenthe kan 82,8 procent Drents lezen, 49,9 procent doet dat frequent. (bron: *Taaltelling Nedersaksisch*)
- Van de leerlingen van groep 7 in het basisonderwijs heeft 10 procent het Drents als moedertaal. (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- De gemiddelde taalprestaties van de leerlingen met een streekgebonden taalachtergrond komen overeen met de gemiddelde taalprestaties van de leerlingen met een Nederlandstalige achtergrond. (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- Van de leerlingen in basisonderwijs en havo spreekt 23 procent met ouders en familieleden Drents dan wel evenveel Drents als Nederlands (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- Van de basisschoolleerlingen uit de sociaaleconomisch lagere milieus praat 56 procent Drents dan wel evenveel Drents als Nederlands met de ouders, van de leerlingen uit de midden en hogere milieus geldt dat voor 12 procent. (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- Van de inwoners van Drenthe kan 1 procent geen Drents verstaan. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe kan 54 procent geen Drents schrijven. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Voor 42 procent van de inwoners van Drenthe betekent de Drentse taal veel tot heel veel, 14 procent heeft er niets mee. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe vindt 83 procent het logisch dat Drenten trots zijn op hun taal. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe vindt 64 procent het belangrijk of heel belangrijk dat het Drents in gebruik blijft (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe vindt 52 procent het belangrijk tot heel belangrijk dat de Drentse taal op verschillende manieren bevorderd wordt, 18 procent vindt het onbelangrijk tot heel onbelangrijk, de resterende 30 procent zit er qua mening tussen in.

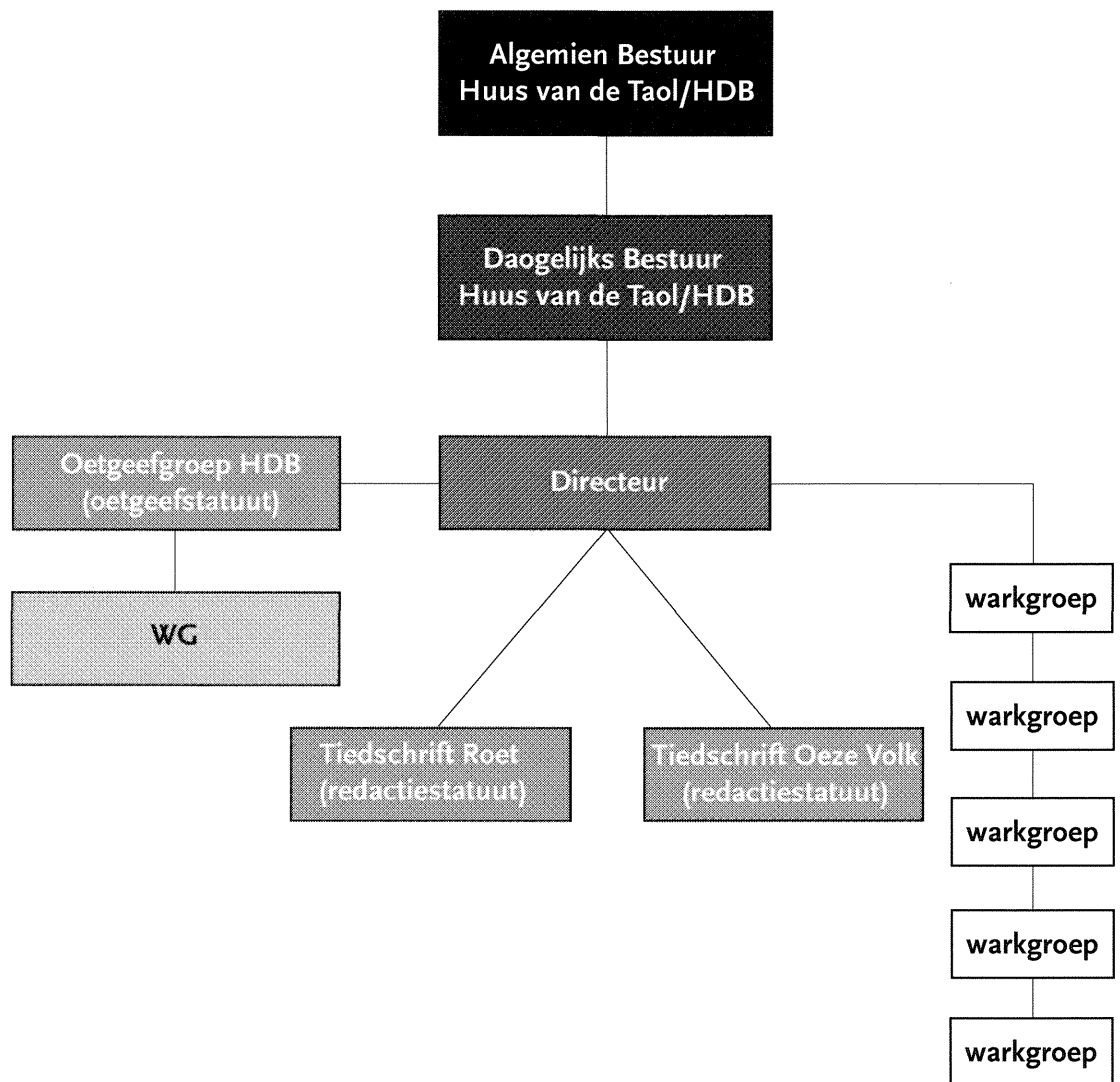
Bijlage 3

Product-marktcombinaties

Product Markt Combinaties	Jeugd 12-18		Scholen		Jeugd		Ouderen		Drents lezers		Inwoners van Drenthe		Drenten, buiten Drenthe		Ouders schoolgaande jeugd (0-12 jaar)		Literatuurclubs		Basis scholen		Toneel Verenigingen		Schrijvers		Hist verenigingen		bibliotheken		partnerorganisaties		pabo						
	Jeugd	Scholen	Jeugd	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen	Jeugd	Scholen						
Boeken																																					
Cursussen																																					
Evenementen																																					
Kerkdiensten																																					
Loketfunctie																																					
Lezingen																																					
lesmateriaal																																					
Schriftelijke voorlichting																																					
DLD																																					
Toneelstukken																																					
Websites																																					
Literaire activiteit																																					
Schrijfwedstrijd																																					
Taalkraant																																					
Schrievers petretten																																					
Tijdschriften																																					
(Bij) scholing schrijvers																																					

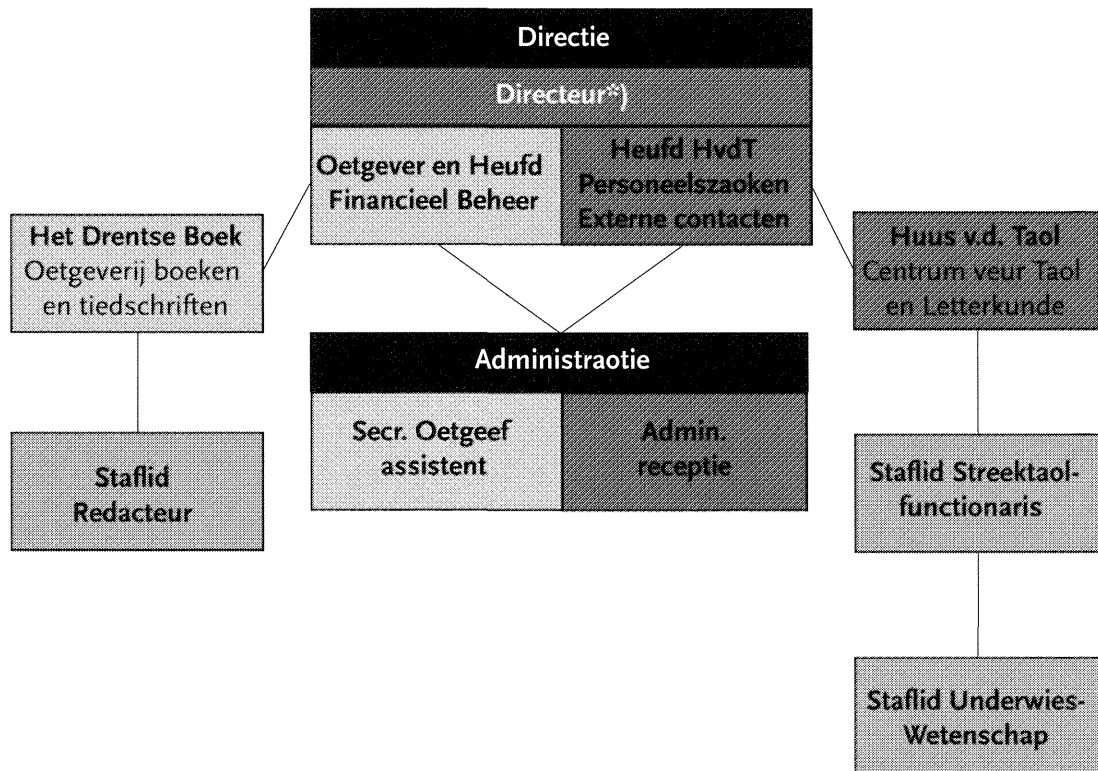
Bijlage 4

Organogram bestuurlijk

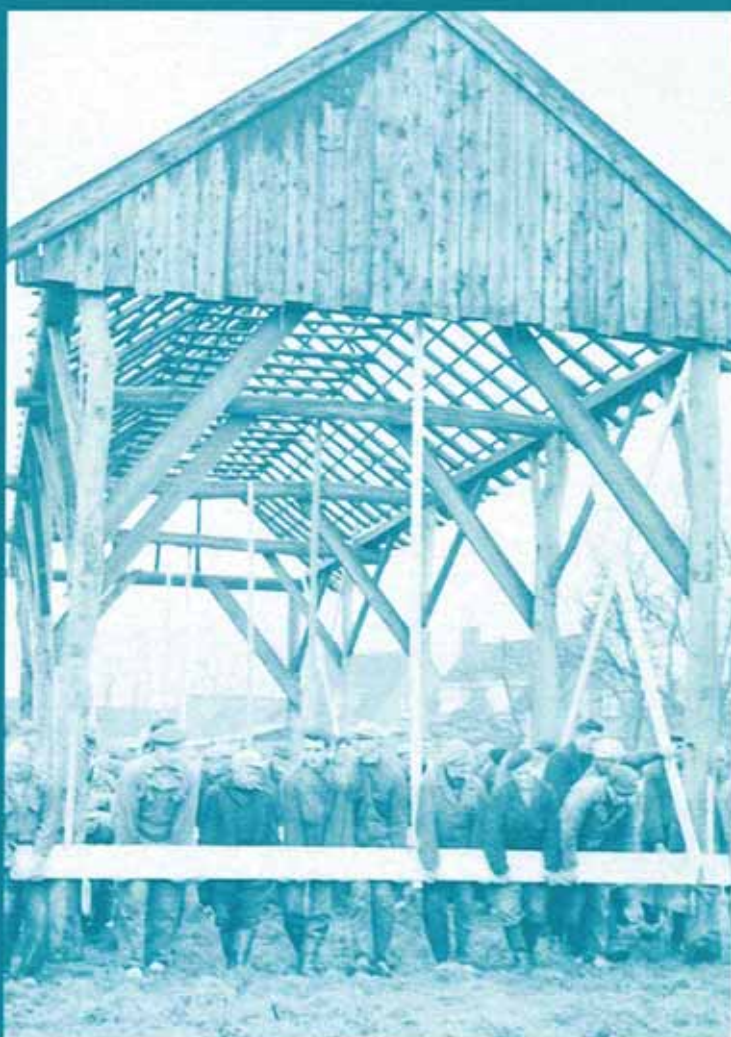

Bijlage 5

Personele organisaotie

**) meewerkend voorman*

Hiel wat in huus

Strategisch beleidsplan van Huus van de Taol

voor de periode 2008-2012

augustus 2007

Hiel wat in huus

***Strategisch beleidsplan van
Huus van de Taol
voor de periode 2008-2012***

augustus 2007

Inhoud

• Voorwoord		3
• Samenvatting		4
1 Inleiding		6
2 De positie van de Drentse taal		7
3 Producten en diensten van het Huus van de Taol		10
4 Relevante ontwikkelingen rond het Drents		13
5 Belangrijkste taken van het Huus van de Taol		16
6 Belangrijke succesfactoren voor de organisatie		18
7 Benaderen van doelgroepen		20
8 Organisatie en organisatiecultuur		22
• Tenslotte		24
Bijlage 1	Geraadpleegde literatuur	25
Bijlage 2	Cijfermatige onderbouwing positie Drentse taal	26
Bijlage 3	Product-marktcombinaties	27
Bijlage 4	Organogram bestuurlijk	28
Bijlage 5	Personele organisatie	29

Voorwoord

Taal is mensenwerk. Mensenwerk bij uitstek, omdat, voorzover wij weten, taal ons onderscheidt van alle andere levende wezens. Mede daardoor draagt taal zo sterk bij aan wat wij identiteit noemen, het gevoel ergens bij te horen en deel van uit te maken. Dat geldt ook, en misschien wel meer dan voor de standaardtaal, voor de streektaalen. En het Drents is wat dat betreft geen uitzondering.

Omdat taal mensenwerk is, is het voortbestaan van een taal afhankelijk van mensen die die taal koesteren, spreken, schrijven en beschermen.

Er zijn nog altijd heel veel inwoners van Drenthe die de streektaal gebruiken en er trots op zijn. Die trots wordt gedeeld door het provinciaal bestuur, dat bereid is middelen ter beschikking te stellen om het gebruik van de streektaal in stand te houden en aan te moedigen.

Sinds begin 2006 is hard gewerkt aan de bouw van het *Huus van de Taol*. De stichtingen Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk hebben de kans die de provincie bood aangegrepen. Vanaf 1 maart 2007 is de stichting Huus van de Taol een feit. Vrijwilligers, stafleden en bestuur hebben daarna stevig doorgebouwd aan het nieuwe huis. Was de periode voor 1 maart het grondwerk, dit beleidsplan en het bijbehorende bedrijfsplan zijn de fundamenten. De stiepen waarop straks het gebint komt te staan. Als we deze plannen kunnen uitvoeren staat er straks een stevig huis. Een taolhuus waarop wij, en heel veel inwoners van Drenthe trots kunnen zijn en dat een begrip zal zijn in Drenthe. En dat er aan zal bijdragen dat de Drenten trots zullen blijven op hun taal, het Drents. Nog heel lang.

– Anne Doornbos,

Voorzitter Stichting Huus van de Taol en stichting Het Drentse Boek

Samenvatting

In opdracht van de provincie Drenthe voeren streektaalorganisaties het beleid van de provincie op het gebied van de streektaal uit. Gelukkig besteedt de provincie in haar laatste cultuurnota ruim aandacht aan de streektaal.

Immers, het Drents leeft. Muziek in de Drentse taal is populairder dan ooit. Drents wordt in het dagelijks leven nog veel gebruikt. De streektaal heeft in Drenthe nog altijd een brede basis. Maar wat gebeurt er als iedereen denkt dat alles wel zo zal blijven?

De provincie Drenthe vond het hoog tijd om de handen ineen te slaan en gaf de bestaande streektaalinstellingen Het Drentse Boek, Drentse Taol en Oeze Volk opdracht om zich samen actief voor de toekomst van de streektaal te gaan inzetten.

De stichtingen Drentse Taol, Het Drentse Boek en het maandblad Oeze Volk hebben per 1 maart 2007 samen onderdak gevonden in het Huus van de Taol. Ook het tijdschrift Roet is er ondergebracht. De bestuurlijke fusie gaat nu op operationeel niveau vorm krijgen. Het Strategisch Beleidsplan wil daaraan richting en inhoud geven.

Missie en doelstelling

De missie van het Huus van de Taol is kort en bondig: het stimuleren van het Drents door het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten om de streektaal in stand te houden. In de visie van het Huus van de Taol is de streektaal van grote waarde. Het Drents is een levend, immaterieel cultuurgoed. Het is een gezamenlijk bezit waar we erg zuinig op moeten zijn.

Het Huus van de Taol wil het spreken, verstaan, schrijven, lezen en zingen van de Drentse taal op een eigentijdse manier stimuleren. De producten en diensten van de nieuwe stichting beslaan een erg breed terrein. Een belangrijke activiteit is het uitgeven van boeken, tijdschriften en andere media; publicaties in het Drents en over Drenthe. Het Huus van de Taol organiseert verder cursussen en voert wetenschappelijk onderzoek uit en stimuleert andere organisaties onderzoek te verrichten. Ook helpt de organisatie mee om nieuwe Drentse muziek voor het voetlicht te krijgen.

Het Huus van de Taol wordt een begrip in Drenthe, dat is het stellige voornemen in het beleidsplan. Over vijf jaar moet Huus van de Taol hét ondersteunende instituut voor het Drents zijn.

Succesfactoren

Het succes van het Huus van de Taol staat of valt met de inzet van vrijwilligers, de betrokkenheid van de medewerkers en met een duurzame organisatie. Naar buiten toe zal het Huus van de Taol moeten blijven werken aan zijn maatschappelijk draagvlak en zal het belangrijke signalen tijdig moeten herkennen. Waar mogelijk gaat de organisatie samenwerken met andere instellingen die een meerwaarde voor het Huus van de Taol hebben. Ook moet de organisatie een scherp oog hebben voor de mogelijkheden van nieuwe technologische ontwikkelingen.

Productontwikkeling

Het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten en het up-to-date houden van het bestaande aanbod krijgen veel aandacht in het Huus van de Taol. Besloten is dat de tijdschriften Oeze Volk en Roet blijven bestaan.

Het uitvoeren van meer taken maakt een uitbreiding van het personeelsbestand onvermijdelijk. Alleen dan kan het Huus van de Taol de nieuwe strategische opzet succesvol invullen. De organisatie zet in op meer expertise op het gebied van redactionele vaardigheden, wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en administratieve ondersteuning.

Organisatie

Het algemeen bestuur van het Huus van de Taol is verantwoordelijk voor de organisatie als geheel. Om inhoudelijke redenen is gekozen voor twee besturen. Er is een bestuur van Stichting Huus van de Taol en een bestuur van Stichting Het Drentse Boek. Beide

besturen hebben dezelfde samenstelling.

Beleid en begroting geven de kaders aan waarbinnen staf en vrijwilligers van het Huus van de Taol opereren. Ze krijgen voldoende ruimte om de activiteiten naar eigen inzicht uit te voeren. Het Huus van de Taol wordt gevestigd in Beilen.

1 Inleiding

Per 1 maart 2007 zijn de stichtingen Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk in opdracht van de Provincie Drenthe opgegaan in het Huus van de Taol. Ook het tijdschrift Roet is er ondergebracht. Dit Strategisch Beleidsplan gaat de komende jaren de nieuwe organisatie richting geven. In dit beleidsplan zetten de nieuwe bewoners van het Huus van de Taol op een rij waar het met de streektaal naar toe zou moeten gaan, wat de positie van het Drents binnen de Drentse samenleving zou moeten worden en welke rol het Huus van de Taol zou kunnen en moeten spelen.

De drie stichtingen brengen hun activiteiten, hun vrijwilligers, hun bladen, de leiding over de werknemers, plus de bevoegdheid om subsidies aan te vragen en de financiën te verantwoorden richting provincie onder één noemer in het Huus van de Taol.

Functie beleidsplan

Dit strategisch beleidsplan vormt de basis voor toetsbare activiteiten en resultaten van het Huus van de Taol voor de periode 2008 - 2012. Het is geen plan met een onaantastbare inhoud. Het plan zal kunnen worden bijgesteld op basis van de veranderingen die zich voordoen. In 2012 zal dit plan dan ook vervangen worden door een nieuw beleidsplan. Er is een meerjarenbedrijfsplan gemaakt. Jaarlijks wordt bekeken of het bedrijfsplan bijstelling nodig heeft. Voor het aanvragen van de provinciale subsidies stelt het Huus van de Taol jaarlijks een activiteitenplan met productbegroting op.

Het beleidsplan *moet* gezien worden als de structurele basis van waaruit het Huus van de Taol haar ambitie wil waarmaken. Vanuit *deze basis* kan een groot aantal (nieuwe) initiatieven en activiteiten ontplooid worden, die deels met projectgeld uitgevoerd zullen worden. *Dit zal in het jaarlijks op te stellen activiteitenplan nader uitgewerkt worden.*

Totstandkoming beleidsplan

In maart 2005 verscheen de nieuwe cultuurnota van de provincie Drenthe onder de titel *De kunst van het combineren*. De nota vormde de start van het samenwerkingstraject dat de drie Drentse streektaalorganisaties in het voorjaar van 2007 onder één dak bracht. Belangrijke mijlpaal aan het begin van de rit was de notitie *Huus van de Taol, de sprong voorwaarts* van Frans Westenbrink uit oktober 2005.

Zie Bijlage 1 voor een overzicht van de verschillende rapporten en onderzoeken die mede aan de basis van dit plan liggen.

Dit strategisch beleidsplan is in nauwe samenwerking met de bestuurders, de staf en de werkgroepen van Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk tot stand gekomen.

Tijdens een speciale bijeenkomst zijn ook de meningen en gevoelens van de betrokken vrijwilligers in beeld gebracht. Het plan wordt gedragen door alle geledingen, binnen en buiten de nieuwe organisatie. Een plan dat met enthousiasme en resultaatgericht kan worden uitgevoerd.

2 De positie van de Drentse taal

Het Drents leeft. Bands, zangers en zangeressen die in de Drentse taal muziek maken, zijn populair. Vooral jongeren spreekt deze muziek erg aan. Uit onderzoek van Henk Bloemhoff blijkt onder andere dat het Drents in het dagelijks leven nog veel gebruikt wordt en dat de streektaal nog steeds een brede basis heeft. Wel ziet hij in de toekomst bedreigingen als we ons niet actief voor de streektaal gaan inzetten.

Letterlijk kwam Henk Bloemhoff in 2005 in zijn *Taaltelling Nedersaksisch* tot de conclusie: 'Bij de bevolking wordt nog in aanzienlijke mate gebruikgemaakt van het Nedersaksisch, zowel wat het eigen mondeling gebruik betreft als met betrekking tot het lezen. Het potentieel gebruik is nog groter, omdat er grote groepen zijn die het Nedersaksisch wel kunnen spreken maar dat in de thuissituatie niet doen. Ook het aantal mensen dat het Nedersaksisch kan lezen, is groter dan het aantal dat wekelijks tot maandelijks in het Nedersaksisch leest. Ook hier zou het gebruik van het Nedersaksisch waarschijnlijk gemakkelijk versterkt kunnen worden. We kunnen dus stellen dat er nog een brede basis is van waaruit het Nedersaksisch in levend gebruik zou kunnen blijven bestaan.' Bloemhoff vervolgt: 'Tegelijkertijd moeten we echter constateren dat de tendens die het verschil in gebruik en beheersing tussen de generaties laat zien, juist wijst op een verminderde beheersing en een afnemend gebruik. Indien de terugloop van generatie op generatie zo doorgaat, dan zal het Nedersaksisch op termijn ophouden te bestaan, aan die conclusie valt moeilijk te ontkomen.'

De conclusie van Bloemhoff geldt ook voor het Drents als onderdeel van het Nedersaksisch. Zijn bevindingen worden bevestigd door het onderzoek Drenten en hun taal (Lange, E. (2007) Drenten en hun taal, een onderzoek naar de houding en het standpunt van de Drentse burgers ten opzichte van hun taal. Assen: Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe).

Streektaal als bron van identiteit

Onderzoek als *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs* laat aan duidelijkheid niets te wensen over: het praten van de streektaal heeft geen slechte invloed op de algemene taalontwikkeling. Studies in andere taalgebieden komen tot dezelfde constatering. In de jaren zeventig was de gedachte opgekomen dat het spreken van dialect slecht zou zijn voor de leerprestaties. Het is een onbewezen stelling gebleven. Wel denkt op dit moment nog zo'n 40 procent van de Drentstalige ouders dat het beter is om Nederlands met de kinderen te spreken.

Er zijn heel wat argumenten om de streektaal positief te benaderen en de angst voor het spreken ervan voorgoed weg te nemen:

- De streektaal is de bron van identiteit. Materieel gezien zijn veel zaken van een landelijk niveau gezien hetzelfde of ongeveer hetzelfde. De taal die erbij gesproken wordt, maakt ze evenwel tot iets gebiedseigens.
- De streektaal vormt een uniek, immaterieel erfgoed.
- De streektaal is een cultuurgoed dat in levend gebruik is.
- Vroege meertaligheid bevordert het algemene taalgevoel van kinderen en de mogelijkheden om meer talen te leren.
- De streektaal is van belang om het taalonderwijs te intensiveren en te activeren en een middel om de taalprestaties te verbeteren.

Zie Bijlage 2 voor cijfermatig materiaal van de verschillende rapporten en onderzoeken over de positie van het Drents als streektaal.

Streektaal en onderwijs

Het onderzoek *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs* komt tot de conclusie dat er geen oorzakelijk verband tussen het spreken van streektaal en onderwijsachterstanden bestaat.

Het volgende tabel biedt een overzicht van de reacties op een aantal stellingen die onderzoeker Lange in Drenten en hun taal aan de geënquêteerden voorlegde.

	(volledig) mee eens	neutraal	(volledig) oneens
Drentstalige ouders kunnen beter Nederlands met hun kinderen spreken.	40%	25%	35%
Basisschoolkinderen zouden Drentse les moeten krijgen.	24%	25%	51%
Leerkrachten zouden moeten toestaan dat Drents sprekende leerlingen in de klas Drents spreken.	23%	20%	57%
Op een school met veel Drents sprekende kinderen zou het Drents als voertaal gebruikt moeten worden.	9%	14%	77%

Uit de reacties komt een tamelijk negatieve visie op Drents in het onderwijs naar voren. Voorzichtig mag geconcludeerd worden dat toch nog vrij veel mensen het idee hebben dat het spreken van streektaal ten koste gaat van het Nederlands. Experimenten in onder andere Friesland met de drietalige school spreken dit overigens duidelijk tegen. Maar veel taalkundige onderzoeken bereiken het onderwijsveld blijkbaar in onvoldoende mate, zodat de voorlichtende en informerende taak de komende jaren van groot belang blijft. Daarnaast is het vanzelfsprekend dat er zoveel mogelijk vraaggestuurd gewerkt wordt.

De stelling dat kinderen op de basisschool Drentse les zouden moeten krijgen, blijkt in het onderzoek niet eenduidig geformuleerd. De respondenten hebben de stelling kunnen opvatten als: 'Basisscholen moeten de kinderen het Drents aanleren volgens een methodische leergang'. Als 24 procent van de geënquêteerden het hiermee eens is, is het met het draagvlak voor het Drents niet slecht gesteld. Als echter slechts 24 procent van de ondervraagden vindt dat er 'slechts' aandacht voor het Drents moet zijn, dan staat de streektaal er veel slechter voor.

Beleidsrichtingen

Uit de verschillende onderzoeken zijn voor het Huus van de Taol twee belangrijke beleidsrichtingen af te leiden:

- Er is behoefte aan meer voorlichting over streektaal en streektaligheid, onder andere als bron van waarde voor het Nederlands en om tegenwicht te bieden aan negatieve ideeën erover. Een structurele plaats van de streektaal in het curriculum op de Drentse pabo's en de opleidingsinstituten voor peuterleidsters zou hieraan een belangrijke bijdrage kunnen leveren.
- Er is vervolgonderzoek nodig om het juiste draagvlak in het onderwijs in beeld te krijgen. Voorlopig lijkt het verantwoord te concluderen dat de waarde van de streektaal als levend cultuurgoed breed gedragen wordt. Lesmateriaal op dit gebied moet dan ook verder ontwikkeld worden.

Beleving streektaal

De aandacht voor de streektaal groeit. Er komen steeds meer vragen over gebruik en betekenis van Drentse woorden, steeds meer mensen dragen hun Drentse taal uit. Er komen meer streektaalcurricula, er worden meer boeken in de streektaal uitgegeven, het Dagblad van het Noorden heeft een streektaalprijs ingesteld. Bovendien wordt het Drents ook meer door Drenten op belangrijke functies gebruikt. Dit zijn de nieuwe ambassadeurs van de Drentse taal.

Op scholen groeit de aandacht voor het Drents. Hogeschool Drenthe wil de streektaal als belangrijke cultuurdrager een prominente plaats geven in het curriculum van de pabo in Emmen. Eindredacteur Klaas Samplonius van RTV Drenthe heeft aangegeven

dat het tijd wordt dat de streektaal ook op de Drentse tv een betere plaats krijgt. Dit alles vormt slechts een greep uit de signalen die aangeven dat de streektaal steeds positiever beleefd wordt en dat het Drents een steeds duidelijker rol te spelen krijgt. Het is belangrijk dat jongeren, die tijdens hun schoolloopbaan wel met de streektaal geconfronteerd zijn, na hun onderwijsloopbaan bereikt worden. Onder anderen muziek kan hierbij een belangrijke rol vervullen.

3 Producten en diensten van het Huus van de Taol

Het Huus van de Taol evalueert zijn producten en diensten regelmatig. Indien nodig worden ze bijgesteld en aangepast. Hier geldt steeds de vraag of het aanbieden van een bepaald product of dienst nog steeds zinvol is. Met andere woorden: of het nog bijdraagt aan het uitvoeren van de missie en het bereiken van de doelen van het Huus van de Taol.

Het ontwikkelen van nieuwe producten en diensten en het up-to-date houden van het bestaande aanbod krijgen veel aandacht. Bovendien is het Huus van de Taol meer dan de som der delen. Deze samenwerking leidt tot een nog sterkere profilering als grote streektaalorganisatie in de Drentse samenleving. Zo zal het Huus van de Taol ook incidenteel een inventarisatie maken van het totaal aan streektaalactiviteiten en -evenementen.

Bestaande producten en diensten

Drentse Taol, Het Drentse Boek en Oeze Volk leverden in het verleden een groot aantal producten en diensten (al dan niet in samenwerking met anderen) en gaven daarmee uitvoering aan het beleid dat de Provincie Drenthe voor ogen stond. In het verleden is duidelijk geworden dat ons werk op prijs wordt gesteld door de inwoners van Drenthe. Voortaan zullen de gewenste producten en diensten vanuit een andere constellatie, namelijk het Huus van de Taol, worden aangeboden om te komen tot een nog beter resultaat.

Het huidige aanbod van de streektaalorganisaties beslaat een breed scala en richt zich in feite op alle inwoners van Drenthe (en voor een deel daarbuiten). Vanzelfsprekend kunnen verschillende doelgroepen geformuleerd worden met een bijpassende aanbod van producten en diensten.

Onderstaand een greep uit het aanbod, niet gespecificeerd naar de onderscheiden doelgroepen. Voor het Huus van de Taol zijn de product / marktcombinaties helder geformuleerd (zie bijlage 3); de indeling geldt grotendeels ook voor onderstaand overzicht.

- boeken
- cursussen voor volwassenen
- Drents Letterkundig Documentatiecentrum
- Drents Dictee
- evenementen
- lesmateriaal
- zelf schrijven van publicaties
- activiteiten op scholen
- lezingen en workshops
- exposities
- Drentse Boekenweek
- streektaalfestivals
- Taal aan Tafel / Taol an Taofel
- Taal aan Tafel voor kinderen
- websites van de drie organisaties
- website 'Taolpad Drenthe'
- deelname cultuurmarkten
- literaire avonden
- loketfunctie (het Huus van de Taol als vraagbaak)
- Meertmaand - Streektaolmaand
- Oktobermaand - Kindermaand
- ondersteunen van kerkdiensten in het Drents
- schriftelijke voorlichting
- wetenschappelijk onderzoek
- ondersteuning Drenten in de Vrömde

-
- schrijfwedstrijden
 - meewerken aan programma's van RTV Drenthe
 - schrijversportretten op video en dvd
 - Taolkrant
 - tijdschrift Oeze Volk
 - tijdschrift Roet
 - toneelstukken

Ontwikkeling streektaalmuziek

Streektaalmuziek neemt in het Huus van de Taol een bijzondere plaats in. Op dit moment wordt het aanboren van nieuw muziektalent uitgevoerd door de Drentse Muziek Maatschappij. Deze organisatie heeft zichzelf drie jaar de tijd gegeven om nieuw talent met eigentijds repertoire aan het Drentse publiek te presenteren. Het Huus van de Taol onderschrijft de doelstellingen van de Drentse Muziek Maatschappij van harte en werkt mee aan de activiteiten die deze stichting organiseert. Het secretariaat van de Drentse Muziek Maatschappij maakt reeds gebruik van de faciliteiten en het netwerk van het Huus van de Taol.

De samenwerking tussen het Huus van de Taol en de Drentse Muziek Maatschappij zal de komende drie jaar zo intensief mogelijk zijn, opdat de activiteiten daarna in de werkplannen van het Huus van de Taol opgenomen kunnen worden. Zo wordt gezorgd voor continuïteit en zal deze belangrijke, aansprekende drager van de streektaal een groot en ook jong publiek blijvend bereiken.

Ontwikkeling tijdschriften

Het Huus van de Taol geeft twee tijdschriften uit. Beide vallen in de organisatie onder Het Drentse Boek. Roet is een literair tijdschrift met werk in het Drents en het Nederlands. Oeze Volk is laagdrempeliger van karakter en kan het best als lectuur gekarakteriseerd worden. Oeze Volk wordt geheel in het Drents geschreven. Er is uitdrukkelijk sprake van onderscheiden doelgroepen.

Op dit moment is een facelift van Oeze Volk noodzakelijk. Het Huus van de Taol heeft de ambitie om zowel voor Roet als voor Oeze Volk het abonneebestand gedurende de looptijd van dit beleidsplan met 25 % te doen stijgen.

Het uitgeven van dergelijke tijdschriften vraagt veel professionaliteit. Het is gewenst om de redactie van beide tijdschriften met het oog op de toekomstige ambities te laten ondersteunen door een professionele redacteur.

Ontwikkeling boekpublicaties

Om in de toekomst in staat te blijven verantwoorde Drentstalige (literaire) publicaties uit te geven, zal er intensief gewerkt worden aan het werven van nieuwe auteurs. Schrijvers zijn het kapitaal van de uitgever. Zonder auteurs geen uitgaven. Het is daarom essentieel om nieuwe auteurs te werven, te koesteren en aan de uitgeverij te binden. Het laatstgenoemde geldt vanzelfsprekend ook voor het bestaande auteursbestand. Door persoonlijke contacten en/of (vraaggestuurde) opdrachten moeten schrijvers zich mede verantwoordelijk voelen voor het verschijnen van Drentstalige publicaties.

Het werven van nieuwe schrijvers zal gebeuren door het regelmatig organiseren van schrijfwedstrijden. Door het aanbieden van schrijfcursussen kan nieuw talent verder geschoold worden.

De aan te trekken redacteur zal zich hiermee intensief bezig gaan houden. Een en ander moet plaatsvinden in nauwe samenwerking met de redacties van de tijdschriften. De tijdschriften moeten kweekvijver en podium zijn voor nieuw talent. Afhankelijk van de mogelijkheden zullen auteurs eerst met regelmaat moeten publiceren in Roet of Oeze Volk alvorens overgegaan wordt tot het uitgeven van boekpublicaties.

Gebruik van nieuwe media (luisterboeken, internetboeken) wordt onderzocht en indien wenselijk en mogelijk worden nieuwe producten in de markt gezet.

Ontwikkeling Taolkraant

De Taolkraant neemt binnen de organisatie een aparte plaats in. Het kan fungeren als het informatieblad van het Huus van de Taol dat viermaal per jaar aan de donateurs wordt verstrekt. Nut en noodzaak van de Taolkraant - zeker in relatie tot de website - worden nog onderzocht. Dit kan tot resultaat hebben dat er andere communicatietrajecten worden opgezet.

Ontwikkeling onderwijs en cursussen

Om het onderwijsveld breed te kunnen bedienen gaat het Huus van de Taol in menskracht investeren. Het bestaande scholennetwerk wordt verder uitgebouwd en het gebruik van het lesmateriaal van het Huus van de Taol zal worden gestimuleerd. Het Huus van de Taol zal de rol zoveel mogelijk vervullen in samenwerking met schoolbegeleidende instanties. Aangezien nieuwe taalkundige inzichten op het gebied van de verhouding tussen thuistaal en tweede taal nog geen gemeengoed zijn in het onderwijs is het van belang dat nieuwe lesgevers hiervan *wel* kennis hebben. Een lectoraat streektaal bij Hogeschool Drenthe *is* in dit kader van groot belang. De bestaande cursussen Drentse taal voldoen nog steeds aan de vraag. Aanpassing en actualisering ervan vragen om continue aandacht. Ook worden er nieuwe cursussen ontwikkeld.

Ontwikkeling wetenschappelijk onderzoek

Uit alle beschikbare onderzoeken blijkt dat het Drents nog zeer prominent aanwezig is in de Drentse samenleving. Die plaats zou beter verankerd moeten worden via wetenschappelijk taalonderzoek. Het is belangrijk dat er nieuwe wetenschappers opstaan die zich specialiseren in de streektaal. Het is noodzakelijk een deel van de wetenschappelijke ondersteuning bij een instelling in het Nedersaksische taalgebied onder te brengen. Samen met de streektaalorganisaties in Groningen, Friesland (Stellingwerven), Overijssel en Gelderland zou weer continuïteit gerealiseerd kunnen worden.

Het is belangrijk dat het Huus van de Taol een deel van de wetenschappelijke invulling zelf in huis heeft. De wetenschapper kan onderzoek doen en onderzoek initiëren. Het is van belang dat resultaten worden toegepast in het onderwijs.

Naast onderzoek moet de wetenschapper studenten (HBO en universiteit) aan zich binden.

Samenvattend is inzet op drie sporen wenselijk:

1. Vanuit het Huus van de Taol, gericht op Drenthe en het Drents;
2. Samen met andere overheden en organisaties gericht op het hele Nedersaksisch taalgebied;
3. Op projectbasis gericht op (lectoraat) Hogeschool Drenthe en Rijksuniversiteit Groningen.

Ontwikkeling mediasamenwerking

Het Huus van de Taol werkt samen met RTV Drenthe, de regionale kranten en tijdschriften en andere media om de streektaal onder de aandacht van een zo breed mogelijk publiek te brengen. In die samenwerking moet het Huus van de Taol zich ontwikkelen tot een informatie- en nieuwscentrum waar de media met al hun vragen terecht kunnen.

Product-marktcombinaties

Inzicht in de product-marktcombinaties maakt een doelgericht en efficiënt marketingbeleid van het Huus van de Taol mogelijk. De verschillen tussen de doelgroepen en het in meer of mindere mate gesubsidieerd zijn van de producten en diensten zijn essentieel. Zie Bijlage 3 voor een overzicht van de mogelijke product-marktcombinaties.

4 Relevante ontwikkelingen rond het Drents

De provincie Drenthe neemt in haar cultuurnota De kunst van het combineren een duidelijk standpunt over de streektaal in: 'Het Drents is een taal waar men trots op kan zijn. De provincie zet in op één daadkrachtige organisatie, die minder kwetsbaar is dan de huidige kleinschalige streektaalorganisaties. De wederzijdse beïnvloeding van de verschillende organisaties kan naar haar mening vernieuwende, geprofessionaliseerde en eigentijdse initiatieven opleveren.' De nota vervolgt: 'Met de oprichting van één centraal aanspreekpunt voor advies, informatie en ondersteuning wordt de kwaliteit en de structuur van het aanbod op het gebied van de streektaal verbeterd. De komst van een Huus van de Taol leidt tot impulsen voor de Drentse taal en cultuur.'

In *De kunst van het combineren* spreekt de provincie de verwachting uit dat het Huus van de Taol op een breed terrein zal opereren: 'De provincie zet actief in op het bevorderen van onderwijsactiviteiten op het gebied van streektaal. Er komen cultuureducatieve activiteiten op basis van taalwetenschappelijk onderzoek naar de behoefte aan streektaalactiviteiten in het onderwijs. De scholen vullen hun vraag in, het Huus van de Taol richt zich op de invulling van die vraag.

De provincie blijft zich ervoor inzetten dat het Drents, als onderdeel van het Nedersaksisch, door de Nederlandse regering wordt erkend onder Hoofdstuk III van het Europees Handvest voor Regionale en Minderheidstalen. Deze erkenning draagt bij aan het behoud en de verdere ontwikkeling van de eigen streektaal.'

Komst Huus van de Taol

In *De kunst van het combineren* heeft de provincie aangegeven waar zij voor staat en wat ze van het Huus van de Taol verwacht. Dit strategisch beleidsplan is het antwoord van de samenwerkende streektaalorganisaties op de vraag van de provincie. Per 1 maart 2007 is de nieuwe organisatie het Huus van de Taol opgericht. Op bestuurlijk niveau is alles zo goed mogelijk geregeld. Op operationeel niveau zijn afspraken gemaakt om het Huus van de Taol tot een effectieve organisatie te maken.

Dankzij veelvuldig overleg met alle betrokkenen heeft het Huus van de Taol een breed draagvlak gekregen. Steeds is voortgeborduurd op de sterke kanten van de drie Drentse streektaalorganisaties. En er is nieuw elan aan toegevoegd. Dit strategisch beleidsplan geeft de aanzet voor een goed verankerd en inspirerend beleid. Onmisbaar daarbij zijn een duidelijke financiële opzet, een goed marketingbeleid gebaseerd op product-markt-combinaties die ertoe doen, en een doorwrocht vrijwilligersbeleid.

Vraag naar Drentse boeken

Nieuwe ontwikkelingen op mediagebied zal het Huus van de Taol ook in de toekomst uiteraard nauwlettend volgen. De betekenis en de rol van de nieuwe media worden groter. Ze creëren nieuwe kansen en mogelijkheden. Uitgangspunt is echter ook dat de traditionele vorm van publiceren in boeken en tijdschriften de komende jaren blijft bestaan. Het Huus van de Taol zal voor Drenthe en de streektaal waardevolle boeken en tijdschriften blijven uitgeven die op de commerciële markt niet uitgegeven zouden kunnen worden.

Het is zaak om zowel wat betreft vorm als inhoud voor een eigentijds aanbod te zorgen. Kennis van en scholing in het uitgeefvak moeten gewaarborgd blijven. De inhoudelijke invulling van de boeken en tijdschriften is de komende jaren een belangrijk speerpunt van het Huus van de Taol. Auteurs moeten een beroep kunnen blijven doen op professionele ondersteuning en begeleiding. Het Huus van de Taol gaat de komende jaren op zoek naar nieuwe schrijvers, bijvoorbeeld door het organiseren van schrijfwedstrijden. Aspirant-schrijvers moeten vervolgens gestimuleerd en begeleid worden om tot verantwoorde publicaties in tijdschriften en boeken te komen.

Om hen van dienst te zijn is het noodzakelijk om een professionele redacteur aan te trekken die een bijdrage levert aan het realiseren van inhoudelijk en kwalitatief goed werk. Het ondersteunen van de tijdschriftredacties en de redacties van bepaalde boekuitgaven behoort eveneens tot de taken van de redacteur.

Vraag vanuit het onderwijs

Het Huus van de Taol bedient alle geledingen van het onderwijs: van peuterspeelzaal tot en met het hbo. Het is van groot belang dat in het onderwijs een structurele plaats voor de streektaal verworven wordt.

De vraag vanuit het Drentse onderwijs is groeiende en het Huus van de Taol zal voor de scholen nieuw en kwalitatief uitstekend materiaal moeten helpen ontwikkelen.

Vanzelfsprekend zal hierbij samenwerking en partnerschap worden gezocht met begeleidingsdiensten en andere instellingen die actief zijn in het onderwijsveld.

Ook zal de komende jaren de voorlichting over de waarde van de streektaal moeten worden gecontinueerd. Uiteraard gaat het Huus van de Taol door met het aanbieden van onderwijs aan volwassenen via cursussen. Waar mogelijk wordt dit aanbod verdiept en uitgebreid.

Behoeftte aan wetenschappelijk onderzoek

Voor de toekomst van de streektaal is het van eminent belang dat er onderzoek en onderwijs op wetenschappelijk niveau plaatsvinden. Het is dan ook wenselijk en noodzakelijk dat binnen het Nedersaksisch taalgebied actief gewerkt wordt aan het in stand houden van het wetenschappelijk werk. Wat dat betreft, ziet het Huus van de Taol de teloorgang van het Nedersaksisch Instituut van de Rijksuniversiteit Groningen als een zeer zorgelijke ontwikkeling. Bij ongewijzigd beleid betekent dit dat het Nedersaksisch Instituut in 2010 zijn deuren zal sluiten, hetgeen als consequentie heeft dat onderwijs en onderzoek voor het Nedersaksisch op universitair niveau vanuit de Rijksuniversiteit in Groningen niet meer wordt uitgevoerd en geïnitieerd.

Belang streektaalmuziek

Muziek is een cultuurdrager bij uitstek voor de streektaal. Muziek kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de identiteit van jongeren op het platteland. Ook biedt ze tal van mogelijkheden om amateurkunstenaars zich verder te laten ontwikkelen. In 2006 is de Drentse Muziek Maatschappij opgericht voor de periode van drie jaar. Afgesproken is dat na afloop daarvan de taken, onder nog nader te maken afspraken, overgedragen worden aan het Huus van de Taol.

Acquisitie en draagvlak vrijwilligers

Net zoals voor zoveel andere organisaties geldt ook voor het Huus van de Taol dat er anno 2007 hard moet worden gewerkt om vrijwilligers te werven en te behouden. Belangrijk is dat de vrijwilligers daadwerkelijk voelen dat zij mede de dragende krachten van de organisatie zijn. Voor de vrijwilligers heeft de oprichting van het Huus van de Taol als zodanig weinig gevolgen. In principe verandert hun werk niet.

Maatschappelijke ontwikkelingen in perspectief

In dit hoofdstuk is een groot aantal maatschappelijke ontwikkelingen aan de orde geweest die van invloed zijn op het beleid van het Huus van de Taol. Belangrijk zijn met name de volgende ontwikkelingen:

- De provincie Drenthe heeft een cultuurbeleid dat behoud en ontwikkeling van de streektaal positief ondersteunt.
- De oprichting van het Huus van de Taol zorgt voor een breed draagvlak bij de direct betrokkenen en bij de inwoners van Drenthe in zijn algemeenheid.
- De tijd is er rijp voor om de sterke maatschappelijke positie van de streektaal in de laatste jaren verder uit te bouwen.
- Het Huus van de Taol vindt dat de streektaal meer Drents sprekende ambassadeurs nodig heeft in publiek relevante functies.
- Het Huus van de Taol gaat een professioneel redacteur aantrekken voor zijn boek- en tijdschriftproducties.
- Het Huus van de Taol wil intensief aan het positioneren van het Drents in het onderwijs werken.

-
- Het Huus van de Taol gaat zich inzetten voor het op peil brengen van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs.
 - Het Huus van de Taol neemt op termijn de activiteiten van de Drentse Muziek Maatschappij over.
 - De inzet van vrijwilligers gaat in het Huus van de Taol op dezelfde betrokken manier plaatsvinden als bij de 'oude' streektaalorganisaties het geval was.

5 Belangrijkste taken van het Huus van de Taol

De missie van het Huus van de Taol is kort en bondig: het stimuleren van het Drents door het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten om de streektaal in stand te houden. In de visie van het Huus van de Taol is de streektaal van grote waarde: het Drents is een levend, immaterieel cultuuroord. Als cultuurdrager is de streektaal een waardevol onderdeel van het cultuureigene van Drenthe.

Er bestaat een duidelijke relatie tussen de streektaal en de andere onderdelen van het Drents cultureel erfgoed. Samenwerken met de andere erfgoedorganisaties staat bij het Huus van de Taol dan ook hoog in het vaandel. Door het spreken, verstaan, schrijven en lezen van het Drents ontstaat een klimaat waarin de verschillende initiatieven hun plaats krijgen en het cultuureigene bevorderd wordt.

Ambitie Huus van de Taol

De streektaal is in Drenthe springlevend. Door meer dan de helft van de inwoners wordt frequent Drents gesproken. Het Huus van de Taol heeft de ambitie de streektaal op een eigentijdse manier te stimuleren. Over vier jaar wil het Huus van de Taol hét ondersteunende instituut zijn voor het behoud en de verdere ontwikkeling van het Drents.

Kerntaken organisatie

Het Huus van de Taol gaat zich bezighouden met het stimuleren van ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en wetenschappelijke ondersteuning en positionering van het Drents. Daarnaast zullen er ook zeer concrete activiteiten worden ontwikkeld. Het Drentse Boek doet dit bijvoorbeeld als zelfstandige stichting binnen het Huus van de Taol door het uitgeven van boeken en tijdschriften en door gebruik te maken van nieuwe media. De initiatieven tot nieuwe activiteiten kunnen zowel binnen als buiten de organisatie liggen.

Zie Hoofdstuk 8 voor meer informatie over de organisatiestructuur.

Succesfactoren

Om de kerntaken goed te kunnen uitvoeren moet rekening gehouden worden met de factoren die bepalend voor het succes van het Huus van de Taol zullen zijn:

- optimaal borgen van de betrokkenheid en inzet van vrijwilligers bij de organisatie
- continu werken aan het maatschappelijk draagvlak
- in dienst hebben en houden van gekwalificeerde medewerkers
- opbouwen van een duurzame organisatie vanuit financiële continuïteit
- oppakken van signalen uit de markt
- samenwerken met andere organisaties en instellingen die een meerwaarde voor het Huus van de Taol hebben
- een scherp oog hebben voor de mogelijkheden van nieuwe technologische ontwikkelingen

Zie Hoofdstuk 6 voor een uitwerking van deze succesfactoren.

Doelstellingen

Het Huus van de Taol gaat vanuit vijf doelstellingen aan de slag:

- *Het Huus van de Taol bevordert het spreken, verstaan, schrijven, lezen en zingen van de Drentse taal.* Het werken aan deze doelstelling betekent impliciet dat aan de emancipatie van de streektaal wordt gewerkt. Het stimuleren van het actief en passief gebruik van het Drents moet ertoe leiden dat de streektaal in het dagelijks gebruik gehandhaafd blijft en zo mogelijk meer wordt gebruikt.
- *Het Huus van de Taol wil het centrum van Drentse taal en letterkunde in Drenthe zijn.* Er is een centraal aanspreekpunt voor advies, informatie en ondersteuning voor alle aan- gelegenheden de Drentse taal betreffende. Ook worden deze functies fysiek in één gebouw ondergebracht.

-
- *Het Huus van de Taol geeft boeken, tijdschriften en andere media uit: publicaties in het Drents, over Drenthe en van debuterende Drentse schrijvers in het Nederlands.* Deze activiteiten bewegen zich op een markt waarop een aantal uitgeverijen actief is. De uitvoering en de werkwijze zal meer dan bij de andere doelstellingen op een commerciële, bedrijfsmatige manier moeten plaats vinden. Er wordt met andere uitgeverijen samengewerkt om de doelstellingen te realiseren.
 - *Het Huus van de Taol faciliteert de Drentse Muziek Maatschappij, d.w.z. stelt ruimte beschikbaar voor administratie en ondersteunt met advies en netwerk.* Afhankelijk van de resultaten van het project worden de activiteiten over drie jaar, onder nog nader te maken afspraken, rechtstreeks bij het Huus van de Taol ondergebracht.
 - *Het Huus van de Taol wordt een begrip in Drenthe.* De betrokkenheid van het Huus van de Taol bij diverse producten en activiteiten dient goed weggezet te worden. Een hulpmiddel hierbij is het zeer *fijnmazige netwerk van vrijwilligers*. Ook het nieuwe pand waarin veel activiteiten (presentaties, matinee's, cursussen, lezingen e.d.) kunnen plaatsvinden, draagt hieraan positief bij.

Aanbod producten en diensten

De vijf doelstellingen leiden tot een gedifferentieerd aanbod producten en diensten voor verschillende doelgroepen. Elke doelgroep heeft zijn eigen specifieke kenmerken en het is de kunst om met de producten en diensten aan te sluiten bij de wensen van de doelgroepen. Daarnaast zijn er specifieke taken vanuit een ideële en zakelijke grondslag gericht op taalpromotie, onderwijsactiviteiten en de wetenschappelijke ondersteuning. Het aanbieden van producten en diensten door het Huus van de Taol geschiedt vanuit verschillende achtergronden, maar in alle gevallen gaat het om vragen als 'Hoe benaderen wij de klanten?' en 'Wie zijn onze klanten?' Het Huus van de Taol kiest voor een actieve benadering: 'Wij gaan zelf de markt op' en 'Wij zoeken de klanten op en proberen er achter te komen wat er bij hen leeft'. Zie Bijlage 3 voor een matrix product-marktcombinaties waarin de verschillende relaties zijn uitgewerkt.

6 Belangrijke succesfactoren voor de organisatie

Om invulling aan de doelstellingen te geven is een aantal succesfactoren van essentieel belang. In het vorige hoofdstuk kwamen ze al aan de orde. Het succes van het Huus van de Taol staat of valt met de inzet van vrijwilligers, de betrokkenheid van de medewerkers en met een duurzame organisatie. Naar buiten toe zal het Huus van de Taol moeten blijven werken aan maatschappelijk draagvlak en zal het belangrijke signalen vanuit de markt tijdig moeten herkennen. Waar mogelijk moet de organisatie samenwerken met andere instellingen die een meerwaarde voor het Huus van de Taol hebben. Ook moet de organisatie een scherp oog hebben voor de mogelijkheden van nieuwe technologische ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden deze zeven succesfactoren verder uitgewerkt.

Contacten vrijwilligers

De oude streektaalorganisaties en het Huus van de Taol waren en zijn gebaat bij een actieve, enthousiaste groep vrijwilligers. De inbreng en bijdrage van vrijwilligers zijn dragende elementen voor een bloeiende organisatie. Zij zijn bovendien belangrijke 'voelsprietten' richting werkveld. Het vraagt veel tijd en aandacht om de bestaande vrijwilligersgroep te behouden en nieuwe vrijwilligers aan te trekken.

De aard van de werkzaamheden beweegt zich op verschillende niveaus. Wat van de vrijwilligers gevraagd wordt, moet maken dat ze zich daadwerkelijk bij de organisatie betrokken voelen. Belangrijk is dat de nieuwe organisatie laagdrempelig is. Niet alleen wat de contactmogelijkheden betreft, maar ook in fysieke zin. De vrijwilligers moeten het pand in Beilen waarin het Huus van de Taol onderdak vindt, ook echt als hun 'huus' beschouwen.

Maatschappelijk draagvlak

Om de doelstellingen van het Huus van de Taol te realiseren is een groot maatschappelijk draagvlak van belang. Zo 'n draagvlak moet er zijn voor zowel de streektaal als voor de organisatie zelf. Het tweede zal doorgaans - maar lang niet altijd - het logische gevolg van het eerste zijn. Beide kanten op zal hard moeten worden gewerkt, wil het Huus van de Taol zijn missie voor de streektaal kunnen uitvoeren.

Betrokkenheid medewerkers

De aard en de uitbreiding van de werkzaamheden bij het Huus van de Taol vragen om meer en betrokken medewerkers. Om de taken goed te kunnen uitvoeren moeten de medewerkers in staat zijn om hier op een verantwoord niveau mee bezig te zijn. De uitbreiding van taken (zie hoofdstuk 7) vraagt om meer capaciteit in het Huus van de Taol die op korte termijn moet worden ingevuld.

Vanuit hun eigen beleving ondersteunen de medewerkers missie, visie en doelstellingen van de organisatie. Dit werk vraagt een zeer directe betrokkenheid. Medewerkers moeten bereid zijn om op een flexibele manier te werken, elkaar te ondersteunen en te vervangen. Het zijn noodzakelijke voorwaarden om de continuïteit in de organisatie te waarborgen. Een scholingsprogramma voor medewerkers is een noodzaak.

Financiële continuïteit

Voldoende financiële kracht is belangrijk voor de continuïteit van het Huus van de Taol. Subsidies zijn daarvoor een belangrijke voorwaarde, evenals de inkomsten die gegenereerd worden uit de verkoop van producten en diensten. Omdat de organisatie sterk afhankelijk is van de subsidie van de provincie Drenthe is het belangrijk dat er duidelijke meerjarenafspraken worden gemaakt. Goed onderbouwde meerjarenplannen met de daaruit voortkomende activiteitenplannen moeten de subsidiestromen voor langere tijd veiligstellen.

Een nog actiever verkoopbeleid van boeken en het binnenhalen van nieuwe abonnees op de tijdschriften vergroten de beschikbare middelen. Ook gaat het Huus van de Taol een actief sponsor- en donateurbeleid ontwikkelen.

Relatie met doelgroepen

Een goede relatie met de verschillende doelgroepen is belangrijk. Kennis van hun wensen en hierop inspelen scheppen een band die de organisatiedoelstellingen kunnen versterken. Samen moeten vrijwilligers, staf en bestuur in staat zijn om relevante signalen vanuit de markt op te pakken en te vertalen in acties. Inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen zal van doorslaggevende betekenis blijken voor de verdere uitbouw van de organisatie.

Samenwerking met anderen

Samenwerken met anderen is een must, niet alleen om het Huus van de Taol een stevig maatschappelijk fundament te verschaffen, maar ook omdat de Drentse taal raakvlakken met andere vormen van cultuurgoed heeft. De Drentse erfgoedorganisaties hebben in 2007 acht speerpunten opgesteld. Twee daarvan raken de Drentse taal direct en het is dan ook belangrijk dat de samenwerking met de betrokken organisaties, zoals het Drents Plateau, intensief voortgezet wordt.

Verder zullen nieuwe samenwerkingsvormen gerelateerd aan nieuwe initiatieven worden opgepakt. Voor Het Drentse Boek geldt dat de samenwerking met enkele commerciële uitgeverijen blijft zoals die is. Ook hier kunnen nieuwe samenwerkingsverbanden worden aangegaan.

Nieuwe technologische ontwikkelingen

Door gebruik te maken van nieuwe technologische ontwikkelingen wordt de jongere generatie benaderd. Om de streektaal bij hen onder de aandacht te kunnen blijven brengen, moet het Huus van de Taol steeds op nieuwe ontwikkelingen inspelen en snel de kansen grijpen die daaruit voortkomen. Dit geldt trouwens niet alleen voor de jeugd. Ook voor andere doelgroepen moeten nieuwe technologieën waar nodig en mogelijk toegepast worden.

7 Benaderen van doelgroepen

Het Huus van de Taol heeft doelgroepen en benadert deze op een zakelijke, bedrijfsmatige manier en tegelijkertijd betrokken wijze. De kwaliteit van het geleverde werk is de beste garantie om de beoogde resultaten te behalen. Producten en diensten worden doelgericht aangeboden. Het aanbod is vanuit een oogpunt van exploitatie steeds verantwoord. Kortom: de benadering van doelgroepen is zinvol en zakelijk.

Het Huus van de Taol heeft een voorlichtende rol. Het brengt nieuwe inzichten op taalkundig en cultureel gebied onder de aandacht van de inwoners van Drenthe. De organisatie wil hen er toe bewegen het Drents meer te gebruiken. Tegelijkertijd ziet het Huus van de Taol de Drenten als potentiële klanten om de producten en diensten van de organisatie af te nemen. Beide benaderingswijzen dienen steeds goed in beeld te zijn en moeten leiden tot passende marktbenadering. Marktonderzoek, zoals Drenten en hun taal uit 2007, is daarbij een noodzakelijk instrument.

Primaire doelgroepen

Er zijn verschillende doelgroepen van het Huus van de Taol te onderscheiden. In een aantal gevallen zullen personen onder meer dan één doelgroep vallen.

Dit zijn de primaire doelgroepen:

- de inwoners van Drenthe
- de lezers van Drentse boeken
- jeugd en jongeren
- de ouderen
- de Drenten buiten Drenthe (deels georganiseerd in Drentse verenigingen)

Belangrijke subgroepen binnen de groep jeugd en jongeren zijn: kinderen voor- en vroegschoolse educatie, basisschoolleerlingen, schoolgaande jeugd van 12-16 jaar en jongeren vanaf 17 jaar. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Om jongeren effectief te bereiken moet het gaan om zaken als interactiviteit, verbondenheid en personalisatie.

Intermediaire doelgroepen

Naast de primaire doelgroepen zijn ook personen, organisaties en instituten die een intermediaire rol spelen voor het Huus van de Taol van belang:

- provinciale instituten (de 'preferente instellingen'), zoals de Provinciale Bibliotheekcentrale, het Drents Plateau, Kunst & Cultuur Drenthe, het Drents Archief e.d.
doel: door samenwerking de streektaal een plaats geven in het totale aanbod van cultureel erfgoed
- basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs
doel: stimuleren om leerlingen te ondersteunen bij het schrijven, het lezen en het spreken van het Drents
- ouders
doel: bewustmaken van de taalkundige en culturele waarde van de Drentse taal
- bibliotheken
doel: stimuleren een actueel aanbod Drentse en Drentstalige boeken en tijdschriften beschikbaar te stellen
- historische verenigingen
doel: aanspreken op hun mogelijkheden als stimulators en samenwerkingspartners en als potentiële gebruikers van het Huus van de Taol als informatiecentrum.
- pabo's
doel: ervoor zorgen dat toekomstige leerkrachten op de hoogte zijn van de mogelijkheden en het gebruik van het Drents.
- literatuurclubs
doel: stimuleren om naast Nederlandstalige literatuur ook aandacht te besteden aan Drentse schrijvers en Drentstalige boeken.

-
- toneelverenigingen
doel: stimuleren Drentstalige toneelstukken te spelen en Drents cabaret te maken
 - schrijvers
doel: een inspiratiebron vormen en actief zijn met begeleiding
 - musici
doel: aanspreken op de mogelijkheden van muziek als drager van de streektaal
 - kerkgenootschappen
doel: ondersteunen van het houden van kerkdiensten in het Drents

8 Organisatie en organisatiecultuur

Het Huus van de Taol ontwikkelt een proactieve en innovatieve organisatiecultuur. Proactief wil zeggen dat de organisatie alert is op ontwikkelingen rond de Drentse taal, vervolgens in staat is deze vertalen naar de eigen organisatie en daardoor ook zelf weer de omgeving beïnvloeden. Als innovatieve organisatie speelt het Huus van de Taol in op de ontwikkelingen in de samenleving door nieuwe producten en diensten te ontwikkelen. Het Huus van de Taol handelt vanuit de eigen sterkte. Kwaliteit is de norm.

Het algemeen bestuur van het Huus van de Taol is verantwoordelijk voor de organisatie als geheel. Feitelijk is er sprake van twee besturen. Er is een bestuur van Stichting het Huus van de Taol en een bestuur van Stichting Het Drentse Boek. Beide besturen hebben dezelfde samenstelling, dus is er sprake van één organisatie. Ook de dagelijkse besturen van de beide stichtingen bestaan uit dezelfde personen.

Taken en bevoegdheden

Het bestuur bestuurt op afstand. Het bestuur stelt het beleid, de begroting, de bedrijfsplannen en activiteitenplannen vast. Op basis van managementinformatie wordt de voortgang bewaakt. Het bestuur keurt jaarrekening en jaarverslag goed. Beleid en begroting geven de kaders aan waarbinnen staf en werkgroepen opereren. Ze krijgen voldoende ruimte om de activiteiten naar eigen inzicht uit te voeren.

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van staf en werkgroepen worden de komende tijd uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de betrokkenheid van allen bij het Huus van de Taol gestimuleerd wordt. Het moet de kracht van een organisatie waarin veel vrijwilligers actief zijn, versterken.

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur brengt de relatie tussen de organisatieonderdelen in beeld. Het bestuur van het Huus van de Taol is verantwoordelijk voor het geheel. De vrijwilligers en de stafleden voeren de taken uit vanuit een eigen verantwoordelijkheid. In het huishoudelijk reglement en stafstatuut zijn daarover de nodige afspraken gemaakt. De begroting geeft de financiële kaders aan.

Het Drentse Boek is vanuit twee invalshoeken als aparte stichting gehandhaafd: het behoud van een sterke merknaam en het aanbrengen van een duidelijke scheiding tussen marktgerelateerde producten en taalpromotionele activiteiten. Voor de beleidsontwikkeling is Het Drentse Boek geïntegreerd in het Huus van de Taol. De uitgeefgroep van Het Drentse Boek heeft een eigen mandaat. Deze stelt in overleg met de uitgever een lijst op met uit te geven boeken op en brengt zelfstandig titels uit. Zie Bijlage 4 en 5 voor een overzicht van de organisatiestructuur van de nieuwe organisatie.

Personeel

De personele organisatie moet aan de nieuwe situatie worden aangepast. Het uitvoeren van meer taken maakt een uitbreiding van het personeelsbestand onvermijdelijk. Alleen dan kan het Huus van de Taol de nieuwe strategische opzet succesvol invullen. De organisatie zet in op meer expertise op het gebied van redactionele vaardigheden, wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en administratieve ondersteuning.

Met name in een kleine organisatie als het Huus van de Taol zijn flexibiliteit en continuïteit belangrijk. De medewerkers zijn in staat om de werkzaamheden van elkaar over te nemen tijdens vakantie, ziekte en dergelijke. De beoogde uitbreiding van het personeelsbestand is nodig om het Huus van de Taol op de langere termijn goed te positioneren en de missie van de organisatie verantwoord en optimaal in te vullen. Voor een concretere uitwerking van de personele organisatie verwijzen we naar het bedrijfsplan.

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn de dragende krachten van het Huus van de Taol. Samen met het bestuur en de staf werken zij aan het realiseren van de beoogde doelen. Zoals reeds bij de succesfactoren in Hoofdstuk 5 aangegeven werd, moeten de vrijwilligers zich kunnen vinden in de werkwijze.

De organisatie voert een actief beleid om vrijwilligers te werven en aan zich te binden. Binnen de kaders die door het bestuur op basis van informatie van de achterban zijn vastgesteld, krijgen de vrijwilligers in het Huus van de Taol de ruimte om hun werk zo te doen dat ze zich met de organisatie verbonden blijven voelen.

Huisvesting

Alle activiteiten van het Huus van de Taol worden op één locatie ondergebracht. De locatie moet centraal in Drenthe liggen, gemakkelijk bereikbaar zijn, ook met openbaar vervoer.

Op basis van het plan van eisen is in totaal ongeveer 340 m² vloeroppervlak nodig. Het pand wordt ook het gezicht van het Huus van de Taol. De binding tussen vrijwilligers en het Huus van de Taol wordt versterkt door veel activiteiten in het pand te laten plaatsvinden. Daarom zal in het gebouw ook een ruimte moeten zijn die door grotere groepen te gebruiken is. Deze ruimte kan ook gebruikt worden voor bijzondere evenementen.

Inmiddels is in Beilen een pand gevonden dat aan de eisen voldoet. Het gebouw is eigendom van Alescon, dat zelf een deel van het pand in gebruik heeft. Het Huus van de Taol kan voldoende vierkante meters huren en de beschikbare ruimte naar eigen inzicht indelen, zodat er een goed, functioneel onderkomen zal ontstaan. Daarnaast ligt het pand centraal in Drenthe en is zowel met het openbaar vervoer (ongeveer 400 meter vanaf het station) als over de weg goed bereikbaar.

Het gebouw is gevestigd aan de Wattweg 2. Het is jammer dat het geen karakteristiek pand is.

Exploitatie

De bedrijfsvoering van het Huus van de Taol moet worden gekwalificeerd als sober en kwalitatief goed. De verschillende activiteiten brengen kosten met zich mee, maar genereren weer opbrengsten, of in de vorm van subsidie, opbrengsten uit verkoop of andere bijdragen van derden. De organisatie moet een buffervermogen opbouwen om schommelingen in de uitgaven te kunnen opvangen. Daarbij wordt voortgeborduurd op de bestaande afspraken over het treffen van voorzieningen.

De sturing op de exploitatie vindt plaats op basis van een jaarlijkse begroting. Om de beslissingen verantwoord te kunnen nemen, wordt naast de jaarlijkse begroting ook een meerjarenbegroting op hoofdlijnen gemaakt. Hierdoor wordt duidelijk of bepaalde ontwikkelingen een eenmalig of een structureel karakter hebben.

Tenslotte

Dit strategisch beleidsplan wil het Huus van de Taol de komende jaren zo aansturen dat de doelen gerealiseerd worden. Het Huus van de Taol is een kleine organisatie met een veelomvattende en uitdagende taak. Die taak zal regelmatig voor de nodige discussie zorgen en zal mogelijk heroverwegingen met zich meebrengen.

Dit beleidsplan wil zicht geven op de plannen en ze in perspectief zetten. Het wil alle betrokkenen bovendien laten zien dat het Huus van de Taol een transparante organisatie is met duidelijke, werkbare en pragmatische doelstellingen.

Elk jaar gaat het Huus van de Taol dit strategisch beleidsplan toetsen aan nieuwe ontwikkelingen. Na verloop van tijd zal het plan opnieuw worden gemaakt om goed rekening te kunnen houden met alle nieuwe ontwikkelingen, inzichten en mogelijkheden. Vooralsnog moet het Huus van de Taol met dit plan vijf jaar vooruit kunnen.

Bijlage 1

Geraadpleegde literatuur

- Het Huus van de Taol, de sprong voorwaarts, Frans Westenbrink (2005)
- Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs, dr. E.C.M. van Ruijven (Leeuwarden 2005)
- Drenten en hun taal, een onderzoek naar de houding en het standpunt van de Drentse burgers ten opzichte van hun taal, Lange. E (2007); Bestuurscommissie OCWZ Provincie Drenthe
- Taaltelling Nedersaksisch, een enquête naar het gebruik en de beheersing van het Nedersaksisch in Nederland, dr. Henk Bloemhoff (Groningen 2005)
- De kunst van het combineren, cultuurnota van de provincie Drenthe (Assen, 2005)
- Jaarverslag 2006 Stichting het Drentse Boek
- Jaarverslag 2006 van Stichting Drentse Taol
- Onderzoek door Carl Rohde, cultuursociologisch onderzoeker Universiteit Utrecht en Academisch trendwatcher, zoals gepubliceerd in het tijdschrift Bestuur Rendement (juni 2007)

Bijlage 2

Cijfermatige onderbouwing positie Drentse taal

- Van de inwoners van Drenthe kan 76,6 procent Drents spreken. (bron: *Taaltelling Nedersaksisch*)
- Van de inwoners van Drenthe spreekt 52,9 procent thuis hoofdzakelijk Drents. (bron: *Taaltelling Nedersaksisch*)
- Van de inwoners van Drenthe kan 82,8 procent Drents lezen, 49,9 procent doet dat frequent. (bron: *Taaltelling Nedersaksisch*)
- Van de leerlingen van groep 7 in het basisonderwijs heeft 10 procent het Drents als moedertaal. (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- De gemiddelde taalprestaties van de leerlingen met een streekgebonden taalachtergrond komen overeen met de gemiddelde taalprestaties van de leerlingen met een Nederlandstalige achtergrond. (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- Van de leerlingen in basisonderwijs en havo spreekt 23 procent met ouders en familieleden Drents dan wel evenveel Drents als Nederlands (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- Van de basisschoolleerlingen uit de sociaaleconomisch lagere milieus praat 56 procent Drents dan wel evenveel Drents als Nederlands met de ouders, van de leerlingen uit de midden en hogere milieus geldt dat voor 12 procent. (bron: *Taalbeeld van de leerlingen in het Drentse onderwijs*)
- Van de inwoners van Drenthe kan 1 procent geen Drents verstaan. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe kan 54 procent geen Drents schrijven. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Voor 42 procent van de inwoners van Drenthe betekent de Drentse taal veel tot heel veel, 14 procent heeft er niets mee. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe vindt 83 procent het logisch dat Drenten trots zijn op hun taal. (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe vindt 64 procent het belangrijk of heel belangrijk dat het Drents in gebruik blijft (bron: *Drenten en hun taal*)
- Van de inwoners van Drenthe vindt 52 procent het belangrijk tot heel belangrijk dat de Drentse taal op verschillende manieren bevorderd wordt, 18 procent vindt het onbelangrijk tot heel onbelangrijk, de resterende 30 procent zit er qua mening tussen in.

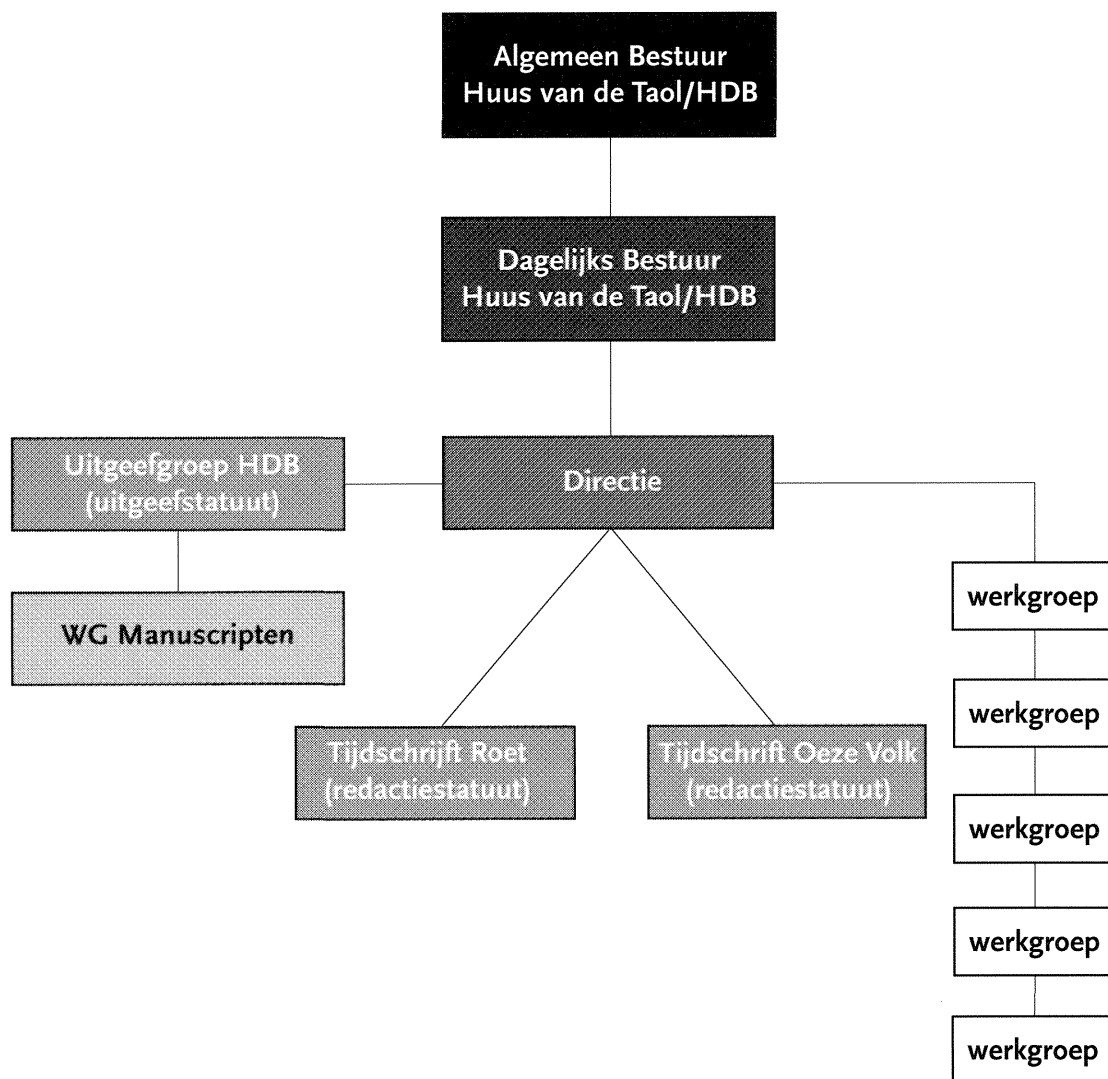
Bijlage 3

Product-marktcombinaties

Product Markt Combinaties	Jeugd 12-18		Scholenged	Drents lezers	Ouderen	Inwoners van Drenthe	Drenten, buiten Drenthe	Ouders schoolgaande jeugd (0-12 jaar)	Literatuurclubs	scholen	Basis scholen	Toneelverenigingen	Schrijvers	Hist verenigingen	bibliotheken	partnerorganisaties	pabo
	Jeugd	Jeugd	Scholenged							Leerkrachten	Leerlingen						
Boeken																	
Cursussen																	
Evenementen																	
Kerkdiensten																	
Loketfunctie																	
Lezingen																	
Lesmateriaal																	
Schriftelijke Voorlichting																	
DLD																	
Toneel stukken																	
Websites																	
Literaire activiteit																	
Schrijfwedstrijd																	
Taolkraant																	
Schrieverspetretten																	
Tijdschriften																	
(Bij) scholing schrijvers																	

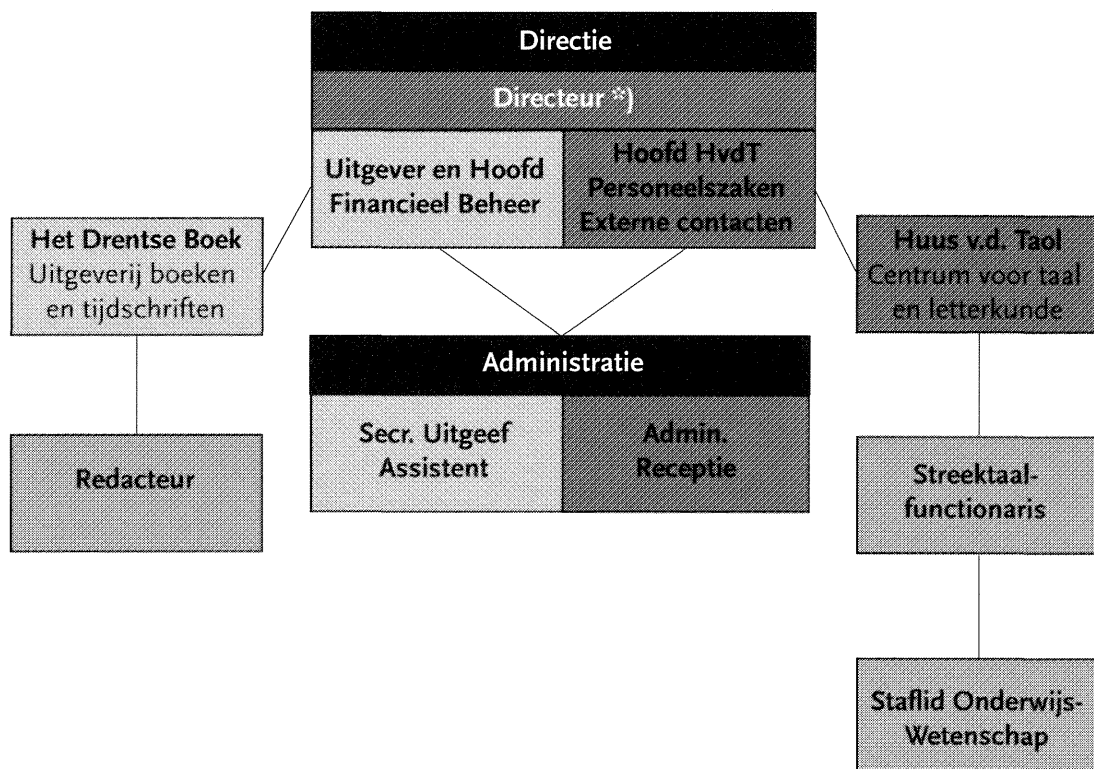
Bijlage 4

Organogram bestuurlijk

Bijlage 5

Personele organisatie

*) meewerkend voorman

